

SĂ FIM GATA

—Traian BĂRCIAN—

Prăbușirea regimurilor comuniste de dincolo de Cortina de fier, se petrece sub ochii noștri. Primii pași în această direcție au fost făcuți de Polonia și Ungaria. După semnalul dat de acestea, marșul eliberării a trecut la acțiune în Germania de Răsărit doborând în chip fulgător pe dictatorul Honecker și oprește faimosul Zid al Berlinului. Același marș îl doborâșă și pe Jivkov, dictatorul Bulgariei. Cehoslovacia e în mișcare. Oligarhul Ceaușescu, care încă ține să exceleze în persistența nebunească, pentru a menține România cu orice preț în comunism alături de Cuba, Nicaragua și China, nu are încotro decât până la urmă să o termine și el la fel ca și ceilalți oligarhi comuniști.

Considerând și mișcarea de eliberare purtată în Rusia pe mai multe fronturi, nu putem decât să vedem că se răstoarnă un sistem politic care a dus la o sclavie

teribilă cu multă moarte și o suferință de nedescris a sute de milioane de oameni.

Păcatul săvârșit de Aliați în 1945, cu nesăbuita poartă deschisă comunismului, se apropie de punctul terminus. Yalta și celelalte petice de hârtie care au oficializat internațional sclavajul politic comunist, sunt aruncate la cos. Popoarele se ridică din înlanțuirea comunistă și cer libertate și onoare națională.

Polonia lui Valesa, pregătindu-se ani de zile să ia drumul unui alt viitor, a ajuns să realizeze performanța politică a instalării în fruntea ei a primului guvern necomunist din Europa de Răsărit. Ungaria, vecină cu Austria, savurează cu mândrie încântătorul simțământ că de-acum ea nu se mai cheamă țară comunistă. Germania răsăriteană, care s'a pus în mișcare masiv dar pașnic, e la primii pași ai reformelor spre democrație.

Cu voia sau fără voia lui Gorbaciov, toate țările comuniste din Europa de Răsărit sunt pe picior de eliberare.

Ce este curios și surprinzător într-o asemenea privință e că nici cel mai optimist om nu s'a putut aștepta la o desfășurare atât de rapidă și mai cu seamă atât de eficientă a mișcărilor de desrobire de dincolo de Cortina de fier.

Natural că între cei surprinși de evenimente suntem și noi românii exilați, noi cei care până ieri eram posedați total de dezamăgirea și durerea că nu putem întrevedea când, cum și dacă vom mai vedea vreodată România eliberată de comunism.

Iar acum??

Acum, datorită faptului că în politică necunoscutul poate interveni și ca un factor salvator, ce nu puteam întrevedea, ieri, prinde o fereastră de lumină. E vorba de

lumina în care vedem că România se apropie tot mai mult și mai mult de eliberare. Căci este imposibil de conceput că "nebulul" din fruntea ei, cu toată armătura comunistă opresoare de care el dispune, va fi în stare să țină piept putericii vânt eliberator ajuns la granițe. Vânt care a probat că pe unde trece rupe comunismul din rădăcinile lui și detronează pe despoți, pentru a reda popoarelor impilate libertatea la care aspiră.

Din situația îmbucurătoare ce ne-a surprins și pe noi ca pe toată lumea, e cazul să ne însușim un nou spirit care să fie în ritm cu evenimentele.

Să fim de-acum înainte gata să ne vedem țara în perspectiva unei apropiate eliberări. Nu este exclus ca acest lucru să se întâmple chiar în 1990. Și dacă nu o fi Continuare în pag.5

ISSN
0705-9365

Prețul unui abonament anual
250.000

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 14 Nr. 164 - DECEMBRIE 1989-

PUBLICAȚIE LUNARĂ

EDITOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRIKA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVEȚIA, GERANIA, GRECIA, FRANȚA, ISRAEL, ITALIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEȚIA, TURCIA, YUGOSLAVIA, NOUA ZELANDA

LĂCOMIA PUTERII

Eugen BĂRSAN

Punând pe comuniștii români - și chiar și pe ceilalți - la o profundă examinare, nu putem decât să descoperim că un lucru capital din structura firei lor este lăcomia puterii. În fapt din o structură produsă de viciul morbid al tuturor timpurilor: morbul generator de declasare umană. Mai precis spus, morbul scoaterii omului din rostul unei vieți normale de bună-cuviință și demnitate și punerea lui în sfera unei vieți fără de căpătâi. De aici înainte oamenii fără căpătâi se întovărășesc în numele unei ideologii comuniste care le oferă o șansă aventurieră de a deveni oameni "ajunși" doar luând calea înrolării în aservirea unei politici de închiiziție socială și națională.

Ideologia comunistă este pentru un asemenea tip uman - detractat și secăt de orice potențial ideologic - doar demagogia care trebuie să zăpăcescă și să captiveze masa poporului pentru susținerea și adularea călăilor lui. Sub demagogie este realitatea sinistă ce se vede, realitatea ce a pus la pământ nu numai poporul român ci și pe celelalte popoare care au parte de comunism.

Ceea ce se trăiește și se vede în comunismul închizitoriu al celor "fără căpătâi", ajunși să dispună de o țară și de țări, este trecut - în chip curent - prin tot felul de teoretizări legate de un argument sau altul. Dar nici una din ele nu este concentrată la realitatea bazei esențiale din particularitatea comunistului care este în fond și fapt lăcomia puterii.

Un lucru care califică grav și pe comuniștii români, care în frunte cu Ceaușescu au ajuns a fi posedați de lăcomia puterii la grad de nebunie. Îi vedem cu înfiorare cum de pe drumul nebuliei lor politice, ei fac tot ceea ce pot ca să ducă la ruina definitivă a României. Această minoritate posedată de putere și unită într-un sistem foarte strâns de interese de clasă privilegiată și dominație, nu oferă istoriei decât organizarea și menținerea unei teribile forțe polițienești cu care să țină în tăcere și supunere un întreg popor. Ea practică genocidul pentru menținerea unei nomenclaturi comuniste lacome și posedate de putere, simbolizată de Ceaușescu.

Deși unde te uiți nu vezi decât incompetență și

Continuare în pag. 3

LA NAȘTEREA DOMNULUI IISUS HRISTOS

—Pr. Dr. Petre POPESCU—

sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoie" Luca II, 13, 14. Magii dela Răsărit conduși de stea au venit "I s'au închinat și I-au adus daruri: aur, tămâie și smirnă".

"Auzind aceasta regele Irod, s'a turburat și împreună cu el și tot Ierusalimul" Luca II, 3. Frica a devenit obsesie și ea l'a împins "să trimită ostași în Betleem și în tot ținutul lui, să ucidă toți pruncii dela doi ani în jos", Matei II, 16, peste 14.000 de prunci. Această

faptă, marca începutul persecuțiilor contra lui Hristos și contra adepților Lui. Aceste persecuții au luat în istorie forme și mijloace diferite. În vremea noastră au devenit de o cruzime și de o perfidie înimaginabilă. Nu este vorba numai de distrugerea fizică a omului, ci de distrugerea lui psihică, morală și spirituală. Persecuțiile din vremea noastră urmăresc distrugerea chipului lui Dumnezeu din om. Persecuții îl urmăresc pe Hristos și ei văd în inima

fiecărui credincios pe Hristos. Acesta trebuie distrus. Persecuțiile sunt agresive, violente, iar mijloacele pentru atingerea țelului lor, sunt foametea, închisoarea, spitalele de psihiatrie,uciderea fizică, tortura, umilinta și frica. Adepții lui Dumnezeu și ai Mântuitorului Hristos, îngerii lor pe acest pământ, sunt oameni de credință neșovăielnică, oameni blânzi, buni, iertători, cu nădejde puternică în vremuri mai bune și mai drepte și cu încredere ne zdruncinată că mâine sfânta noțiune de om va fi considerată sacră, iar demnitatea lui respectată.

Adepții lui Hristos sunt angajați în luptă pe această arenă cosmică de peste șapte decenii. Milioane de ostași ai lui Hristos au căzut nevinovați, ca pruncii din vremea lui Irod. Ei sunt martirii anonimi ai vremurilor de azi. Persecuții n'au vizat numai omul dar și locurile lor de rugăciune și de laudă lui Dumnezeu. Astfel, în spațiul întinericului multe biserici au fost dărâmate, altele închise, altele transformate în muzee atee sau în magazine. A fost o perioadă teribil de grea, incununaată cu milioane de jertfe, cu suferințe umane ce nu se pot descrie și cu transformări

Continuare în pag.4

editorial

SITUAȚIA DIN ROMÂNIA

Intreg exilul românesc urmărește cu încordare starea de lucruri din Europa răsăriteană, unde au intervenit transformări surprinzătoare în viața politică a regimurilor comuniste. Și toată diaspora românească se întreabă, într-o formă legitimă, care este situația din România, în fața acestor transformări politice din blocul comunist, dominat de Moscova?

Ca de obicei, în asemenea momente de răscruce istorică, se pot desprinde mai multe grupuri de interpretări și răspunsuri la o asemenea întrebare. Două categorii se desenează mai pregnant în complexul exilului:

(a) a acelor care sunt optimiști și cred într-o prăbușire rapidă a regimurilor comuniste și sunt gata să treacă la îndemnul revoluționar, de ridicarea steagurilor de luptă, și

(b) a acelor care sunt pesimiști și cred că tot ceea ce se întâmplă în Europa răsăriteană ar fi o farsă, un joc politic al Moscovei, pentru a induce, încă odată, în eroare lumea liberă.

Noi, aici la redacția noastră, ne păstrăm un cumpăt de realism în modalitatea noastră de analiză și înțelegere a problemelor actuale. Din această perspectivă realistă, nu ne lăsăm depășiți de exagerări, nici de un optimism sau pesimism debordant.

Noi credem, pe linia noastră de totdeauna că regimurile comuniste se vor prăbuși, atât din cauza deficiențelor fundamentale ale ideologiei lor, cât și din cauza opoziției pe care o întâlnesc în frontul altor ideologii, care refuză marxismul. Mutațiile actuale din țările cu regim comunist în Răsăritul Europei sunt determinate, în deosebi, de factorii interni, sociali, politici, economici și ideologici. Contradicțiile interne ale ideologiei marxiste au cauzat, după atâtea experiențe falimentare, nevoile de reforme și transformări. Partidele comuniste nu mai pot face față problemelor din toate planurile societății, pentru că au epuizat toate soluțiile și au dus țările dominate de ele la ruina și dezastru fără leac. Simptomele acestui fenomen nu le oferă, azi, Uniunea Sovietică, Polonia, Ungaria, Germania de Est, Bulgaria și chiar Cehoslovacia. Acum sau mai târziu, aceste simptome vor apărea la suprafață și în România, unde regimul comunist a fost edificat după aceleași norme, modele și principii, ca și în celelalte țări satelite ale Moscovei.

România, numai în aparență, ne arată că nu este atinsă de morbul reformelor și nu este zguduită de tulburări asemenea celor din țările vecine. În fapt, ea zace azi pe un vulcan din cărui străfunduri sunt agitate, în fierbere și vor izbucni, la timpul lor. Nu este vorba de o delăsare a poporului român, ci de o resemnare de natură religioasă, experimentată timp de veacuri multe de neamul românesc (să nu se uite că, după 1945 când au preluat comuniștii puterea politică, în nici o țară satelită a Moscovei, rezistența și opoziția anti-comunistă nu a egalat, în putere și procentaj, pe cea românească: peste un milion de arestați, grupuri de partizani pe întreg cuprinsul țării, faimosul lagăr de tortură de la Pitești și cea mai uriasă înfruntare a comuniștilor, în procesul de colectivizare, pe care a demonstrat-o țăranul român, precum și legenda poziție și atitudine de martiraj creștin a Bisericii Române Unite.)

Poporul român, din zilele noastre, nu are nevoie de optimismul și îndemnul revoluționar și nici nu acceptă pesimismul celor îndolnelici. El își va lua în mână drepturile sale, atunci când va socoti că a venit sorocul. Până atunci, citește semnele vremii cu înțelepciune și pricepere.

George BALĂȘU

CĂTRE CITITOR

SPRE CUNOSTINȚĂ: Ținem să facem cunoscut că REDACȚIA ACESTUI ZIAR nu împărtășește totdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

ABONAȚI-VĂ

LA ZIARUL "CUVANTUL ROMANESC"

Abonamentele și reînnoirile lor, se pot face după cum urmează:

- Din Canada și U.S.A., se pot trimite "Cec Poștal" (Money Order) sau "Cec Personal."
- Din Europa și alte Continente, prin "Mandat Poștal" sau "Cec Internațional" pe adresa ziarului:

CUVANTUL ROMANESC, Box 4217, Station D,
Hamilton, Ontario, Canada L8V 4L6

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIȚI-VĂ ABONAMENTUL

ULTIMA SITUAȚIE DIN EUROPA DE RĂSĂRIT

—Octavian MĂRGINIAN—

În timp ce lumea era absorbită de cutremurul politic care a produs răsturnările din Polonia și Ungaria, luna Noembrie a adus bomba neașteptată de nimeni a evenimentelor din Germania comunistă. O bombă cu explozii pe patru etape. Evenimentele au început cu exodul-fugă a circa 175 de mii de Germani din DDR în Germania de Vest, pe rutele Ungaria și Cehoslovacia. Un exod care a atras atenția întregii lumi în chip impresionant. A doua etapă a constat dintr-o mare mișcare de demonstrații, în orașele principale, pentru libertate și democrație. Drept consecință, dictatorul comunist Honecker abdică. Egon Krenz îi ia locul. În pofida acestei schimbări exodul și demonstrațiile continuă. Toți miniștrii din guvern își dau demisia. Această măsură neavând efecte, urmează demisia tuturor membrilor din comitetul politic. Egon Krenz începe să promită viitoare măsuri de liberalizare. Promisiuni mai mult sau mai puțin vagi, care nu satisfac mișcarea de liberalizare.

În orele crâncene ale acestui impas între popor și partid la naștere a treia etapă, cu prăbușirea Zidului Berlinului care a fost simbolul războiului rece dintre Occident și Rusia Sovietică. Prăbușirea

Zidului Berlinului și cele trei milioane de Germani de dincolo de zid care în decurs de 48 de ore au vizitat Berlinul de Vest pentru a vedea cum arată lumea liberă, va rămâne pe plan sufletesc german ca cel mai excitant eveniment al secolului iar pe plan politic internațional un factor care determină o nouă fază. În noua atmosferă creată urmează etapa a patra. La 13 Noembrie Parlamentul Est-German existent - adică ales sub regim comunist - se întrunește și își alege ca președinte pe un neocomunist. Pentru că aceste rânduri sunt scrise în ziua de 14 Noembrie tin să precizez că ce se întâmplă acum în Germania răsăriteană este numai începutul începutului. Ce-am remarcat constituie o extraordinară victorie pe plan uman. De aici înainte este așteptată victoria politică care este marele și ultimul țel.

O altă mare și binevenită noutate din lumea oprămiților de dincolo de Cortina de fier este abdicarea lui Todor Jivkov, atotputernic țar comunist din Bulgaria timp de 35 de ani. Cel puțin într-o privință i se poate da o notă bună. Când a văzut că poporul a ieșit în stradă pentru a protesta dictatura și a demonstra pentru o schimbare, pentru reforme care să ducă la democrație,

a înțeles că e cazul să se retragă. Cel care a preluat puterea în Bulgaria e Petar Mladenov. Are 53 de ani și din 1971 încoace a fost stabil Ministru de Externe și e văzut ca un comunist moderat și deschis la reforme.

Românii basarabeni continuă să se mențină pe o poziție de mișcare activă. Nevăzând cu ochi buni organizarea dela Chișinău a paradei oficiale din 7 Noembrie de aniversare a Revoluției comuniste din 1917, i-au pus gând rău. S-au apucat să organizeze în același timp o contra-demonstrație protestatară care în efect a nimitit parada comunistă oficială. A fost o serioasă ciocnire care a dus la 20 de arestări. Aceste arestări au provocat o altă demonstrație care a avut loc în ziua de 10 Noembrie. Demonstrații, mărșăluind cu steaguri tricolore, au cerut imediat eliberare a celor arestați. Primind un răspuns nefavorabil, ei au atacat clădirea Ministerului de Interne și au incendiat cel de al II-lea etaj al ei. Confruntarea care a avut loc s'a soldat cu mulți răniți și dintr-o parte și dintr-alta. După unele știri ar fi și morți, dar cu toate acestea pe ziua de 13 Noembrie s'a pornit cu o altă demonstrație pentru cerere de mai multă autonomie politică. De astă dată au fost trimiși

la Chișinău 15 mii de soldați pentru a ține piept Românilor basarabeni.

Ziarul polonez "Gazeta Wyborcza" face cunoscut, cu întârziere, conținutul unui raport diplomatic în virtutea căruia, în zilele în care regimul comunist polonez a acceptat să predea "Solidarității" guvernarea țării, Ceaușescu, infuriat, a dispus ca Ambasadorul Poloniei să vină imediat la el - aceasta era la ora 12 noaptea - pentru a-i pune în vedere că el "ca șef al unui partid comunist și al unei țări socialiste nu poate să accepte că ceea ce se întâmplă în Polonia poate fi considerat ca o afaceri internă". În continuare comunică ideea necesității "unei acțiuni comune" a țărilor comuniste de apărare a socialismului". A rămas doar cu ideea fiindcă ascultare n'a găsit. Cât de parșivi mai sunt și comuniștii ăștia care nu bagă în seamă pe "genial".

În Lituania s'a votat o lege care prevede un plebiscit în privința unui statut de independență față de Uniunea Sovietică și de stabilire a unei cetățenii lituaniene. În alte cuvinte, în chip mai acoperit, vorba de auto-determinare. Legea mai prevede și o interdicție cu referire la imigrarea Rușilor în Lituania.

ȘTIRE

După cum relatează ziarul polonez oficial "Express Wieczorny" nr.12 din 20 Noembrie a.c., aflăm că în semn de solidaritate cu poporul român, în jurul datei de 17 Noembrie, în Europa de Est, a avut loc demonstrații în fața ambasadelor române din Varsovia, Budapesta și Berlinul de Est, pentru democrație și înlăturarea familiei Ceaușescu dela putere.

CĂTRE REDACȚIE

*MUNCHEN, GERMANIA DE VEST - De ce texte românești din lumea liberă afirmă prețutindeni că Basarabia aparține URSS, în virtutea "Pactului Hitler-Stalin"?

Situația Basarabiei, astăzi, nu poate fi "băgată în aceeași oală" cu aceea a Țărilor Baltice. România și-a recucerit, după acest pact și din cauza acestui pact, dreptul asupra pământului străbun al Basarabiei în 1941, în războiul sfânt împotriva bolșevismului pe care România l-a declarat URSS pentru Basarabia! Si și-a recucerit-o cu vârf și îndesat, căci ostașii noștri viteji au mers dincolo de Nistru, până la Bug...

Situația de azi a Basarabiei - care aparține URSS - se datorește năvălirii în 1944 în țara noastră a trupelor rusești, care au ocupat în primul rând Basarabia. Ea este azi în posesiunea URSS în virtutea tratatului din 1945, care a urmat năvălirii Rușilor în România și în Europa și prin care puterile occidentale le-au cedat jumătate din Europa, inclusiv Basarabia.

Afirmția că "situația de astăzi a Basarabiei, care e în stăpânirea Uniunii Sovietice, este datorată Pactului Hitler-Stalin", este făcută pentru a șterge

cu buretele războiul sfânt din România împotriva bolșevismului ateist și nu poate să aducă decât grave prejudicii poporului român și istoriei sale.

Cu sentimente românești,

Stanca VALCEANU

MANUSCRISELE NEPU-BLICATE NU SE ÎNAPO-IAZA.

REPRODUCEREA ARTICOLELOR DIN ACEST ZIAR ESTE INTERZISĂ.

*TORONTO, CANADA - M'am născut într'unul din satele României. Un sat așezat la o margine de țară. S'au născut în acest sat, că de fapt în multe din satele României, oameni pe care istoria nouă creată de comunism i-a uitat. Am avut o perioadă în care am trecut prin unele din închisorile României: înfrățirea, trecerea frauduloasă a frontierei. A fost o foarte grea încercare, ce a rămas adânc întipărită în memoria mea, că de altfel a tuturor celor care au trecut prin închisorile "stejarului dela Scornicești".

Nu am crezut niciodată că omenirea poate avea o specie umană așa de decăzută, cum sunt unii din angajații penitenciarelor române. Pentru unii dintre ei, cea mai mare satisfacție este să bată și de multe ori această bătaie se transformă în crimă. Numele lor nu va fi uitat niciodată de cei care au trecut prin închisorile din Timișoara. Polog, Mandache, Doroftei, sunt doar trei nume de milipieni cărora maltratarea deținuților le crea o mare plăcere. Între timp se pare că numărul lor s'a înmulțit la penitenciarele din Timișoara. Când vor ieși oare la iveală toate crimele săvârșite în anul lumină al "stejarului dela Scornicești"? Persoane care se pretinde a fi unul din cei mai mari pacifiști din lume. Si se consideră nedreptățit că omenirea n-l recompensează cu premiul Nobel pentru pace.

Pentru înălțimea Sa "Stejarul din Scornicești" ar trebui înălțat un nou premiu, în care ar trebui să fie enunțate toate fărâdelegile comise din ordinul său, mamele tuturor bisericilor distruse, numărul familiilor care au avut de suferit de pe urma binefacerilor ceaușiste în plin secol XX. Acest premiu ar trebui să-l fie înmănat de Satana la porțile iadului, căci se pare că este un om în slujba Satanei. În speranță că veți avea bunăvoința să citiți aceste rânduri, vă mulțumesc anticipat, cu stimă,

Pavel Roșu MARTINOVICI

*NEUSTIFT, AUSTRIA - Suntem un grup de zece refugiați din România, care cu ajutorul lui Dumnezeu, am ajuns sănătoși în Austria. Am reușit să citim exemplarul din luna Octombrie și suntem încântați și fericiți că am apucat să citim și noi un ziar scut liber, fără cenzură comunistă.

RENUNȚAREA LA COMUNISM

—George BĂLTEAN—

Oamenii normali, chiar dacă merg pe o cale greșită, o abandonează atunci când își dau seama de greșeală. În cazul în care sunt obligați de forțe străine să meargă pe o cale greșită, ei o vor abandona atunci când momentul este oportun.

Comunismul este un artificialism care s'a născut și menținut prin forța militar-politicească. El este contrar naturii și vieții umane, contrar dezvoltării societății, iar persistarea pe această cale este o crimă contra popoarelor.

Comunismul nu a produs nimic bun, el a distrus doar, atât cât se poate distruge într-o țară. Comunismul încetează să mai existe atunci când nu mai are ce distruge, când rezistența popoarelor slăbește tirania militar-politicească și când forțele externe ale democrației, cu care comunismul este în întrecere, amenință să-l sugrume.

Toate aceste cauze, acționând concomitent, contribuie la lichidarea comunismului. Perspectiva

lichidării comunismului este clară, vizibilă.

Perestroika și glasnostul sunt încercări disperate de a salva imperiul rusec și comunismul. Dar comunismul nu mai poate fi salvat. Reformele înseși conduc automat spre înafara comunismului, adică spre democrație și economia de piață. Încercarea de îmbunătățire a comunismului prin democrație și economia de piață este o contradicție și o falsitate. Dar falsitate să fie, doar să dispară comunismul!

Perestroika și glasnostul crează momentul oportun părăsirii căii greșite, comunismul. Fiecare țară poate proceda la părăsirea comunismului conform condițiilor date din țara respectivă. Cel mai corect este renunțarea de drept și de fapt la comunism, respectiv, renunțarea deschisă, așa cum a procedat partidul comunist din Ungaria.

Exemplele de renunțare la comunism sunt tot mai numeroase. Marea masă de

comuniști din toate țările sunt pentru abandonarea comunismului. (De oportunități nu mai discutăm). În rândul conducătorilor de partide comuniste crește numărul celor care sunt pentru renunțarea la comunism. În Polonia, partidul comunist a renunțat parțial la puterea guvernamentală și a cedat conducerea guvernului organizației de opoziție "Solidaritatea".

În Uniunea Sovietică, "țara comunismului victorios", conducătorii cer măsuri mai drastice de reforme, iar mișcările naționale, care sunt în același timp mișcări anticomuniste, înglobează sute și mii de comuniști. Unele noi mișcări și organizații naționale sau pentru reforme au în fruntea lor comuniști cunoscuți, membri de partid de 20-30 de ani, așa cum este cazul în Țările Baltice și în Ucraina. Numărul lor crește și în Basarabia, țările Transcaucaziei și republicile islamice.

În RDG, Honecker a fost înlăturat și se aud voci deschise din rândul conducătorilor, care cer reforme și abandonarea monopolului puterii de către partidul comunist. Din această țară se fuge în masă, trecându-se pe

eroul lui Cervantes se bătea cu morile de vânt, dar n'a distrus nici o moară; Don Quijotele depe malul Oltului distruge un neam întreg.

Eroina Don Quijoteului spaniol era Dulcinea iar a Quijoteului din Scornicești este Acritura Elena din Petrești.

Don Quijotul și Acritura sunt cunoscuți în țară sub numele de Tovarășii Nicolae și Elena Ceaușescu, elenii și ea savanță. În RSR ei sunt legea, peste hotare ei sunt bufoni secolului.

Supărat pe Președintele Bush că nu l-a trimis o beza din Polonia și pe d-na Bush c'a vizitat în Ungaria un centru de refugiați din RSR, bufonul a decis să "Elibereze Statele Unite".

Implinindu-se șapte decenii dela înființarea partidului comunist, Ceaușescu le-a dat statul să nu uite de lupta muncitorilor înclăviți de capitaliști care, pentru a-și vinde carnea, ouăle și brânza, au uitat de sănătoasa "Alimentație Stiințifică".

O altă Cruciadă, pentru "Eliberarea Poloniei", s'a dat în halat și papuci! Când s'a format la Varșovia guvernul "Solidarității" înfruntându-l pe Tadeusz Mazowiecki Ceaușescu a dat ordin lui Ion Stoian ca să-l cheme în mijlocul nopții pe ambasadorul polonez dela București și să-l informeze că Varșovia "face jocul imperialiștilor... etc" deoarece eșecul alegerilor se datorește fasciștilor ce se opun

DON QUIJOTE-NICOLAE CAVALER DE SCORNICEȘTI

viltorului socialist...

Ambasadorul polonez l-a ascultat, a căscat, s'a dus acasă și s'a culcat. (Protestul s'a făcut în cadrul politicii de neamtec în treburile interne ale altei țări, N.R.)

Redăm ultima aventură a Cavalerului de Scornicești:

Călăre pe un 707 a plecat în Germania de Răsărit ca să întărească Axa-Gulagului "Berlin-Praga-București".

În baza "Dreptului Omului" tovarășul Ceaușescu a cerut surorilor socialiste, plus Austriei, ca să suprimă dreptul de călătorie ale vizitatorilor, iar pe prietenul de extra tovarășie, Erich Honecker, Don Quijotele l-a pupat pe trei fețe dându-i sfatul: "Fă ca mine: arestează-l, radiază-l, înmormântează-l și spune c'au trecut clandestin frontiera".

Până la urmă fuga tineretului și suportul moral al lui Ceaușescu, l-au silit pe Erich să spună "Auf wiedersehen".

Ultimile știri ce-au descreșit frunțile Astraliu ce-trei ochi, care au aterizat în Siberia, au fost trimiși special ca s'o răpească pe Elena, cea mai savanță doctor inginer și chimistă de pe meridianele constelațiilor.

Păcat că, din greșală, Astraliu au aterizat în Rusia.

Stroe MOLDOVANU

LĂCOMIA PUTERII

Urmare din pag. 1

pustiire, se caută ca falimentul total al regimului să fie camuflat prin speculații patriotice. Mai ieri, fii cu Ceaușescu și cu regimul că, dacă nu, vin Rușii. Mai nou, ține cu Ceaușescu și cu regimul că, dacă nu, vin Ungurii. Perversiunea politică comunistă e fără margini. Mută atenția cetățeanului în altă parte și o ține în chip agitatoriu acolo, ca Românul să nu mai aibă timp să se ocupe de ce face regimul cu el. În chip speculativ, regimul pieririi ține neapărat să-și creze o imagine de regim al salvării.

Lăcomia puterii, ajutată de necruțătorii ieniceri securiști, a ajuns a-și funda o "epocă de aur" într'un extrem de jalnic peisaj național românesc. Jos, națiunea în groapa pierii, iar sus, posedații "fără căpătâi" ai puterii în epoca lor de aur.

În chip tragic, lăcomia puterii - pe care o numim comunistă - e mai excesivă la Români decât în alte părți. După cum de câțva timp se vede, și e subiect de frapantă actualitate în media occidentală, ștabii nomenclaturii comuniste din Polonia și Ungaria au fost în stare să ajungă cumva la reflecția că, lăcomia de putere cu orice preț trebuie să cedeze în fața stringentului imperativ de salvare a țării lor dela dezastrul la care a ajuns.

Îngrijorător este că în România nu e nici un asemenea semn. Ba, dimpotrivă, sunt o mulțime de alte semne care indică, că lăcomia de putere și de monopol al ei, în loc de slăbire sau de cedare, ține să se încapățâneze și mai mult.

Dacă pe Jaruzelski, pe comuniștii unguri și mai nou pe cei germani, realitatea mizeriei din țările lor și a ostilității poporului față de partid i-a putut aduce la o reflecție rezonabilă, Ceaușescu continuă să se țină cât mai departe de așa ceva. În chip sfidător, complăcându-se în a vedea cele mai negre zile din istoria poporului român ca o epocă "de aur".

Fără îndoială că alături de poporul de acasă suntem și noi exilați în chip îngrijorător nerăbdători să vedem că crapă și în România tirania posedaților de putere, așa după cum ea a început să crape în alte părți. Iar până atunci, ne place ori nu, n'avem încon- tro decât răbdării acumulate de atâta timp să-i mai adăugăm un plus de rezistență.

În chip sigur tirania din România se apropie și ea de epilogul ei, care e parte firească din sfârșitul falimentar al comunismului văzut în general. Oricât de înrăit și de supraîncăpățânat ar fi Ceaușescu, ca tip lacom și posedat de putere - de putere cu sceptru - el nu poate face excepție dela epilogul ștabilor comuniști, care e temă de actualitate.

Dacă lăcomia puterii nu poate avea decât un sfârșit scufundat în hulă, suferința umană nu poate avea decât o șansă de mai bine. De mai bine pe care-l așteaptă țara și neamul românesc.

Eugen BĂRSAN

ZIARUL "CUVÂNTUL ROMÂNESC" UREAZĂ TUTUROR CITITORILOR SĂRBĂTORI FERICITE ȘI LA MULȚI ANI!

ESEUL POLITIC

"TREBURILE INTERNE"

Constantin MACRI

Niciodată, mai mult ca în prezent, nu s'a pus mai acut problema până unde poate un guvernământ, un regim politic, să-și chinuie, să-și martirizeze, sub diverse forme, propria populație, colectivitatea omenească, asupra căreia sub diferite forme și mijloace își impune puterea. Evident este vorba, în primul rând, de o răspundere morală, de o răspundere socială și politică, de o răspundere legală, pentru că ne referim la epoca contemporană supusă unor prescripții și reglementări de legi internaționale adoptate prin consens de întreaga colectivitate civilizată a statelor și popoarelor.

După cel de al doilea război mondial prin gândirea și voința unor capete luminate care reprezentau în primul rând, marile puteri învingătoare, America, Anglia, Franța, U.R.S.S.-ul și China, s'au pus bazele Organizației Națiunilor Unite care cu toate imperfecțiunile ei și cu toate anihilările ei prin perimarea unor prevederi (de pildă "cei cinci mari" membri permanenți ai Consiliului de Securitate cu drept de veto, în timp ce RFG-ul sau Japonia, sunt în afară) s'a dovedit totuși un organism viabil, parțial funcțional, dar cu rol hotărâtor, în salvarea păcii, în anumite momente de criză.

Statutul organizatoric de bază al ONU-ului trebuie regândit și adaptat evoluțiilor istorice din ultimii 45 de ani (o jumătate de secol). Niciodată Europa modernă nu s'a bucurat de o perioadă așa de lungă de pace. Afară de

bomba atomică, și ONU a avut un rol important în asigurarea acestei păci.

Dezbaterile ONU, inclusiv cele din organismele sale specializate sunt adevărate antologii ale evoluției "Spiritusului cooperării" comunității internaționale, adevărate esanțioane reprezentative ale mentalităților naționale, de pe întreg cuprinsul globului, în dialectica devenirii lor istorice.

Propunem numai o sugestivă comparație: discursurile lui A.I. Vășinski la ONU din perioada anilor 1949-52 și discursurile lui Ed. Sevardnadze din epoca prezentă. Ce demonstrează aceasta? Că "spiritul de cooperare" de recunoaștere a supremației legii internaționale este în ireversibilă ascensiune.

Casa comună europeană, deziderat propus de liderul sovietic Gorbaciov nu este o utopie. Utopie este să crezi că poți face la tine acasă ce vrei cu oamenii pe care îi guvernezi fără să fii silit să dai socoteală cuiva, cândva, fără să te supui unor standarde internaționale minimale de respect al omului și al drepturilor sale fundamentale. Mai ales când ești țară europeană.

Europa are privilegiul de a fi țărâmul înnoirilor umanistice. Si umanism nu înseamnă numai construcții, de case și hoteluri, de palate și săli însemnă în primul rând libertate, mai ales libertate de exprimare a gândurilor care te frământă, a îndoielilor și contrarietăților pe care le resimți în viața ta practică socială, de fiecare zi, înseamnă să-ți poți alege, în deplină libertate și

conștientizare, conducătorii, atât pe plan local, regional, cât și național.

Umanism înseamnă să te simți întreg și capabil să îndrumi treburile obștești pe un drum folositor întregii comunități, nu numai "avangărzii", nu numai "forței conducătoare" (expresie tipică prin amoralismul ei de bază, prin structura ei antilegală - forță și lege fiind prin definiție antinomice).

Era socialistă nu poate fi sub nici o formă era sărăciei, mizeriei și a foametei. Poate există, o mizerie și mai mare în Vietnam (țară care construiește și ea socialismul), în Etiopia, în Cambodia "kmerilor roșii", în Nigeria sau Uganda, dar acestea sunt țări europene. Au, din nefericire, deocamdată, alte baremuri de apreciere, în raport cu evoluția lor istorică, cu exigențele lor umane. În Uganda se poate trăi și fără hârtie igienică. La București am văzut coadă la un asemenea produs, iar fericitul cumpărător ducea acasă pe umăr un rotocol cât roata carului cu aproximativ 30 de suluri.

Organizarea vieții sociale este, firește, un atribut al suveranității de stat dar dacă această organizare se dovedește un genocid cultural, spiritual sau fizic (prin infometare cronică, prin lipsă de asistență sanitară elementară dotată) se pune problema pentru comunitatea internațională dacă poate sta pasivă, cu mâinile încrucișate la un asemenea genocid, disimulat sau manifest.

Se construiesc spitale

gigantice, dar dacă nu au tifon sau vată la ce folosesc asemenea construcții? Se construiesc "teatre" și "opere" dar dacă în ele se exprimă numai sloganuri vetuste sau se cântă un folclor denaturat, cui folosesc asemenea clădiri? Cum să se bucure omul de delectarea artistică dacă el îngheață de frig când ascultă pe "Rigoletto"? E o perioadă de criză trecătoare? Nu. Ea durează, în mod notoriu, de un deceniu.

Arbitrariul guvernamental intern, total și fătis, incompetența, epuizarea anarhică a resurselor, dezorganizarea cârpită prin "discursuri prezidențiale" care au neurastenizat un întreg popor pot rămâne nesancționate pe plan internațional? Este o "treabă internă", o poluare gravă a solului și răurilor unui stat? A fost o treabă internă "cernobil" care va rămâne pentru secole un simbol al irresponsabilității, incompetenței și relei credințe?

Mai poate fi socotită "indivizibilă" suveranitatea națională atâtă timp cât au apărut organizații ca OMS (Organizația Mondială a Sănătății) cu putere de decizie în problemele de sănătate pentru statele care au aderat la această organizație? Egipt liber sau nu să-ți vaccinezi copiii de pe teritoriul pe care-l guvernezi? Egipt liber sau nu să le dai hrana necesară pentru a nu deveni distrofici? Comunitatea internațională răspunde NU! prin organizațiile sale de specialitate.

Există tot la Geneva și tot ca organizație internațională specializată Biroul Internațional al Mucii (B.I.T.) care obligă statele să nu folosească munca copiilor, nici la "strânsul recoltei", nici la "colectarea deșeurilor", să nu folosească munca neplătită (școlari, studenți, militari etc.) și acorde "repausul săptămânal" adică să nu cheme Duminica la "muncă voluntară" sau "patriotică", în majoritatea statelor civilizate fiind extinsă de mult săptămâna de lucru de cinci zile.

Există o Comisie Internațională de Protecție a Monumentelor Istorice ale Umanității, care a făcut minuni în salvarea monumentelor de pe Valea Nilului cu ocazia construirii hidrocentralei dela Assuan.

Au Grecii libertatea de a dărâma Acropolea? Atunci de ce s'a dărâmat Mănăstirea Văcărești? Cu ce utilitate majoră, inevitabilă, imperioasă?

Un oligofrenic răspundea că parte din elementele demolate vor fi adăpostite într-un muzeu. Să sesizăm aici imbecilitatea intelectuală caracterizantă, atrofia oricărei simțiri umane și naționale în fața unui patrimoniu care ne poartă, nu se poate altfel, spre timpul părinților, moșilor și strămoșilor

noștri din care descindem. E tot una un urciur spart și unul întreg?

Fără memorie istorică cădem în regnul animalelor. Vestigiile și amintirile ne dau dimensiunea umanității noastre. Ele ne dau sentimentul continuității noastre în timp.

Dela Hugo de Grotius și până în prezent principiile dreptului internațional au evoluat mult. Prin edificarea Comunității Economice Europene care evoluează vizibil și sigur, spre o federalizare politică, s'a implantat deja în conștiința popoarelor europene ideea și sentimentul unui destin comun spre binele și progresul civilizatoric și cultural al tuturor oamenilor care trăiesc în acest benefic spațiu geografic.

Sub ochii noștri se întâp-tuește visul secular al marilor umanisti ai lumii dela Erasmus la Giordano Bruno, dela Vico la Tolstoi: legea internațională, gre-fată pe legea morală să aibă sancțiune, puterea de a fi impusă față de acei gu-vernânți care o încalcă, guvernânți care mai întot-deuna își terorizează pro-prii supuși.

Conceptul suveranității naționale ca orice concept juridic, nu poate fi folosit împotriva finalității în sine pentru care a fost statuat acest concept și anume libera și progresiva dezvoltare spirituală și materială a oamenilor care compun o comunitate națională. Dacă oamenii care compun o asemenea comunitate sunt victimele unui dictator sau ale unei oligarhii tiranice, imperativul juridic și moral obligă comunitatea internațională să intervină. Mai ales în Europa, leagănul civilizației și culturii omenești.

La Strasbourg există un parlament european, liber ales de cetățenii care aparțin Statelor Comunității Europene. În acest parlament sunt reprezentate toate partidele și curentele politice din cele 12 state participante. Deocamdată are un rol consultativ și deliberativ. Vine vremea când va avea și puterea de a decide. E în logica iminentă a istoriei.

Ca un sistem de vase comunicante, culturile, spiritualitățile și mentalitățile națiunilor lumii sunt în continuă interpretare, contagiune și conversiune în sensul filtrării și promovării valorilor celor mai pro-umane, mai corespunzătoare dialecticii dezvoltării.

Procesul de conștientizare și subsecvent de raționalizare a manifestării politice, încă departe de a fi atins cote admisibile, față de cele optime, de pildă cele engleze, franceze, americane sau mai recent cele germane este totuși în continuă ameliorare, oriunde se practică încă eligibilitatea, în mod real, pluralismul cinstit democratic. Colapsul

acelui proces a intervenit odată cu apariția bolșevismului, în apărta practicii și teoriei leniniste, duse până la absurd în crimă de I.V. Stalin.

Istoria a fost blocată, absolutismul totalitar ep-moderne de comunicație (sau de ascultare, spionare cultura lui, morala lui, existența lui au fost alterate, degradate ca niciodată, în trecut.

Vom reproșa totdeauna bărbatilor politici terbelici, marilor spirite (cu excepția lui Panaii Istrati, Andre Gide și alți câștigi care contemporani fiind cu crimele lui Stalin, au fost incapabili de a auzi strigătele celor peste douăzeci de milioane (versiunea oficială sovietică) de asasiinate politice. S'a mai întâmplat așa ceva în trecut, în negura istoriei? A fost o "treabă internă" a Rusiei Sovietice?

Este o problemă internă repressiunea dela Brașov? Cunoaște cineva vreun nume de erou-protestatar de aici? S'a aflat cu greu numele celui ce s'a autoim-cinerat în fața stației de pornire a funicularului dela Poiana Brașov. Este desigur și aceasta o "problemă internă."

Nimeni nu roșește când raționează astfel? Nimeni nu se simte umilit în fața acestei neputințe confruntând crima? Crima cea mai oribilă, crima de stat, crima politică, asasinatul care-ți asigură continuarea tiraniei. Sunt cei "cinci mari" din Consiliul de Securitate cu adevărat mari? La ce servește această tutelă mondială dacă este incapabilă să asigure, măcar în mod elementar, minimal, dom-nia legii și a responsa-bilității morale în lume?

Suntem toropiți de mediocritate, pe plan mon-dial. Fără Papa Ioan Paul al II-lea, Ronald Reagan și Lech Valesa acest sfârșit de secol este tern prin absența unor mari personalități deschizătoare de noi oriz-on-uri pentru omenire. Si climatul este atât de propice.

Rusia străbate un proces grandios de semnificație morală, politică și militară. China oferă un deprimant spectacol de involuție politică. Acolo nu dictatura contează, căci de veacuri Chinezul a fost oprimat, ci motivația ei. Motivația pe care a luat-o din arsenalul ideologic european. De aici senzația de hibrid atât pentru autohtoni cât și pentru cei din afară. Masacrul studenților a fost și el o "treabă internă".

LA NAȘTEREA DOMNULUI

Urmare din pag.1

inumană în viața socială, culturală, economică, etc.

Astăzi, imperiul întinericului se declară invins de valorile evanghelice, de valorile umane, de valorile morale și de umbra altarelor dărâmate. Imperiul întinericului se sfărâmă în tândări cu sloganele lui, cu florile lui artificiale, cu aplauzele lui forțate și ca prin minune, se deschide drum strigătului de libertate, gândului să zboare, spiritului inventiv să creadă și ca prin minune omul este lăsat în pace să plângă, să viseze și să rădă când vrea și căt vrea.

Aliațele de altă dată se sparg, iar sferile de influență încep să devină rușinea istoriei. Vremea rețetelor s'a dus.

Hristos și Biserica înving cu atitudini și mijloace dumnezeiești. Înving cu iubirea de om, cu răbdarea, cu blândețea, cu iertarea și cu buna cuviință. Învingii

de ieri nu vor să mai învingă cu alte vărsări de sânge, cu alte torturi, cu închisori mai moderne și cu mijloace mai satanice. Bisericele se deschid. În Basarabia și Bucovina de Nord toate bisericile au fost redeschise. În Rusia mii de biserică au fost redeschise și un vânt dulce de libertate își face loc în spațiul întinericului.

Din cenușă se ridică o lume spirituală, o lume a valorilor evanghelice, fără violență, fără răzburare, fără denunțuri, fără sânge, o lume a Mântuitorului Iisus Hristos. Din fundul iadului Hristos deschide astăzi căi limpezi pentru rezidirea lumii după chipul lui Dumnezeu, după icoana împărăției cerului, cu "cei ce plâng..." cu cei blânzi... cu cei ce slăbănesc și însetează de dreptate... cu cei milostivi... cu cei curați la inimă... cu cei prigoniți pentru dreptate... într'un cuvânt cu adepții Predicii de pe Munte, cu

fericiții.

Este prima dată în amarul exilului nostru când sărbătorim Nașterea Domnului în lumină și cu speranță care se pare că se împlinește, poate chiar și pe pământul sfânt al României. Lumina Nașterii Domnului care se ridică spre cer cu venirea pe pământ a Fiului lui Dumnezeu, este imposibil să nu deschidă căi noi de viață pentru un popor care a suferit atât de mult, care își duce crucea fără revoltă, fără violență și fără strigăte de disperare și care merge pe drumul neinterpretabil al Golgoței, spre sfânta Vi-viere, cu nădejde puternică în Dumnezeu.

Sfârșitul se apropie, nu este departe, este la o lungime de mână.

Să credem și să nădăjduim. Așa să ne ajute Dumnezeu.

Pr. Petre POPESCU

FIGURI GROTEȘTI DIN MASCARADA DEMOCRAȚIEI POPULARE

— Nic. IONESCU —

Democrația populară a fost și este o mascaradă odioasă, cu figuri grotești răsărite peste noapte ca ciupercile veninoase. Insuși termenul de "democrație populară" este un pleonasm inventat de către semidoctii comunisti care aveau nevoie de un cadru pompos pentru a abate atenția populației țării dela fărâdelegile lor, menite să distrugă societatea noastră tradițională.

Odată "instaurată", democrația populară a dat naștere unei "generații spontanee" de oportuniști, care nu au avut nevoie de "reeducare" pentru a uita de unde vin și ce capacitate au, aceasta pentru că aveau în sânge parazitismul și setea de parvenire.

Dar dacă s'a dovedit că apa nu face broaște, praful nu face purici iar scândura de brad nu naște ploșnite, este un lucru de netăgăduit că democrația populară a produs în mod spontan, "organe". Organe de stat, organe de partid, organe de miliție sau de securitate, organe politice, culturale și alte organe destinate să conducă societatea în spre un viitor luminos. Căci funcția creează organul!

Aceste "organe" care aveau să aplice "linia partidului" în societate, proveneau dela orașe sau dela sate și ieșeau la suprafață ca gunoii pe apă. Apăreau din golăime mahalahelor care nu vroia să muncească sau să învețe și trăia din resurse dubioase, deci nu era în rând cu oamenii de treabă. Căci muncitorii din fabrici își făureau viitorul, fiecare în uzina unde lucra, iar unii, ca cei dela Reșița, de exemplu, erau chiar acționari ai întreprinderii lor. Cei proveniți dela sate erau dintre obișnuții cărciumelor și dintre argații leneși. Slușile credincioase au stat la stăpânii lor până ce aceștia au fost "ridicați" de către "organele puterii populare" și nu rare ori au fost cazurile când foștii stăpâni, întorși dela închisoare sau dela Canal, au aflat ocrotire și adăpost la foștii lor argați.

În ordine ierarhică, cele mai importante organe sunt "organele de partid". "Organul de partid" știe tot, căci are informatori și face tot, căci are căței. El "poartă întreaga răspundere" și de aceea trage la răspundere pe celelalte

organe. El primește "sarcini", dar dă numai "indicații", aplicând astfel "transpunerea în viață a democrației de partid". În interiorul "organizației" însă treaba se schimbă. Dacă unul vine și declară că a pierdut carnetul de partid, este "aspru sancționat" cu cel puțin un "vot de blam". Iar dacă pe la Sfântu' Nicolae îl găsește în buzunarul paltonului pus la naftalină, i se "ridică votul de blam", cu condiția să-și "ia angajamentul" să nu-și mai pună carnetul la naftalină. Într-o vreme carnetul de partid era chiar comestibil. În cazul în care posesorul său avea ghinionul să dea ochii cu luptătorii anticomuniști din munți. Secera și ciocanul de pe prima pagină, bine mestecate, alunecau mai ușor pe gât. Mai greu treceau, însă, agrafele și fotografia...

Dar revenind la "organele de partid", cel mai mare este "Primu" adică primul secretar. După care urmează "Prim-al-doilea", adică adjunctul. Si coborînd tot așa, la vale, ajungem la prima noastră figură burlescă a "democrației populare", "secretarul BOB", adică al biroului organizației de bază. Si ce mai bază!...

Secretarul BOB este atotputernicul mandatar al partidului în unitățile economice cât și în cele din suprastructură. El taie și spânzură, adică aplică "linia partidului". Directorul însuși este obligat să execute "indicațiile" primite pe "linie de partid", chiar dacă acestea contravin, din punct de vedere tehnic, interesului producției. Dacă nu vrea să-și "sară pernele de pe scaun" și să fie trimis la "munca de jos". Cu atât mai grav este dacă un specialist, suflă în front. La prima reducere de personal sau "rotire a cadrelor", va "aluneca pe schemă", adică va fi concediat sau "promovat" pentru întărirea unității X, departe de casă și de familia sa, ca să demisioneze singur, "de bună voie și nesilit de nimeni".

Prin anii '60 tovarășu' Găvrilă era secretar BOB și potcovar într-o gospodărie agricolă de stat. Nu-i suferea pe "burghezi", adică pe cei cu școală. În schimb, îl pasiona palinca, dela 60

de grade în sus. "Ca să simți pe unde trece", cum spunea dânsul, rânjind galben.

Altă treabă care nu-i plăcea erau ședințele tehnice, nu de alta, dar nu pricepea nimic. În timpul unei asemenea ședințe a intrat în biroul directorului, bine afumat și cu o furcă în mână. Pentru că nimeni nu i-a cedat scaunul, s'a așezat pe birou, de unde a declarat solemn: Poporul muncitor lucră iar voi, burghejilor, stați pe scaune! Vă iau mâțele pe furcă! și a plecat victorios...

Cea mai "grea sarcină de dus" la îndeplinire, pe care o putea primi dela raion era să "prelucrez, adică să citească un material într-o "ședință largită", pentru că să poată încăpea și cei "fără de partid". Când mureau animale tinere și i s'a spus că microbul se transmite prin pășune, a făcut cercetări cu codiriștea biciclii prin iarba și a telefonat la raion că de fapt e "sabotaj", pentru că el n'a găsit nimic. La masa festivă din noaptea de Anul Nou, când directorul a felicitat personal unității, tovarășu' Găvrilă i-a întins un pahar de apă plin cu palinca și i-a spus rânjind: Dacă nu-l bei până la fund ești dușmanul clasei muncitoare!

Tovarășu' Găvrilă a murit beat, ca un câine, lovit de un camion pe șosea, fiind plâns de tovarășii lui de cărciumă. Păcat de șofer...

O altă figură odioasă, caracteristică mascaradei "democrației populare" este "șeful de cadre", adică șeful serviciului care avea rolul politic de a ticlui declarații, de cele mai multe ori tendențioase sau mincinoase, necesare "epurării", adică curățirii aparatului de stat de elementele ostile regimului, care nu erau "devotate clasei muncitoare" sau care, pur și simplu, nu făceau ochi dulci partidului.

Șeful de cadre era teroarea salariaților. El se ocupa cu "anchetele de cadre, deci se "deplasa pe teren, la fața locului", adică unde s'a născut sau a trăit salariatul și lua declarații despre situația materială și politică a rudelor sale, până la părinți, moși și strămoși. Pe baza rezultatelor acestor anchete, care de cele mai multe ori erau premeditate, i se impuneau directorului

măsuri arbitrare, cum ar fi concedierea unor specialiști, care însă au "origine nesănătoasă", clasificați ca "elemente chibaburo-poștești". Adică fii de intelectuali, de proprietari de pământuri, de fruntași ai satelor sau de preoți. Aportul profesional era ultimul și cel mai minor criteriu în aprecierea unui salariat.

Lată deci portretul sumar al lui tov. Fane, șef de cadre în carne și oase.

Tov. Fane era scund, gras, foarte închis la ten și avea ochi răi și scormonitori. În "regimurile trecute" fusese crunt exploatat la magazinul Galeriei Lafayette din București, unde muncea din greu pentru o pâine și un toi de juică, ca Lift-boy. Adică manevra ascensorului și primea bacșiș. De aceea fredona mereu cu nostalgie: Toată ziua'n ascensor, ori mă urc ori mă cobor, jos sus și iar jos" ...Odată cu preluarea puterii de către clasa muncitoare, "în propriile ei mâini", tov. Fane a fost "promovat" șef de cadre. Pasiunea dânsului era să fie foarte "popular", adică să-ți strângă mâna chiar de douăzeci de ori pe zi, dacă te întâlneai și să-ți spună, cu rânjetul lui negru: Noroc, tovarășe!

Mai albastru era când te chema la biroul de cadre și te invita să stai jos. Atunci aveau două șanse: ori te "mobiliza" la munca patriotică de curățat gunoii de pe stradă, căci

trebuia să treacă "tovarășul mare" ori îți pune în față cinci foi de hârtie, un toc și borcanul cu cerneală. Ca să scrii o referință despre tovarășul X, din punct de vedere politic, moral și profesional. Ridicând privirea ca să te gândești cum s'o cotești, îți apărea scris cu roșu, deasupra lui tov. Fane, pe perete: "V.I.Lenin - Cadrele hotărăște totul". Adică tov. Fane. Iar mai spre fereastră: "K Marx - Cadrele e capitalul de aur". Adică tot tov. Fane. Deci, n'aveai cum s'o cotești și te apucați de scris, sub privirea fixă a lui tov. Fane, în timp ce de sub birou venea așa, ca o adiere de zefir. Până-mi te tov. Fane se descălțase.

Dacă cumva intrerupeai scrisul, tov Fane, vigilant, începea să te ajute. La din punct de vedere politic trebuia să scrii dacă tov. X are "nivel ridicat", dacă este atașat clasei muncitoare și dacă răspunde la chemările partidului. La din punct de vedere moral trebuie scris dacă tov. X are o atitudine justă față de femeie și dacă nu cumva are abateri dela "morală proletară" adică "relații ginecologice" cu tovarășele de muncă. Iar din punct de vedere profesional, dacă e fruntaș, evidențiat sau coday în muncă. Altfel nu se egzistă! proclama tov. Fane cu convingere.

Dar și mai albastru era când spuneai, candid, că nu

știi ce să scrii, căci nu-l prea cunoști pe tov. X. Atunci tov. Fane se încălța urgent și scofându-și burta de sub birou, se scula în picioare și îți spunea răstit: "Tovarășu', noi aicea nu vorbim discuții! Noi scriem fapte concrete ca să-l ajutăm pe tovarășu' X ca să se îndreptele..."

*** "Democrația populară avea mare nevoie de niște organe care să aperse "cuceririle poporului muncitor". Așa s'au născut "organele de miliție". Organul de miliție este cel mai tare. Căci bate. Si mai e pe deasupra și tare de cap. Se spune că un bătrânel urca scările secției de miliție cu o hârtie în mână. Întâlnind un tânăr care cobora scările cam legănat, bătrânul îl întreabă: Aici se bate la mașină? Iar tânărul îi răspunde scuturând din cap: Nu, aici se bate manual...

Milițienii, selecționați dintre brute, erau învățați foarte greu să bată fără semne. Atunci, prin grija partidului și guvernului, procesul lor de muncă a fost mecanizat și automatizat. S'a introdus "mașina de bătut". Un dulap de fier în care "banditul" încasează lovituri moi, dar adânci. Si fără semne. Timp în care milițianul își fumează Kentul-ciubuc și își bea cafeaua. Nu fără a încuraja mașina, ca la fotbal: Dă-ți Omorâ

Continuare în pag.6

SĂ FIM GATA

Urmare din pag.1

să fie 1990 ci doar pe undeva mai aproape, pentru noi tot curând înseamnă.

Trecând cu ochii peste tragedia Yalta, ne oprim la rezeumul pe care neamul românesc îl are în istoria lui milenară. Ca și întrecut și-acum, seva acestei istorii va fi din nou temelie pe care Români își vor croi o altă soartă.

Cu siguranță că în tăcuta și mult încordată lor așteptare, ei încep să prindă din văzduh aerul libertății care-și face loc. Nouă celor din exilul pribeg, Dumnezeu ne dă lumina speranței că nu vom muri mai înainte de a ne putea întoarce

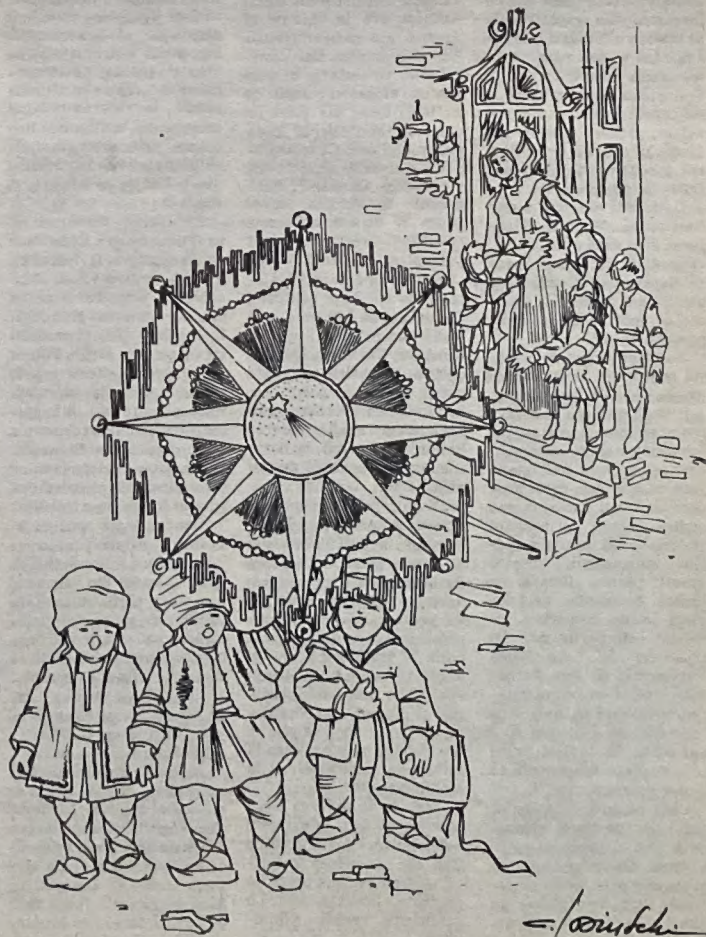
acasă. Să fim gata s'o primim.

Din suferința Yalta se naște spiritul care va duce la biruința părții celei bune din destinul românesc. Să fim gata să ne întâlnim cu ea.

Dar să nu fie o participare cu suflet gol. Să ne umplem sufletul cu chintesența luată din patrimoniul spiritual al marilor vizionari ai neamului, luptători, oameni politici și gânditori.

De acolo de unde acești vizionari zac, stinși în sine lor cu ultimul gând la neam și țară, ei fac un apel la vrednicia noastră. Să fim gata să-l primim.

Traian BĂRCIAN

PARTIDA E ÎN TOI

— Mihaela RAICU TRANDAFIR —

Europa este azi o tablă de șah, pe care cei doi jucători - comunismul și capitalismul - își confruntă forțele. Jocul capitalismului - Albul - este un joc reținut, de așteptare, cu aproape toate piesele, joc de sacrificiu, de căutare a mișcărilor complicate, de neîntul pentru adversar, cu care să dea mat Albului.

Partida a început acum câteva luni și se desfășoară cu repeziciune.

Suntem azi martorii unor evenimente tot atât de însemnate ca și cele două războaie mondiale. Este greu de spus ce anume a provocat aceste evenimente, dacă ele au pornit din dorința sinceră de schimbări, refaceri, democratizare a lui Gorbaciov, sau din tendința de expansiune cunoscută, a Rușilor, de data asta, mascată; dacă intențiile au fost bune (doar și iadul este pavat cu intenții bune) sau dacă este un joc de-a șoarecele și pisica al Rușilor; or poate o dovadă în plus a devisei lui Lenin: doi pași înainte și unul înapoi; acesta reprezentând pasul înapoi, pentru pregătirea viitorilor doi pași înainte.

Indiferent din ce intenție a pornit, în momentul defajă bulgărele de zăpadă ce aplecat la vale, creștea și în cădere la val, creștea o avalanșă ce nu mai poate fi oprită. Dacă Gorbaciov nu a fost dominat de intenții bune - și noi, o bună parte a celor ce trăim în exil nu credem în "bune intenții" venite dela Ruși - înseamnă că a scăpat frânelor și mașina eliberării, ale cărei frâne nu mai funcționează, prinde viteză.

Au căzut poate prea repede capete încoronate: Jaruzelski, Kadar, Hoenacker, Jivcov și sperăm că în viitorul apropiat și Ceaușescu... Își va da "demisia".

O dovadă de bun simț? Nici vorbă. Moscova îi forțază unul după altul, pe toți comunistii din vechea gardă să dispară de pe arenă. Sunt pionii care nu mai pot aduce nici un aport la întorsăturile partidei de șah.

Jocul este ușor de urmărit pentru cei ce au mâncat pâinea amară a comunismului. După faliment și dezastru economic, la care a ajuns întregul sistem comunist, Gorbaciov, mult mai inteligent și mai cult decât predecesorii lui care făceau ordine bătând cu pantoful în masă, își schimbă tactica expansiunii, folosind modul pasnic, liniștit, pe tăram economic; prin dorința sa de cooperare cu Vestul, de participare și integrare în Comunitatea Europeană, de fapt Gorbaciov vrea să-și refacă puterea economică cu banii capitaliștilor, să-l domine apoi economic, ca în final, printr-o mișcare neașteptată să le dea acestora "mat".

Căci ce guvern capitalist poate opri pe mări magnafi de a investi capitalul lor în Uniunea Sovietică, unde se poate cumpăra acum pe nimic? Cine controlează pe cine? Guvernul american, de exemplu, controlează întreprinderea Ford, sau in-

Premierul Canadei își exprimă regretul că a întârziat atât în a ajuta pe Gorbaciov să-și realizeze perestroika și ca recompensă invită pe Ruși să investească și ei în Canada, după bunul lor plac.

Ce vor Rușii? Să elibereze țările din Estul Europei din dragoste bruscă pentru sclavii lor? Nu. Rușii vor să se extindă pașnic, prin intermediul economiei, iar nu prin războaie sau lupte de guerilă, pentru care nu mai au nici putere, nici resurse.

Tot ce se petrece acum în Estul Europei are loc cu stirea și avizul Moscovei. Inclusiv desființarea gardului de sarmă ghimpată dintre Ungaria și Austria, trecerea unor refugiați prin Ungaria sau Cehoslovacia, iar mai nou dărâmarea zidului rușii din Berlin. Dar aici ar trebui să ne oprim puțin. Desigur, când vorbim de dărâmarea zidului din Berlin, este vorba de fapt de a se trece dintr-o parte în cealaltă și atât. Ba chiar, în multe cazuri, trecerea definitivă a unor Germani din Est în Vest. Nu însă să se pună problema unificării Germaniei, deoarece acest lucru este periculos.

Spușeam cu ocazia "Zilei de Dolu Internațional" (Black Ribbon Day) anul a-acesta că "Ocupația sovietică a Europei de Est a început în urma semnării Pactului de neagresiune dintre Hitler și Stalin, cu Polonia și acum, după 50 de ani, eliberarea Estului Europei începe tot cu Polonia. Desăvârșirea ocupării a jinit atunci cea. 6 ani, eliberarea va dura cel puțin tot atât. Aceasta era în ziua de 23 August a.c. Zilele trecute am citit într-un ziar canadian un comentariu al unui ziarist american, legat de aceleași date, dar având un sens cu totul diferit. Ideea articolului era: Ce se întâmplă cu Germania acum? Unde vor merge Germanii? Răspunsul: în Polonia, ca și acum 50 de ani. De teama renașterii unei Germanii puternice, dorișele atât ale Occidentului cât și ale Sovietelor de a opri o unificare a Germaniei se întănesc la un nivel foarte înalt. În pofida acestora, Germania se poate unifica. Dar acest lucru, făcut în grabă, nu poate duce la nimic bun, ba chiar poate periclită o reușită viitoare. Printr-o unire azi, nu poate rezulta o Germanie puternică. Căci, cum să hrănești o populație dublă cu produsele rezultate într-o jumătate de țară? Germania ar trece printr-o perioadă de instabilitate economică, socială și politică; ea nu va prezenta în nici un caz un pericol pentru nimeni, cel puțin în următorii 10 ani. În acest timp însă, colaborarea pe de altă parte prodigioasă dintre Ruși și Germanii de Vest care-l admiră pe Gorbaciov, nu poate duce la înfrângerea Germaniei, ci la stabilizarea Rusiei.

Acum în privința Germaniei. Apoi în ce privește celelalte țări din Europa de Est, cât și Uniunea Sovietică, acestea nu sunt pretăite pentru o eliberare, pentru o schimbare rapidă. Schimbările trebuie să aibă loc încet și cu grijă, pentru că omul

educat în comunism și trăit acolo nu are noțiunea concurenței, a competiției și nici curajul începutului. El a fost creat ca "om nou" de tip comunist, pentru a fi condus, dirijat, iar nu să conducă. Nu se poate schimba o economie comunistă cu una capitalistă prin apăsarea pe un buton.

Economia capitalistă, libertatea și democrația trebuie studiate, învățate și practicate. Cum să facieconomie capitalistă cu personal educat în sistem comunist? Poate că mai e posibil acum douăzeci de ani, atunci când părinții noștri erau încă în viață, și încă apoi de muncă. Ei erau cei educați în capitalism, trăiau un timp în capitalism, iar apoi în comunism și apoi ușor de întors înapoi la capitalism. Dar acum, după peste 40 de ani de comunism (în Rusia de peste 70 de ani), această generație a dispărut.

Schimbările trebuie făcute lent, cu aportul tuturor, cu înțelegere și efort din partea celor ce au suferit și suferă încă și nu mai au răbdare. Cum spuneau niște Polonezi întrebați ce simt ei după instalarea primului guvern necomunist într-o țară comunistă: ei nu mai au nici putere, nici răbdare să mai aștepte. Le este egal cine conduce; ei vor mâncare. Aici este punctul critic care trebuie depășit. Și aceasta este valabil pentru toate țările din Europa de Est. Inclusiv România, care pentru moment este liniștită. Dar apele liniștite sunt adânci și turburi...

Probabil nu este momentul psihologic încă, sau poate că încă Ceaușescu n'aprimă dispoziția să demisioneze. Sau poate a primit-o și nu vrea s'o execute. Se crampoanează de sceptor cu uitimile puteri. În vederea reușitei congresului, a albanizat România, închizând granițele cu Ungaria și probabil mâine sau poimâine cu Bulgaria și Rusia.

Eliberarea României nu va fi prea ușoară. Chiar dacă Ceaușescu va fi înălțat, judecat ca Jivcov, sau chiar asasinat, schimbarea se va produce mult mai greu decât în celelalte țări și probabil cu vărsare de sânge. Pătura creată ca o pelliculă grasă, impenetrabilă la suprafața apei, nu va fi ușor de înlăturat, doar printr-o schimbare de conducător sau de guvern. Ea va opune rezistența celor ce nu au muncit nicodată dar au avut tot ce le-a trebuit.

Dar cu toată opoziția acestora, există precedente de eliberare a Românilor de sub dășmanul din interiorul sau afara țării, cu sau fără vărsare de sânge, prin înlăturarea sau moartea lui Ceaușescu, zorii eliberării se văd, ziua visată se apropie.

Și ca după fiecare luptă câștigată, ca pe vremea lui Ștefan cel Mare, Românii va mai construi o biserică.

În toată această partidă complicată de șah, numai de Occident depinde înfrângerea Negrului, numai de puterea de anticipare a mișcărilor Negrului depinde victoria Albului. Desigur că până la victoria finală va fi o partidă lungă, cu prelungiri, în care când o putere, când cealaltă va fi în avantaj.

COLIND

Sculați, sculați feciori tari,
sculați voi Români plugari
și porniți colindători

noaptea pe la cântători,
Florile dalbe!

Pe furtună și pe ger
steaua voastră e pe cer
se înalță și străluce
pentru neamu'n tins pe Cruce.

De pecingine adâncă
viața voastră-i plină încă;
lanțurile, zurgălăi;
securiștii răi dulăi
când vă latră când vă mușcă,
ori vă ard cu praf de pușcă,
dar colindul vostru viu
este mană în pustiu
așteptată la comandă
de poporul cel flămând...

V'au scos morții din morminte
tartorul cel fără minte
cu zănateca-i soție
rușinata în chimie...
Satele vi le-au arat
și nimic n'au semănat,
dar din fostul vost' bordei
crește ura pentru ei.

Sculați, sculați legendari,
sculați voi Români plugari,
colindatul să vă suie
pe crenele de cetățuie,
peste plaiuri și coline,
peste vărfuri carpatine,
naștere de libertate
pentru țara din lăcate
și să-l ardă pe nerod
bălbăit de Irod!..

Sculați, sculați bărbați tari,
muncitori și cărturari,
spargeți prea coptul buboi
să-nflorească vremuri noi:
temeli de vreri creștine
pentru veacul care vine.

Zguduți fără zăbavă
orânduirea bolnavă
că întreaga ei vâpaie
n'a putut să vă ncovoaie...

Să vă deie Domnul salbe,
zilele ca flori de nalbe
și un Moș Crăciun zămbind
din Carpați până în Pind...

Zahu PANĂ

FIGURI GROTEȘTI

Urmare din pag.5

la banditi! Dacă te uită acolo și pleacă în pauza de masă, te găsește moale...

Organul de miliție mai e cel mai tare pentru că este curajos și înarmat. De aceea, în afară de câini, este păzit în timpul nopții, pe stradă și de câte doi civili. Ca să nu-l sperie cineva. Căci rolul său este să-ți ceară "bolentinul de indentitate" și să constate dacă tu ești ala de pe poză. Asta chiar când ține buletinul invers...

Că militanul e tare de cap, asta o spun toate bancurile pe seama milițienilor. Dar și întâmplările autentice. Ca și următoarea, de care a răs tot târgul, luni de zile.

La o miliție de oraș erau, acum vreo zece ani, două exemplare tipice de milițieni: Zdrulea și Sălăjan. Săptămânal, șeful le "ținea școala", adică "instruțai" la locul de muncă" pentru "ridicarea nivelului politic și profesional". Și iată-le cei doi protagoniști la ușa șefului. Intră Sălăjan. - Măi Sălăjane, ce e asta, mă?, întreabă șeful arătând spre

o hartă. Să trăiți, o hartă. Ce hartă, mă? Gândește-te! Harta RSR. Măi Sălăjane, zice șeful enervat, asta nu e harta RSR, asta e mama ta, Sălăjane, ai înțeles? Am înțeles, să trăiți, mama mea. Ieși afară și-l chemi pe Zdrulea! Ieși afară și-l chem pe Zdrulea, să trăiți... Intră Zdrulea, care ascultase la ușă. Măi Zdrulea, știi tu ce e asta, mă?, zice șeful, arătând spre hartă. Stiu, să trăiți! Asta e mama lui Sălăjan!...

Mascarada "democrației populare" a creat și continuă să creeze specimene odioase și corupte care, din oportunism și lăcomie, practică un exces de zel, abuzând de puterea care li s'a atribuit într-un anumit sector de activitate, pentru a dovedi șefilor lor că sunt "eficienți".

Aceste specimene au fost pe nedrept comparate, de către unii, cu personajele pieselor marelui nostru Caragiale, și acelea oneroase și corupte, dar luptând împotriva adversarilor lor politici cu arme mult mai umane. Astfel, în piesele lui

Caragiale adversarii politici erau "combătuți" prin oratorie, dela tribună sau șantajati prin diverse trucuri de mahala, ca scrisorele de amor sau bătăi. După alegeri, însă, totul se încheia cu bine, adversarii își strângeau mâna, iar învinșii își așteptau rădădă la preia ciolanul la următoarele alegeri.

Spre deosebire de personajele caragialene, speciemenle create de "democrația populară" folosesc tehnica comunistă de distrugere a adversarilor prin privațiunea de libertate asociată cu presiuni morale și fizice, ducând până la tortură și suprimare.

Prin acest sistem de "reeducare" urmărește orice regim comunist să creeze "omul nou" al "societății comuniste fără clase", un om supus puterii opresoare, fără nimic sfânt pe lume și mai ales fără nici un suport moral, pentru a putea fi manevrat cu ușurință în folosul conșolidării "cuceririlor clasei muncitoare", adică a teroarei și a mizeriei morale și materiale.

Nic. IONESCU

“ULTIMUL CONGRES”

—Lucian CRUCIANU—

Poate că nicio-dată în existența lui, calendarul românesc, nu a fost atât de împovărat de evenimente dureroase și dramatice, ca în perioada acestor ultimi patruzeci și cinci de ani, cuprinși între doliul național din 23 August 1944 și situația catastrofală de azi a

ROMANIEI.

Zluză cea mai neagră din istoria poporului român, a strecurat veninul în inima națiunii prin undele radio, atunci când fostul director al radio-difuziunii române, Vasile Ionescu, a lăsat cale liberă dela pupitrul de emisie și Regele Mihai I a proclamat pacea, anunțând

încheierea armistițiului cu Alianții, în condițiile propuse de aceștia.

A fost un trăsnet peste Carpați !!

În aceeași zi se consumase o altă lovitură de teatru. Mareșalul Antonescu fusese arestat din ordinul Majestății. Momente de mare

dramatism care au împietrit poporul român.

Tara incendiată de bombardamente și lovită mortal prin semnarea armistițiului, se zbătea în spasme. Inima României, Bucureștiul, se contracta greoi sub presiunea enormă a evenimentelor politice fulminante. Armata română nu pierduse războiul pe câmpul de luptă, ci o politică obtuză a învins o armată!

Profesionistii unei politici demențiale și o parte nătăngă a unei populații obosite și ignorante, topăiau bucurându-se că s'a făcut pace, dar nu vedeau și nu înțelegeau marea eroare politică, ce avea să aducă în viitor, atâtea și atâtea nenorociri Românilor. Tricolorul României, sfășiat de război, drapelul falnic și sfânt al libertății și eroismului românesc era coborât în bernă. Independența României era pe catafalac!

La această răscruce a istoriei, pe balansoarul dintre două lumi, se priveau trecutul și viitorul patriei noastre. Față-n față. Ne cunoșteam trecutul dar nu bănuim ce ne rezerva viitorul.

Tragedia prezentului haotic începuse. Trupe rusești cu steau bolșevică la chipul, năvălau în dezordine pe drumurile deschise de armistițiu, în satele și orașele românești. Cizmele muscălor călcău peste gila străbună, împrăștiind marasmul comunist, adus de "eroii" cu balacalele la umăr. Jafuri, violuri, teroare, icoane sfărâmate și sculptate, lăcașuri sfinte batjocorite și valuri de umilinte și spaima, peste populația pasnică. Cohorte de "cioloveci" striveau pământul milenar fărâșit din demnitatea și curajul lui Decebal și Traian, călcău pământul sfânt de eroism și credința Sfântului dela Putna și de martirul Constantin Brâncoveanu, călcău peste România Domnitorului Alex. I. Cuza, peste "Dulcea Românie".

Cuvintele profetice ale aceluia care a fost Corneliu Codreanu, erau predestinate să răzbată prin timp și să se împlinească chiar în clipele de restriște ale neamului. El a spus: "Apropierea de Rusia, ar fi o trădare a poporului român față de Dumnezeu, față de ordinea morală a lumii și a popoarelor..."

...Gestul nostru ar dezonora neamul nostru și va trebui să vărsăm mult sânge în viitor pentru a răscumpăra onoarea pierdută.

Dacă trupele rusești vor intra la noi, cine poate să afirme, cine poate să susțină că vor pleca dela noi, înainte de a ne sataniza, adică bolșeviza?"

Din nefericire pentru poporul român, acela care rostise acest adevăr și care a fost un monument viu de patriotism și simțire românească, nu mai era printre noi. În 1938, Carol al II-lea, primește săpunul și șteangul din mâna Eleniei Lupescu (înfluențat de aceasta și ordonă executarea lui Codreanu. Noaptea dela

Tâncăbegg din 29/30 Noembrie, nu se poate uita.

La 6 Martie 1945, România, adaugă o filă nouă la istoria ei, odată cu primul guvern comunist instaurat. Petru Groza, boierul care și-a donat averea comunistilor, doctor în drept la Budapesta și mare trăgător de sfori politice, este șeful noului guvern. Destinele țării, închise acum în lanțul comunist, puteau fi ușor anticipate.

Moscova, manevrează politica românească și la 30 Dec. 1947, Mihai I, rege al României, este somat să abdice. Armele conving și regii! VAE VICTIS! Dela semnarea armistițiului, trecuseră trei ani și monarhul decorat atunci cu "Ordinul Victoria" de către Sovietici, este tratat acum "tovărășeste" și invitat să părăsească țara. Trenul special, se pune în mișcare, Regele Mihai I își ia rămas bun și România rămâne în urmă ca un vis frumos.

După optzeci și unu de ani de dinastie, ramura suabă a familiei de Hohenzollern, părăsește tronul României și poporul român, atât de generos în dragostea și supunerea lui.

Pe toată suprafața țării, încep să curgă binefacerile comunismului: naționalizarea, reforme peste reforme, arestări, torturi, înscenări și amenințări. Inchisorile rezervate până atunci infractorilor de drept comun, sunt pur și simplu "asaltate" de foști generali ai armatei române și alți ofițeri, de oameni politici de frunte ca Maniu și Brătianu și chiar de socialiști, ca Titel Petrescu și Lucretiu Pătrășcanu sau de intelectuali de valoare, tineret universitar și legionari. Bărbații mai energici și mai curajoși, urcă munții și devin partizani iar alții - dacă reușesc - iau drumul pribegiei, oprindu-se în Occident.

Sfânta Biserică este hăituită. Credința în Dumnezeu, este considerată o...gravă vină politică!

Preoți ai Bisericii Ortodoxe sunt schingiuiți, arestați și închiși. Episcopi și preoți ai Bisericii Unite, de asemenea închiși, torturați și ucși. Miei blânzi ai lui Hristos sunt sacrificați!!

Trogloclitii, analfabeții și lepădăturile sociale de tot soiul, îngroșau rândurile activiștilor, securiștilor și milițienilor. Securitatea, cel mai represiv organ al puterii comuniste, omoară pe unde poate: în închisori, în sedile securității din București și provincie, în fabrici, pe câmp și chiar pe stradă. Nimeni nu se justifică. Nu este cazul. Partidul comunist este mare și tare! Lasă să trăiască sau omoară pe cine vrea.

Gheorghiu Dej, taie și spânzură în partid și în țară. Cazanul fierbe. Bogățiile României pleacă către țara gruzinului mustăcios - Djugasvili - cel mai temut criminal al secolului. Deține un record greu de egalat.

"Ciraci" regimului

comunist din țară, mulți dintre ei cumpărați, puțini dintre ei convingși și cei mai mulți forțați, fac propagandă și educă masele, în timp ce, cioclii defilărilor dela 1 Mai și 23 August, poartă pancarte și înalță portretele conducătorilor "iubiți", în vârful bățului. Așa au trecut ani.

În Martie 1965, Gheorghiu Dej, obosit, se urcă pe un afet de tun și pleacă definitiv, în urma unei "atenții" speciale din partea Moscovei. Dulăii politici, luptători pentru binele poporului român, comunisti prepuși și stimulați, se mărie reciproc pentru putere și din acest "consiliu tovarășesc", iese triumfător Ceaușescu, marea "speranță" a Scorniceștilor. Noul histron, își ia rolul în serios, "învață" să vorbească și asasinează radioul, televiziunea, presa și poporul, prin cuvântări mamut. În 1968, Ceaușescu salută "Primăvara dela Praga" și Moscova se supără, chemând la ordine "refractorul". Simpatia cresc și noul lider acaparează toate funcțiile importante din partid și din aparatul de stat. Congrese, conferințe naționale, călătorii în țară și mai ales în străinătate, toate acestea sunt activitatea lui. Devine doctor în științe politice și doctor în economie în timp ce "tovarășă" obține doctoratul în chimie și pe deasupra cucerește lumea ca savant de renume în chimia polimerilor. Au trecut ani și ani, speranțele poporului român s'au spulberat, familia Ceaușescu a colecționat onoruri, titluri și averi. Băncile Elveției păstrează munca noastră, sângele nostru, și o parte din bunurile țării. Ceaușescu este miliardar!

Tara se ruinează, poporul geme. Nu avem drepturi, nu avem hrană dar avem teroare, persecuții și amenințări, securitate și închisori. Disidența se întinde, oamenii protestează.

Foamete, frig, întineric, sate distruse, biserică dărâmată, cimitire pangărite. Ceaușescu are palate. Țările occidentale văd. Protestul internațional este viguros.

România plânge, copiii mor, bătrânii se sting. Cruzimea și-a dat mâna cu prostia și Danila Prepeleac din Scornicești, ne-a adus în sapă de lemn. Am rămas un popor ce ține în mână o pungă goală. În timp ce în țările vecine marxiste, cad capetele "cesarilor" stalinisti, în România "uzurpatorul" privește cu ochi injectați de sângele nebuniei, dezastru apocaliptic pe care l-a provocat României și poporului român.

Ceausescu, acest Nero rural capotin și perfid va trebui așezat în balanța judecării pentru faptele sale criminale. După apropierea sentinței care pronunță și fi cea care i se cuvine, pământul nu-l va putea primi pentru odihna de vecie alături de martirii, eroii și nevinovații neamului românesc. Stăruirile satrapilor comunisti nu au loc; ne otrăvesc pământul

ANTITOTALITARISMUL DE STÂNGA SAU DEMOCRAȚIA CU SENS UNIC

—Constantin MAREȘ—

Există mari națiuni care și-au fărâșit mari state, în care ideile generoase ale libertății și democrației s'ar fi implantat, așa cum ne asigură clasicii modernismului, de mult și ca rezultat al unui firesc proces social, politic și istoric. Se uită, însă, deseori, că în imperiul britanic un servitor hindus nu era egal în drepturi cu un membru al Camerei Lorilor, că Franța, după ce descoperise delicia libertății, egalității și fraternității, le-a descoperit și pe cele ale ghilotinei, iar Statele Unite au fost până în a doua jumătate a veacului trecut, după modelul antic atenian, o democrație sclavagistă.

Există unii Români în exil, care suferind de inferioritatea națională congenitală, găsesc de cuviință să afirme că am fost și suntem o națiune lipsită de cultură politică, ceea ce trebuie să sorbim dela marile națiuni. Este drept că noi Români nu am atins performanțele "îmbăierilor naționale" ale Marii Națiuni, că nu am avut un Disraeli, dar nici nu am atins performanțele pe care Shakespeare ni le-a descris în capodoperele sale dramatice, și dacă nu am avut un Goethe, nu am avut în schimb nici un Auschwitz. Iar dacă astăzi, o lume întreagă deplânge drama, patriotismul, liberalismul și orientarea (justă, mai tovarășii!) a lui Imre Nagy, rămân la părerea că Dinu Brătianu și Iuliu Maniu au plătit cu viața ideile lor de lideri democrați, fără însă a fi amintiți de vreun canal de televiziune occidental, având marea vină că au fost toată viața lor democrați consecvenți, dar fără a fi aparținut mai întâi partidului comunist.

În acest cadru nu este de mirare că în lumea liberă asistăm la dispunerea florilor politicii de culoare roză, pe acel sistem de axe ale unei minorități a exilului românesc, ce stabilește din înălțimea pretențiilor sale că face educația politică a pribegiei și a neamului, că antitotalitarismul este îndreptat doar împotriva drepte, sau mai bine zis a ceea ce această minoritate consideră a fi dreapta în eșichierul politic. Astfel s'a dat naștere inflorinței democrației cu sens unic, idee propagată astăzi din Occident, uneori și pe unde scurte, cel mai adesea pe unde se poate.

Dacă termini cu bine

facultatea de medicină, și se eliberează diploma de medic. Dacă o termini pe aceea de arhitectură, capeti diploma de arhitect. Dacă absolvi facultatea de filosofie devii însă doar licențiat în filosofie, nu însă și în mod obligatoriu, și filosof. Din lipsă de diplome universitare, atât Socrate cât și Platon nu ar fi putut funcționa nici măcar ca asistenți universitari la secția de filosofie.

Tot așa nu se eliberează nici diplome de astologi, de politologi sau de psihanalisti ori antitotalitariști. Antitotalitariștii, ca și chiromanții se autodeclară ca atare. Ghicitul în palmă se practica pe vremuri în România, atârând la poartă o firmă cu un desen sugestiv. Pentru a fi consacrat astăzi antitotalitar în exilul românesc sunt necesare mai multe însușiri. Să trecem în revistă câteva din ele.

În primul rând nu poți fi antitotalitar dacă ai aparținut în țară la vârsta de 13 ani unui partid sau unei mișcări considerată de extrema dreaptă. Dacă ai fost comunist, nu ilegalist, ci fripturist, este cu totul altceva. Dacă ai fost secretar de organizație de bază, procuror, ziarist bine plătit la presa de partid în timp ce noi naivii, fleții lipsiți de simț de conservare ne inghesuam în tineretul național-liberal și național-păranist, aclamându-l pe Rege, Brătianu și Maniu, desigur că poți intra în oastea antitotalitarismului.

În al doilea rând, chiar dacă în țară ai fost liberal sau păranist, chiar dacă ai trecut pe la Canal sau Aiud, dar în lumea liberă îți permiți să recunoști că l-ai votat pe Le Pen în Franța sau pe Schönhuber în Germania, desigur că nu capeti carnet de antitotalitar, în a cărui posesie intri însă dacă pe timpul lui Stalin ai fost utecist și dacă în Franța te afirai ca trotskist, sau în Germania votezi S.P.D. ai cărui membri la congrese răgușec zbirând melodia și textul "Internationalei", ori colaborezi cu pretenții ecologisti, incapabili să se vindece de sindromul anti-american și boala filosofietismului.

În al treilea rând, poți și trebuie să devii antitotalitar dacă te ocupi în exil cu ceea ce se ocupau în țară "lucrătorii de securitate" și "lucrătorii serviciilor de cadru": să întocmești dosare, să demați reacționarii și elementele de dreapta, să cercetezi și originea subiec-

telor cercetate, pe care încerci să le transformi în obiecte de cercetare, să faci din polemică și atac bătă și ciomag împotriva celor pe care li consideri potențial de dreapta sau pur și simplu li declari ca atare. Doar știm bine că în România, procesul-verbal alcătuit de miliția se bucură de o prezumție irefragabilă, atunci la ce să mai pierdem timpul căutând motivări?

Antitotalitarismul de stânga, această democrație cu sens unic, are avantajul că se încadrează tendințelor generale ale mass media din Occident, care în prezent impun noi concepte confuzioniste doar în aparență. Nu mai există comunism, ci doar stalinism, care trebuie combătut. Până și un stalinist ca Georges Marchais se arată dispus la această schimbare la față, doar la față. Toți generali KGB dela Liubianka, tortionarii de ieri, se arată dispuși să treacă cu buretele peste propriul lor trecut. Să pună surdina expresiei de comunism, să sufle cu furie în trompetă anti-stalinismului, iar noțiunii de socialism să încerce să i pună semnul egalității cu liberalismul. Acestei ofensive sprijinită de ziarele, posturile de radio și mai ales cele de televiziune ale lumii libere, îi vin în ajutor și antitotalitariștii de ocazie care nu numai că se încapățânează să creadă că marea pericol pentru România îl constituie profesorul A.C. Cuza, dar privesc cu binocul pe autostrăzile germane, în căutarea tancurilor diviziilor SS, care ele, și numai ele atentează la suveranitatea democrațiilor occidentale.

Desigur, se poate pune întrebarea: ce este atunci acest antitotalitarism de stânga, o formă depășită istoric, o naivitate politică, sau un proces bine elaborat și care se află în fază ascendentă?

Dacă ne aflăm în fața unui amatorism rădăcit în politică, lucrurile nu sunt prea grave. Dacă ne aflăm în prezența unor elemente lipsite de cultură politică ce o neagă tocmai ele altora, de personalitate proprie ce li sorteste unei facile manipulări, lucrurile nu sunt încă prea grave.

Dar dacă amândouă aceste faze au fost depășite, și prin naivitate s'a trecut la manipularea și dela manipularea la manipulatori, atunci, într-adevăr lucrurile au început să fie prea grave, cu mult prea grave.

ANUL EMINESCU

IMAGINI DIN PROZA EMINESCIANĂ

—Georgeta CRAINIC—

Ridicat, în cultura românească pe un tron de "majestate" (cum scrie Horia Stamatu), Mihail Eminescu este continuu prezent în inimile Românilor, tineri și vârstnici, care, generație de generație s'au regăsit în opera lui și l-au ales adevărat stegar de "Scrieri politice și literare" îl arată un mare și adevărat apostol al românismului. Cu o poziție fermă în fața istoriei, el este cel mai autentic interpret al aspirațiilor neamului nostru.

De o profundă meditație, ades retras în umbrele adânci și întinate ale codrului, frate și prieten, Mihail Eminescu pune în inima vastului său univers, chintesența valorilor fundamentale ale tradiției românești. În acest sens câteva rânduri dintr'un discurs al poetului ardelean Octavian Goga, sunt edificatoare: "Eminescu e mai mult, e părțile ideologice naționale moderne în evoluția noastră" ... "Mai mult ca oricare altul el a crezut în neam, l-a simțit în adâncime, l-a înțeles în misiunea lui istorică" ... Rămânând continuu în legătură trinitică cu pământul natal, geniul lui Mihail Eminescu, conștient fiind de valoarea sa și-a însușit cunoștințe multiple și variate din întreaga cultură universală și în special, din cea vest-europeană. Descoperirea astfel, lumea altor importante valori, în care sufletul său frământat și adâncat în tragismul conștiinței sale, găsea noi deschideri pentru setea sa de cercetare și cunoaștere spre adevărul absolut.

Pasionat și îndrăgostit de frumos, de adevăr, de sublim, de libertate și de dreptate, universal prin cultura și întreaga sa creație, Mihail Eminescu a făcut parte din grupul scriitorilor romantici dela sfârșitul secolului trecut. Această filiație la școala romantică el o precizează direct și simplu în câteva versuri din poezia "Eu nu cred nici în Iehova": "Nu mă însoarești nici în clasic, / Nici în stil curat și antic - / Toate-mi sunt deopotrivă / Eu rămân ce-am fost: romantic."

Pe această temă, Horia Stamatu, într'un paragraf din studiul său "Substrat religios et religio chez Mihail Eminescu", precizează că marele nostru poet a avut... "la fel ca Novalis cultul nopții și setea de infinit, ca Hölderlin a avut în comun sensibilitatea profetică ..., ca Leopardi el a săvârșit miracolul de a capta inefabilul în vorbirea obișnuită."

Dacă ghefuirea titanică a diamantelor din poezia lui Mihail Eminescu ne încântă și ne vrăjește radiind lumină până în cele mai întinate culețe ale pesimismului său; materialul carecum brut din proza sa literară, cu

toată galeria problemelor metafizice ce le ridică, ne descoperă direct tragedia unei existențe superioare de geniu creator. Meditând astfel asupra operei create de Mihail Eminescu ai impresia că proza literară s'a născut în revărsare involburată, din prea plinul concepției sale filosofice; revărsare ce sparge mereu aceleși maluri, aducând mai multă precizie ideilor sale de spațiu și de timp, mai multă claritate asupra existenței... unde: "Chiar moartea însăși e-o părere / Si un visternic de vieți" (poezia "Cu mâne zilele-ți adaugi")

Din proza literară a lui Mihail Eminescu, pe lângă romanul "Geniu Pustiu" și basmul "Făt-Frumos din lacrimă", nuvelele "Sărmanul Dionis", "Cezara" sau altele numai fragment ca "Umbra mea" sau numai un început de novellă ca "Archaeus" (Scrieri politice și literare, vol. II), precum și alte scrieri, reprezintă întotdeauna un vast domeniu de cercetat. Ideile filosofice ale marelui poet sunt elucidate și redată cu mult discernământ. Ele par iluminate din interior printr'o minunată bogăție de imagini, o analiză amănunțită și ample motivări...

Un moșneg, plin de înțelepciune, cu ochi pătrunzători și o concepție filosofică bine precizată, într'un dialog antrenant cu tânărul poet, așezați la o masă la "Corabia lui Noe", caută să explice ceea ce este inexplicabil: ce este Archaeus. "Rămânând și mai departe la gândul de a explica literar migrația sufletului, identitatea în pluralitate în temelul aceluși idealism panteistic ce este caracteristic romantismului (scrie G. Călinescu în Opera lui Mihail Eminescu, vol. I), el umblă să aducă o documentație filosofică mai severă, să facă o novellă propriu zis metafizică".

În nuvelele sale scrise în stil pasionat atât de caracteristic al autorului succesiunea epică a evenimentelor este ades suspendată pentru redarea amplă cu multe detalii a unor stări sufletești excesive, de durere, suferință, de extaz, de vis, de sublim... ce constituie de altfel specificul ultra sensibil al scrierilor eminesciene. Mihail Eminescu cercetează și descoperă mereu noi fațete ale unei lumi interioare frământate și chinuite încărcată de spaimă și vedenii ce-și caută refugiu în visări liniștite pline de armonie și frumos, într'o lume serafică-ideală.

Născut din taina unei iubiri nefericite, Dionis, din nuvela romantică "Sărmanul Dionis", a petrecut primii ani ai copilăriei, legănat și ocrotit de mama lui care, atât cât a fost în viață i-a canalizat toată dragostea și admirația lui de copil, către portretul-umbră al tatălui lui, dispărut de mult. Dar anii au trecut și Dionis are

acum înfățișarea unui tânăr frumos, singuratic și retras de lume, cu fața ca și "marmora în umbră", "o frunte netedă și albă" ... iar ochii mari "tăiați în forme migdalii". Mergând tot singur, prin ploaia grea ce parcă nu-l atingea atât era de absorbit de meditațiile lui; era în alte sfere, departe de noroiul bălților adunate peste tot, în străzile prin care trecea; el gândea la relativitatea percepțiilor noastre îndoiindu-se chiar de realitatea obiectivă a existenței... "În fapt (și spune Dionis) lumea-i visul sufletului nostru. Nu există nici timp, nici spațiu - ele sunt numai în sufletul nostru..." Filosoful romantic, tânărul Dionis era atras de fenomene mistice, de întrebări cu subtilități metafizice și avea o predispoziție naturală spre visare. Pentru el "visul era viață și viața un vis." Retras în singurătatea sufletului lui, se simțea "ca o frunză pe apă", iar camera lui era locuința unui pustnic unde, în perioade lungi, umede și friguroase de iarnă, gerul îi îngheța și pleoapele. Plin de tristețe și redus "la culmea mizeriei", în astfel de clipe aproape delirante, gândurile lui se transformau în "șiruri ritmice" în "vorbe rimate" ce se cereau notate pe hârtie. Dar într'o seară, la lumina foarte slabă a unei lumânări aprinse, deschide o carte veche și uzată de astrologie, cu gândul că poate în această carte va găsi semnul magic care să-l transpună în lumea atât de mult visată...

Si astfel, ca în poveștile fantastice din bătrâni, vedea răsărind "zâne îmbrăcate în aur și lumină care duc limpede lor viață în palate de cristal". El visa la gloria și "cumințenia trecutului" strămoșesc, la epoca lui Alexandru cel Bun. Si găsește semnul, totul se năvârte în "centrul de jăratec al cârpii" ... el nu mai era el, Dionis, și totuși era el, călugărul Dan, ce credea acum că se visase "mirean cu numele de Dionis" și că trăit într'un alt timp, cu peste cinci sute de ani, în viitor.

Dan călugărul trăiește în plin ev mediu românesc și străbate o feerie de tablouri născute din dragostea lui Mihail Eminescu, pentru trecutul nostru patriarhal... Sunt străzile străme ale Iașului în lumina melancolică a apusului cu turele bisericilor ce se văd de departe, oameni pașnici și senini prin ogăzile curate și bine orânduite, casele frumos văruite cu obloane pe la ferești. "În 33 de ani de domnie", scrie Mihail Eminescu în studiul său rostit ca prelegere la cercul Junimei (1876), "Alexandru cel Bun organizează țara bisericește și politică..." Si mai înainte sublinia: "Cu secolul al XV-lea începe în sfârșit o domnie lungă și liniștită - a lui Alexandru cel Bun. Aici se văd

rezultatele stabilității" (Scrieri politice și literare vol. I).

Eul absolut al eroului Dionis-Dan, se simte chemat să participe la atotputernicia divină, zdrobind orice noțiune de spațiu și de timp. "Vremea nemărginită este făptură a nemuritorului nostru suflet" afirma Dan într'o discuție cu meșterul Ruben, după ce mai înainte menționase: "Acuma sunt eu, călugărul, că sufletul călătorește din veac în veac, același suflet numai că moartea-l face să uite că a mai trăit." Tratatând această temă, George Călinescu în volumul II "Opera lui Mihail Eminescu" (Filosofia teoretică) precizează: "Adevărul este că Eminescu pornește dela Kant, însă construiește în spirit schopenhauerian. Timpul și spațiul nu sunt numai cadre intuitive ale unei umanități concrete căci individul ascuns sub numele Zoroastru, Dan, Dionis, este un prototip. Ele sunt de fapt modalități ale unei substanțe în actul de a se realiza veșnic."

Un rol important în această novellă îl are profesorul de matematică și filosofie dela Academia dela Socola, Dascălul Ruben care îmbracă și atributele unui bătrân alchimist, cu care Dan se pierde în discuții febrile pe temă metafizică. Si aici povestirea se apropie foarte mult de intriga din Faust unde bătrânul savant își vinde inima diavolului - Mefisto - pentru a avea în schimb tinerețea cu toate atributele ei...

A trăi în trecutul sau viitorul sufletului nostru este posibil căci omul poartă infinitul în inima lui. "Căți oameni sunt într'un singur om? Tot atâția câte stele sunt cuprinse într'o picătură de rouă sub cerul cel limpede al nopții" - afirma Mihail Eminescu. Dar după reflecții succesive mănate parcă de un orgoliu nemăsurat, eroul metafizic al nuvelei, în setea lui de

cercetare și cunoaștere, înțelegând mecanica universului, vrea să-i depășească rolul ce i s'a dat și să fie una cu Atotputernicia... El urmărește mereu și ar vrea să descifreze semnul de deasupra portalului dela catedrala lui Dumnezeu, ceea ce era păstrat ca o enigmă chiar și pentru îngeri. Dar, nu ajunge să termine cutezătoarea sa cugetare și începe tragedia îngerilor căzuți în infern... Deodată... "Dan se simți trântit și afundat în nemărginire". Trecând prin sinistre și cumplite faze de cataclism, Dionis se trezește amețit și epuizat de împletirea fantasticelor vise purtate în delir...

Motivul umbrei folosit atât de des în temele romantice e tratat de Mihail Eminescu, atât în "Sărmanul Dionis", cât și în "Umbra mea" (G. Călinescu, Opera lui Mihail Eminescu, vol. I): "Această despărțire a individualității mele se făcu izvorul unei cugetări ciudate, care mă făcea să fixez aspra și lungă umbra mea, astfel încât ea, jenată de atâta căutătură, prindea încet conture pe pereți până a deveni clară ca un portret zugrăvit în ulei, apoi se îngroașă plastic din perete afară, astfel încât sări din cadrul jos și mă saluta răzând..." Astfel dorința lui Dan se împlinește și devine o umbră adevărată și strălucitoare. El urmărea cu deosebit interes toată evoluția fenomenului atât de mult dorit și era conștient de despărțirea ființei lui într'o parte eternă și una trecătoare...

O caută apoi pe Onda și o îndeamnă să-și lase și ea umbra ei acasă, în locul ei și să vină, să se înalțe odată cu el, prin "ninsori de stele" și "prin plozi de raze", să fie numai ei singuri departe în lună să uite de pământul cel întunecat...

Portretul Mariei din "Sărmanul Dionis" este de o puritate absolută... "un inger blond ca o lacrimă de

aur, mlădioasă ca un crin de ceară, cu ochii albaștri și curvioși, precum albastru și curvios e adâncul cerului și divina sa eternitate... Iubirea curată și purtătoare de noi energii și pe Dan îl umplea de geniu și de o putere nemăsurată. Si astfel, "fluturând o parte a mantiei, se ridică încet, încet prin aerul luciu și pătruns de razele lunii, prin norii negri ai cerului, prin roiriile de stele, până ce ajunseră în lună". În lună natura însăși părea în veșnică sărbătoare... O oră din viața lor în lună era un secol pentru cei rămași pe pământ. Viața lor era atât de senină în mijlocul unei naturi fabuloase de basm și poezie încăt acolo, fericirea edenică ce ei o trăiau părea vis și visul părea realitate. "Culcați în luntrea cea aurită" condusă de valuri, scrie Mihail Eminescu, "visam ceea ce aveam". Iubitei îi făcuse rochie de "gaz albastru", în părul ei blond punea "o citadelă de diamante" și se plimbau prin "umbroasele și bălsămatele dumbrăvi ale lunii" unde numai "privighetori cu glas de argint zburau cântând din creangă în creangă și umpleau aerul de note divine".

Căutând în cartea lui Zoroastru, Dan prefăcu pământul într'un mărgăritar și îl puse în salba iubitei lui, Maria. În luntrea lor "el își rezema fruntea încununată cu flori albastre de genunchiul ei, iar pe umărul ei cânta o pasăre maiastră". (Floarea albastră, simbol al fericirii este cântată de Mihail Eminescu, în versuri și proză, ea are întotdeauna daruri miraculoase și un farmec deosebit).

Si astfel fericirea lor în lună era sublimă. Dan și Maria, printre pasările cerului, se contopeau într'o fericire absolută... Somnul lor era legănat de visele fericirii lor, în timp ce în noaptea... "stelele albe sunau în aeriene coarde rugăciunea universului..."

EMINESCIANĂ

Împreună, mereu împreună...
N'auzi cornul iubirii cum sună,
Cum răsună, stărnind prin păduri
Solitudinii, în grele armuri?

N'auzi inima, gata să geamă,
Cum te cheamă, iubito, te cheamă?
Cum te strigă, prin noapte, să vii
Pe cărări cu lăuceferi târzii?

Nu vezi mâinile n'tinse, cunună,
Pe când cornul iubirii răsună
Pe sub străgini tăcute de brazi,
Ce-a fost ieri, amintindu-ne azi?

Împreună, mereu, toată viața.
Uită plânsul, iubito, și ceața.
Căci în gândul, în sufletul meu,
Sună cornul iubirii, mereu...

Sergiu GROSSU

CRONICI

Literare-Artistica-Culturale din exil și din țară

JULIA CARĂP

PAGINI DIN LIRICA BRAZILIANĂ

A traduce o operă literară, în special poezie, este mai degrabă munca unui grădinar care transplantează o floare dintr-o cultură în alta. De aici chinuitoră muncă de a cunoaște exact cele două soluri lexicale, din care iei și în care plantezi, dar mai ales de a nu strivi nici rădăcinile firave și nici de a scutura polenul sau lacrima de rouă din somnul petalelor.

Sub titlul "Pagini din lirica braziliană" Julia Carăp ne aduce un adevărat florilegiu de poezii, publicat în Rio de Janeiro de editura "Presença", 1989. De mare ajutor pentru cei mai puțin familiarizați cu poezia braziliană sunt notele biografice despre fiecare autor, precum și diferite note explicative din cursul volumului. În această prezentă ediție avem traduceri din: Gonçalves Dias, Castro Alves, Olavo Bilac, Manuel Bandeira, Oswald de Andrade, Mario de Andrade, Cecilia Mairesles, Vinicius de Moraes, Carlos Drummond de Andrade și Mario Quintana.

ION SIUGARIU

SETE DE CERURI

Prin grija doamnei Lucia Soreanu a apărut acest volum de versuri în colecția literară "Pașii lui Orfeu", 1985 la Munchen.

Viața și opera lui Ion Siugariu s'a desfășurat între cele două războaie mondiale făcând parte din generația lui 1939. Prefața este semnată de Vintilă Horia: "Dacă n'ar fi fost strâns cu atâtă grabă dintre noi, Ion Siugariu ar fi devenit, alături de Ovid Căldăreanu, poetul metafizician al generației dela 1939, înscris dela primele lui versuri pe linia Dante-Claudel-Rilke-Eliot, de care țineau aproape toți poezii dela "Gândirea", fiind desigur Nichifor Crainic cel ce cel mai mult a fost continuat de versurile din acest volum. "Sete de ceruri" este un titlu gândirist, dar și "Paradisul peregrinar", ca și multe din poemele adunate aici. E o poezie plină de soare, vreau să spun de el însuși. De câte ori ne vedeam, mă ruga să nu-l mai chem Ion, ci Soare. Mi se părea un nume păgân, în timp ce numele lui de botez îmi venea direct din Evanghelie și mă așeza alături de chipul interior al poetului. Abia acum îl înțeleg. A fi soare înseamnă a fi lumină, început, peste păgânism și creștinism, genetic adevărat. Astfel, Cuvântul se îmbina cu Lumina și devenea lume."

VASILE MILITARU

STROPI DE ROUĂ

Volumul de poezii "Stropi de rouă" de Vasile Militaru a apărut prin grija materială și morală a unor ostenitori în grădina literelor românești, Nicolae Lupan și Grigore Scor.

Pe lângă "Stropi de rouă" au mai apărut volumele de poezii "Temelie de veac nou" și "Poemele nemuririi". Aceste cărți pot fi comandate la următoarea adresă: Grigore Scorochirjă, 154 Cajepot Dr., Naples, Florida, 33940, USA.

DI. Grigore Scorochirjă are de asemenea în pregătire alte două volume ale lui Vasile Militaru: "Vorbe cu tăle" și Psaltirea (Divina zidiri).

ROZARIUL

Rozariul este o colecție de rugăciuni (Crezul, Tatăl nostru...Prea Sfântă Născătoare...) și meditații din Noul Testament practicat de sute de ani în Biserica Creștină de Apus, dar folosit și în Biserica Creștină de Răsărit. A considera Rozariul ca fiind ceva numai catolic este o afirmație cu totul greșită, pentru că rugăciunea Rozariului o găsim în scrierile ortodoxe și în cărțile de rugăciuni.

A nu rosti rugăciunile Rozariului (Crezul, Tatăl nostru...Prea Sfântă Născătoare...) în fiecare zi nu ne face mai ortodocși decât ortodocșii, după cum rostirea lor în fiecare zi nu ne face catolici. Izvorul comun al acestor rugăciuni este Noul Testament, carte la fel de sfântă atât pentru ortodocși cât și catolici.

(Cele două broșuri despre Medjugorje și Rozariul în limba română pot fi comandate de la adresa: 71 Vanier Dr., Apt. 201 Kitchener, Ontario, N2C 1J4. Distribuția gratuită. O donație pentru cheltuielile poștale de expediție este apreciată)

ROMANIAN FREE PRESS AGENCY

Nr. 5, 1989

Doamna Ing. Mihaela Moisin din Hamilton vine cu o idee foarte originală în ziaristică și anume o publicație care să nu depășească o foaie de hârtie și în care să fie cuprinse cele mai importante știri despre Români. Fiind în limba engleză micro-publicația este de mare folos pentru străini, având rolul unei busole în problemele contemporane românești. "Romanian Free Press Agency" în ultimul număr cuprinde extrase din revista "Newsweek" (21 August 1989) despre foametea din România, știri despre Congresul Mondial Românesc, a 50-a aniversare a pactului de prietenie dintre Hitler și Stalin, declararea limbii române în Republica Moldova drept limbă oficială, felicitările lui Ceausescu adresate lui Jiang Zemin care a fost ales Secretar General al P.C. al Chinei imediat după sângerosul masacru al studenților care demonstau pentru libertate și democrație, despre Săptămâna Națiunilor Captive și o scrisoare adresată Congresului Statelor Unite de Pr. Gheorghe Calciu în numele asociației "Credință și Libertate" despre situația deplorabilă a Bisericii Ortodoxe Române persecutată și terorizată de comuniști. În Mai Pr. Ionașcu din București a fost ucis, un preot și soția legați și bătuți în vreme ce în fața lor era violată fiica lor. În această teroare și nesiguranță vieții lor trăiesc sărbătorii preoți din București: Pr. Constantin Galeriu, profesor la Institutul Teologic, Pr. Ion Stanciu, Pr. Marinescu, Pr. Mălcu, Pr. Gheorghe Ionescu și Prof. Alexandru Rusin care a făcut greva foamei.

Felicităm pe Mihaela Moisin și-i dorim succes în răspândirea adevărului.

GRIGORE SCOROCHIRJĂ

PĂMÂNT DACO ROMAN

Publicată de editura "Nistru" din Bruxelles în 1986 această broșură cu subtitlul "Basarabia este pământ românesc", ne face accesibilă conferința ținută de Grigore Scorochirjă la Munchen cu prilejul sărbătorii celei de a 35-a aniversări a realipirii Basarabiei cu Patria-mamă România.

IEROSCHIMONAHUL IOAN IACOB

HRANĂ DUHOVNICEASCĂ

Dintr-o scrisoare a Părintelui Ioan dela Sf. Munte Athos am aflat viața acestui cuvios părinte care a fost declarat sfânt și ale cărui moaste au săvârșit diferite minuni. Sf. Ioan Iacob s'a născut în Moldova. La vârsta de 23 de ani, în 1933, se călugărește la Mănăstirea Neamțu. Merge la Ierusalim unde se închină din 1936 în Lavra Sf. Sava cel Sfințit făcându-se exemplu în ascultarea vieții monahicești. "Si pentru că dorea, cum scrie arhiepiscopul de Kiriaco-poleos Aristovul, o viață mai singurată, cu binecuvântarea Patriarhului de Ierusalim, a venit și s'a așezat într-o peșteră din pustul Sf. Mănăstiri Hozeva, nevoindu-se în post și rugăciuni, vorbind cu Dumnezeu, ziua și noaptea, peste 8 ani de zile, unde a scris aceste versuri lirice, Hrană Duhovnicească, înălțându-se sufletește către cele de sus, până când l-a chemat Domnul în anul 1960, fiind înmormântat în aceeași peșteră în care s'a nevoit din acel loc prăpăstios, de monahul și împreună viețuitor Ioanichie, fiind în vârstă numai de 47 de ani".

Acest monah Ioanichie a adunat, editat și publicat la Ierusalim cele două tomuri de "Hrană duhovnicească" în 1968 și 1970. Subtitlul primului volum este "Carte cu cele mai minunate și umilnicioase cugetări care suie pe om cu sufletul la cer", iar cel de al doilea volum este "Carte cu vedenii înfricoșate și scrieri prea minunate care ajută sufletul să scape dela moarte".

Apărute în condiții grele, cele două cărți de spirit filocalic românesc ar merita atenția unui editor din străinătate și un condei înzestrat care să scrie viața Ieroschimonahului Ioan Iacob, acest poet și sfânt de origine valahă.

ANTON CRIHAN

ROMANIAN RIGHTS TO BESSARABIA ACCORDING TO CERTAIN RUSSIAN SOURCES

Lucrarea profesorului Dr. Anton Crihan, de o deosebită valoare istorico-documentară, a apărut în editura "Humboldt State University Press" din Arcata, California, 1986, prin grija profesorului universitar Dr. Ilie J. Smultea, care împreună cu Eugen Teodorescu a tradus cartea în englezește.

ANA MARIA MARIN

DEȘTĂRAȚI

Poetă cu o voltaică trăire românească și multă sensibilitate artistică, Ana Maria Marin prin volumul de poezii bilingve "Deștărați" ne aduce o mireasmă amară ca albastrul cerului dintr-o geografie a spiritului rănit, unde "Pământul din străbuni n'a mai dat rod./Cufundat în glod". Poeta sesizează acea tragedie sfâșietoare a sufletului când cugetul cu voie sau fără de voie este spurcat de "Mincinoase și străine lozinci". Cuvântul este scos din rădăcinile lui, firescul este exilat din cele ale firii, omul dezbrăcat de divin, de unicitate, de demnitate și uniformizat după tipare biologice.

"Dela prima poezie, spune Ion Halmaghi într-o patetică introducere a cărții, lunecăm în cursul lecturii din realitate, în basm și legendă, din lumea finitului în aceea a infinitului, a permanențelor. Este vorba de basmul vieții românești, al unei țări moritice, plină de dor și de plângeri, de haiduci și pribegie, de cruciați și trădare, de bocete și cântece, de credință și sânziene, de iconari și jertfe majadahondice, de sângeri cumplite în Noaptea Sfântului Andrei și omenie, de mănăstiri și toace, de morminte pângărite, fără cruci și candelă, țară în care visurile omului român strălucneau "ca soarele sfânt de pe cer".

DUMITRU ICHIM

APARIȚIILE MAICII DOMNULUI LA MEDJUGORJE

Autorul face o prezentare despre Medjugorje, un sat din Iugoslavia, unde Sfânta Fecioară se arată unui grup de tineri din 1981 până în ziua de astăzi. Peste 10 milioane de pelerini din întreaga lume au vizitat acest sat și aproape 300 de vindecări au avut loc.

FLORICA BAȚU

BOLNAV DE CANCER ÎN MEDJUGORJE

Relatarea personală a unui bolnav de cancer care a vizitat Medjugorje în 1988 și trăirea luminii harice a prezenței Maicii Domnului în lume: "Când spun Medjugorje spun căldură sufletească, spun pace interioară, spun rugăciuni. Nu știu dacă există un loc pe glob unde să-l simțim pe Dumnezeu mai aproape de noi ca în Medjugorje".

Dumitru ICHIM

BRAȘOVUL DE CRĂCIUN-1987

Cu lacrimi înghețate ninge azi peste Brașov, Mai sunt Români în țară și ei plâng. La mesele sărace s'au adunat copii Să cânte cel mai drag și mai sărac colind.

Cântați copii, colindul românesc, Brașovul, fruntea țării să-l asculte, Să nu lăsăm Brașovul, cântați pentru Brașov, Pentru Brașov sunt lacrimile noastre multe.

Sunt lacrimi, dar si inimi și minți înflăcărate, Si brațe românești adevărate. Să nu lăsăm Brașovul, veniți pentru Brașov, Brașovu-i fruntea țării și cere libertate!

Brașovu-i fruntea țării, veniți pentru Brașov! În fața lumii iarăși noi suntem azi ROMÂNII! Să nu lăsăm Brașovul, să nu lăsăm speranța, Să nu ne vindem inima la câini!

La mese înghețate s'au adunat Românii Să cânte cel mai drag și mai sărac colind, Deșteaptă-te Române, din somnul cel de moarte, Brașovul, fruntea țării, coboară azi din mit.

Cu vicleșugul Ștefan și Mircea și Mihai Iar nu caricatură blestemată! Deșteaptă-te Române, e'n sânge fruntea țării, Deșteaptă-te Române, la armele odată!

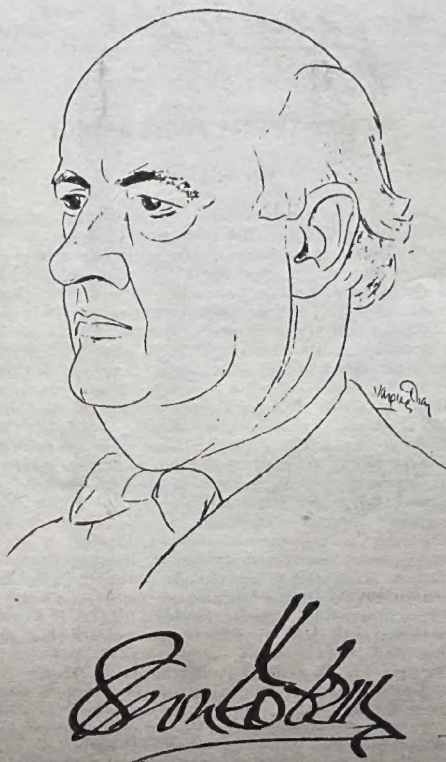
Florica MITROI

ARON COTRUȘ ȘI UNIVERSUL NAȚIONAL ROMÂNESC

-28 DE ANI DELA MOARTEA POETULUI-

(2 IANUARIE 1891-1 NOEMBRIE 1961)

—Gheorghe RĂDULESCU—

Dacă poezia moldovenească a lui Vasile Alecsandri este descriptiv-peisagistică, popular-patriotică și sentimental-romantică, a lui Mihail Eminescu este mediativ-spirituală, metafizic-cosmogonică și romantic-universală, a lui George Bacovia este meditativ-citadină, cu adâncimi telurice, social-simbolist-expresionistă, dacă poezia muntească a lui Tudor Arghezi este exploziv-inovatoare, cu sușuri spiritual-metafizice, uneori violente, suprarealistă, a lui Ion Pillat este paseist-traditionalist-simbolistă, a lui Nichifor Crainic este doctrinar-național-ortodoxistă, a lui Ion Barbu este modernist-hermetică, balcanică, astrologic-matematică, a lui Radu Gyr este transcendent-spirituală, vitalist-națională, a lui Vasile Voiculescu este mitologică, religioasă-ortodoxă, poezia Transilvaniei a lui Lucian Blaga este carpatin-mioritică, transcendent-metafizică, expresionistă, a lui George Coșbuc, Octavian Goga și Aron Cotruș este național-patriotică, cu izbucniri sociale de revoltă, de pătimire, vizionară, de eliberare, de unitate etnică, de transcendență națională.

Așa cum se poate ușor sesiza poezia românească este unitară pe întreg circuitul țării, echilibrată, balansând între național și spiritualitate. De altfel creația lirică românească conține în ea substanța spiritualității etnice, „Ființa” națională, vitalitatea „Arheilor” lui Eminescu, cum remarcă Constantin Noica, o cosmogonie mioritică blagiană și o forță ardent-ereditară a sentimentului patriotic și social ca în lirica lui Aron Cotruș.

În perioada dintre cele două războaie mondiale, poezia lui Aron Cotruș era în unele privințe considerată de către Eugen Lovinescu (în Scrieri 6, Istoria literaturii române contemporane 1900-1937, Editura Minerva, 1975, pag. 121) și George Călinescu (în Istoria literaturii române de la origini și până în prezent, Editura Minerva, București, 1982 și 1985, pag. 842) drept socială cu tendințe și semnificații socialiste. Că poezia lui Aron Cotruș are o accentuată amprentă socială, este un adevăr ce nu se poate tăgădui, fiind o poezie cu profunzimi ancestrale social-naționale, neavând însă nimic comun cu ascunzăturile și ipocrizia socialistă.

Cotruș n'a avut măcar curiozitatea să încerce deziluzia pe care a suferit-o André Gide, ca să scrie apoi ca confratele său francez „Retour de L.U.R.S.S.” (1936) și „Retouches a mon Retour de L.U.R.S.S.” (1937) și nici ca Panait Istrati să fie „Tente par le communisme” și să „se rendit en U.R.S.S.” și să revină așteptând

rement decu (Vers l'autre flamme)”. Scriitorul adevărat, autentic își reprezintă epoca, cel puțin un aspect național, social, moral trebuie să apară în opera sa.

Din antichitate și până astăzi societatea omenească cu toate racilele, vicisitudinile și binefacerile ei este inserată în operele scriitorilor de valoare. Eminescu, Coșbuc, Goga au note pregnant sociale și politice în creația lor și nu poate nimeni să spună că acești scriitori au fost socialiști. Cultura românească în general și literatura în special sunt exponențele spiritului etnic, național cu profunzimi spirituale mitologice, sociale contopite în creștinismul nostru milenar ortodox. Prin urmare, poezia lui Aron Cotruș, așa cum lesne se poate constata este o creație a dezrobirii neamului. Poetul cheamă forțele imprevizibile înregimentate ale poporului său să lupte împotriva asupririi de veacuri a Transilvaniei, împotriva nedreptății sociale, iar după anii celui de al doilea război mondial împotriva comunismului a tot distrugător și străin poporului român. Prin structura și esența ei creația lui Aron Cotruș este creștină, națională, socială, eliberatoare, fiind o poezie a sufletului curat românesc, o poezie a suferinței, a revoltei și biruinței neamului. Născut la 2 Ianuarie 1891, Aron Cotruș este fiul preotului din comuna Hageș din județul Sibiu.

Coincidență, Coșbuc, Goga, Blaga și Cotruș sunt fii de preoți, poezi de un real talent și conștiință națională, toți patru au crescut sub oblăduirea tatălui, dezvoltându-se în spiritul creștin, ei au înțeles de timpuriu menirea pe care o au, au înțeles că numai lupta dreaptă, unitară și neînfricată poate să le aducă biruința dezrobirii și înălțarea spiritului românesc. Urmează clasele gimnaziale la Blaj, dar din cauza poeziei „Tisa” antimaghiară publicată în revista „Ramuri” din Craiova, Cotruș este obligat să-și continue studiile la liceul „Andrei Saguna” din Brașov, iar apoi urmează cursurile Facultății de litere din Viena. Este redactor prin 1913 la „Românul” din Arad și prin 1915 la „Gazeta Transilvaniei” din Brașov. În timpul războiului de întregire a neamului din 1916-1918 suferă o condamnare în urma publicării unui articol cu un conținut antimaghiar în „Gazeta Transilvaniei”, este chemat sub arme ca soldat cu termen redus și obligat să plece pe frontul italian. Ajuns însă în Italia se predă forțelor aliate care luptau împotriva Imperiului austro-ungar. Activitatea sa poetică se întinde pe o perioadă de peste 46 de ani, înainte de 1916 și până în 1961. Din

Comisia Interaliată de Propagandă din cadrul cartierului General al trupelor italiene, lucrează apoi la Legația României din Roma ca redactor al unui organism de presă până la sfârșitul anului 1919, când se întoarce în patrie cu ultimul detașament al Legiunii Române din Italia. În țară este redactor la unele reviste și ziare din Timișoara și Arad, în 1920 devine membru titular al Societății Scriitorilor Români și este ales președinte al Sindicatului Presei din Transilvania și Banat. În anul 1929 la 1 Ianuarie îl întâlnim atașat de Presă, întâi la Roma, iar în 1931 la Varșovia. Se întoarce în țară în anul 1936 până în 1939 la 1 Mai când este numit ca secretar de Presă la Legația României din Madrid și Lisabona, unde va activa pe toată perioada celui de al doilea război mondial. În anul 1944, în timpul guvernului Sănătescu este destituit din acest post datorită activității sale anticomuniste. După încetarea ostilităților se stabilește în Spania ca refugiat politic, unde va rămâne până în anul 1957, ocupând funcția de Președinte al Comunității Românilor și director al ziarului „Carpații” din Madrid. În anul 1957 vine în Statele Unite, în localitatea Long Beach din California, unde trăiește până la sfârșitul vieții, 1 Noiembrie 1961. Rămășițele pământești sunt transportate la Cleveland, unde este înmormântat. Activitatea sa poetică se întinde pe o perioadă de peste 46 de ani, înainte de 1916 și până în 1961. Din

tre cele douăzeci de titluri care formează un volum de 483 de pagini, 11 sunt poeme de proporții și 9 cicluri. Din volum lipsesc poemul „România” publicat la Brașov în 1920 și ciclul „Strigăți pentru departări” publicat la Timișoara în anul 1927, așa cum relatează editorul volumului de față Nicolae Roșca, volum apărut în Editura „Dacia” din Madrid în 1978.

Dela începutul volumului, odată cu ciclul „Sărbătoarea morții”, Cotruș ne introduce într-un labirint grav și dureros, unde moartea își coboară aripile asupra oamenilor bătăuți de lupte, de urgi și spaima, acolo unde nu mai există decât o continuă suferință și disperare, acolo unde oamenii și locurile iau înfățișare de apocalips. „Țărani îmbrățișați fără de vreme, / Cu ochi ca niște plăci de întuneric, / Aleargă cu obrazul cadaveric... / Ei vin și trec cu fețele de ceară, / Sdrobiți de nedreptatea milenară...” (Geamurile sângerii).

„În țara morții”, poetul își declară într-un totuși adiezuina față de acei a căror viață este transformată într-un șir de suferințe, față de strivii sorții, de adevărații eroi ai patriei: „Pe ger și ploaie, / În marșuri, la atacuri sdrobitoare, / Mi-e sufletul cu voi... / Iar când dormiți, c'o dragoste rebelă, / Iubirea mea vi-i tristă sentinelă, / Si până la mormânt va fi cu voi, / Frați dulci, iobagi, iobagi și fericii eroi...” Câteodată însă cu accente triste paseiste, poetul schițează linia unele imagini, simbolizate, ca într-un tablou de Bacovia

ori Verlaine, accente ce amintesc de o dragoste pe care timpul și suferințele au strivit cu brutalitate orice licărire de speranță și viață. Cu toate acestea ca și Goga poezia simbolică nu intră în preocupările și cugetările lui poetice, el rămâne constant poeziei sale cu profil social-național.

Poezia de început a lui Aron Cotruș, este într-o continuă căutare spre un orizont spre care poetul simte o atracție a ființei sale zbuciumate, încercată de întrebările și năzuințe ca în al 42-lea cânt din ciclul „Neguri albe”: „Cine-a năvălat să plângă - ades în viață, / Să nu pornească spre nălțimi, spre vid, / Căci sus pe piscuri lacrimile năghează / Si văzul îl ucid...” Estetica lui Aron Cotruș este personală și liberă, poetul scrie în timpul când poezia se îndepărtează din ce în ce mai mult de tiparele vechi, dela versuri de factură clasică la construcții pre-moderne și moderne, versificația luând o altă tonalitate, atunci când logica și sintaxa sunt într-o măsură modificate, poetul se apropie de formele prozodice ale lui Lucian Blaga, fără să excludă însă în mare parte clasicismul, o estetică în care își încadrează verbul răscolitor de multe ori violent și categoric.

Cotruș este adeptul formelor poetice care se potrivește mai bine cu poezia sa de esență național-socială, excluzând în mod hotărât versificația goală, fără semnificație, el oscilează între modern și clasic, la felși cu ortografia, adoptă la început ortografia corect gramaticală, pe traseu însă se apropie și de ortografia suprarealistă a lui Apollinaire. Uneori unele imagini sunt parca trunchieri din natura vegetală și animală, o faună și o floră care au venit odată cu veșnicia și pleacă odată cu ea, ca în poemul „Bivolii”: „Cu pași trândavi, cu cozile pe spate, / Pășesc încet, prin treștiile uscate, - / Nostaligice, / Posace animale... / Sătu de streche, de zăduf, de muncă, / Din când în când priviri piezătoare / Pe peste pustia luncă... / Si'n ochii lor adănci, neghibi, / Se oglindesc mocniri pustii de robi, / Aprinse zări de amiezii caniculare, / Tristești și ntunecimi fără hotare...” Cotruș este un poet al mirării și al interrogației, dar și al încrederei, al nerăbdării, al zilei ce va veni, trăind într-o continuă neliniște, într-un continuu neastâmpăr: „De ce gându-mi mereu rămâne / Cu aripi întinse peste ziua de mâine?... / De ce oare, / Mi-e sete, mi-e foame, / De ale gândului poame, / Ca de apă și de până / Și de soare?...” (De ce?...). O simplă creionare, o frântură de tablou își aduce imaginea țării, ca într-o poveste în „Si-aș vrea să

asupra mesei negre și străine / parca-mi freamăți păduri bătrâne, românești, / iar noaptea, toată țara-mi parca doarme lângă mine!... (Pe un tablou).

Ca un preludiv, cu ciclul „În robia lor”, Cotruș își pregătește poezia de revoltă, poezia în care sentimentele lui izbucnesc ca lava vulcanului, poezia sa național-socială, ca în „Minerul”: „Aici în munții noștri de-aur nu-i decât un animal de muncă... / Se sbate, cu plămâni sdrênțuiți de trudă și otrăvi, în noaptea minei blestamate, / Pentru trântorii, pentru risipa Sesiului, / Pentru orașele migelnice, despotice, / Îmbelsugate, / Dar tiranii muncii celor mulți, / Din aur, lui doar tina i-o aruncă / Vede mulțimi nenumărate, ridicate de cuvintele de fier, / Cum se răzună și cum pier?... / Cum ard orașele cu flăcări până la cer?...” Cu ciclul „Măine” pătrundem într-un nou și vast univers al poeziei lui Aron Cotruș.

Odată cu maturitatea, poetul își modifică ținuta, poezia sa coboară din înălțimile transcendente cu o puternică și profundă dragoste pe pământul țării, își imprăstie forțele sufletiești peste tot ce-i românesc, ca un propovăduitor și prevestitor oraculur vizionare sa descopere drumul pe care neamul său îl va urma: „Din belșugul tău: doar aspra pâine, / Din timpul tău: ziua de mâine / Cu gândul departe merg fără s'obosec, / Calc slobod prin praf și noroi românesc... / Cu vrere dărză, cu privire ndrăzneată / Învalul România zilei de față... / Si'n traista umbelului cu-a nădejdi pâne, respindun-mă pe treptele veacului / Cu dărnicia fără măsură a săracului, - cu tot belșugul mi pământesc / trec, mă răspândesc / spre mîle de Români de dincolo de mâine.” (Măine). Cu o neprecupețită dragoste de țară, Cotruș cântă munții patriei, un sentiment puternic național respiră din fiecare cuvânt al poetului, o contopire a sufletului cu țărana românească se imprimă ca lumina peste toate înălțimile munților, îmbrățișându-le crestele. „Ai noștri sunt acești munți / pletoși, mănogi, cărunți, / căci noi ne-am cățarat pe ei spre cer, / noi le-am deschis adăncurile de aur și de fier / și-am suferit prin ei pe ploaie și ger... / În haudicie grea ori dîmnead domol după o, / nimenia pe lume nu i-a cunoscut și îndrăgit ca noi... / De-acest mănăș pământ daco-român, / cine ar putea, mai mult ca noi, să spuie / c'al lui e?... / Cine l-a apărut mai dărz de-al năvălirilor pui, / și l-a adăpat / de-atâtea mii de milioane de ori, / c'u sânge / și sudori ca noi?” (Ai noștri sunt acești munți).

(Continuare în Năvălitori)

CENTENARUL ION CREANGĂ

1837-1889

Zahu PANĂ

Anul 1989, marcând 100 de ani dela moartea poetului Mihail Eminescu, a concentrat toată atenția asupra celui mai mare poet al Românilor. S'a trecut astfel de luna August fără a se pomeni de împlinirea a 100 de ani dela moartea Veronicăi Micle, care oricum ar fi privită de critica literară și de istorie, ea a jucat un rol în viața lui Eminescu și la timpul ei era printre puținele femei care au scris poezii.

Întâind în ultima lună a anului și păstrând aceeași făclie aprinsă la comemorarea lui Eminescu, aprindem încă una în amintirea celui care a fost Ion Creangă, dela a cărui plecare în lumea dreptilor, se împlinesc la 31 Decembrie 1989, 100 de ani.

Mihail Eminescu, Veronică Micle, Ion Creangă. Anul 1889 a secerat prea mult în cultura românească. Se încheia cu doliu la poarta bojdeucii din Ticău, în bocetele Tincăi și în lacrimile normalștilor care se găseau la Iași în acea vacanță a Crăciunului.

A-l defini pe Creangă într'un anume fel este o eroare, pentru că el este povestitor și moralist, stilizator de folclor și umorist, diacon și învățător, autor de manuale școlare și naționalist înflăcărat, sentimental și dur până la brutalitate, om de cultură și țărăn neaș, enciclopedist rural și anti-reformator. El este cum îl numește un biograf: "poporul român însuși, surprins într'un moment de genială exprimare."

Subăbăt cu el însuși, ignorând actele oficiale scrise, Ion Creangă n'a pus prea mare preț nici pe datele personale. El știa că s'a născut și asta îi era îndeajuns. Din cauza această data lui de naștere după propria-i mărturisire este 1 Martie 1837, deși după atestatul prezentat autorităților bisericești, data de naștere este 2 Martie 1837 și a fost botezat la 7 Martie, iar după o mitrică găsită a-pare data de 10 Mai 1839. Dacă ținem seama că pe timpul acela se puteau elibera acte de stare civilă fără prea mare verificare, data, în general acceptată de istoria literară, este 2 Martie 1837, deși lui Creangă i-a plăcut pentru simplificare, începutul de lună, 1 Martie 1837.

Strămoșii dinspre mamă ai lui Creangă au venit din Ardeal în Moldova, cam pe la 1788. David Creangă, bunicul, s'a așezat în satul Pipirig pe apa Neamțului, nu departe de Valea Bistriței. El își mărită fata, Smaranda, pe la 1836, cu Stefan a Petrei, fiul lui Petrea Ciubotariul, descendent dintr'o familie de ardeleni așezați în Moldova. Primul copil al Smarandei și al lui Stefan a Petrei este Ion. Cum căsătoriile se făceau la vârstă fragedă, se crede că Smaranda să fi avut vreo 17 ani la căsătorie, iar Stefan după cum era obiceiul - să fi fost cu 10 ani mai mare ca Smaranda.

Tatăl lui Creangă își avea părerea lui despre învățătură, că este un fel de a te duce bou la Paris și a te întoarce vacă de acolo, dar Smaranda își avea ambiția ei să facă popă din Ion și nimic n'o putea opri din voința ei. Popa se bucură de respect, primește dela toți și e om cu stare, iar Părintele Ioan din Pipirig lăsa să înțeleagă că ar putea să-l lase pe Ion în locul lui și să-l însoare cu fiică-să Smărăndița.

Scoala propriu zisă, nu i-a plăcut niciodată lui Creangă exceptând două cazuri: când părintele Isaila Duhu îi ademenea pe copii la învățat, dându-le academe, zmeură și alte lucruri de ale mâncării cumpărate din banii lui, și ca student al "Institutului pedagogic dela Trisfetite din Iași" înființat de Titu Maiorescu, unde Creangă obține premiul I.

Adevărată școală a lui Creangă a fost lumea în care a trăit, satul românesc, cu toate comorile lui de cultură orală, trecute din tată în fiu, din timpurile cele malvechide când s'au format așezările de oameni pe străvechiul teritoriu al României de azi.

Împins de ambiția mamei, Ion începe școala la vârsta de nouă ani învățând slovele după metoda lancașteriană, spânzurate de bete, cu bădița Vasile a Illoaei dascălul bisericii din deal, dar Vasile este prins cu arcanul la oaste și școala se închide. Prin 1848, popa numi pe dascălul Iordache, un bătrân fărânit și cu darul beției, să continue școala, dar în Moldova bănuție holera și îl scapă de dascăl. În timpul holerei, Creangă, lacom la mâncare, merge pe la toate pomenile morților și vine încercat de covrigi, colivă și alte deale deale mâncării. Speriați, părinții îl trimit la o stână în munți, dar holera îl ajunge și acolo, însă Ion este mai tare ca holera și scapă cu viață. În iarnă, bunicul David Creangă îl ia și-l duce, pe cheitula lui, împreună cu fiul său Dumitru, la școală la Broșteni, lăsându-l în gazdă la Iruca cea cu capre răioase. Caprele îi comunică răia și școala este din nou întreruptă. În iarna 1849-50, mai merge la dascălul Fosa din Tg. Neamț, dar Stefan, nemaivând sorcoveți de plătit, Ion întrerupe școala trei ani de zile, devine torcălau pe la ghețari și se gândește la însurătoare.

La 1 Iunie 1853, când Ion avea 16 ani, se deschide noua "Șola publică" din Tg. Neamț și Ion intră în clasa a III-a pe care o va termina în 1854. Aici are coleg pe Vasile Conta care era în clasa I-a. La această școală îl are profesor pe vestitul Isaila Duhu, adică ieromonahul Isaila Teodorescu. În toamna anului 1854, Smaranda îl trimite la "fabrica de popi" din Fălcițeni, unde Ion care figura până acum în scrierile scriitorilor cu numele de

Ion Ștefănescu, își schimbă numele după bunicul David, devenind Ion Creangă. Cursurile au ținut până la Paști, dar Creangă neavând mare gust de carte, ca și ceilalți colegi, se ține mai mult de "chileală" și de chefură. Dela Fălcițeni vine la Iași și se înscrie la seminarul dela Școala și după trei ani de studii, în 1858 obține certificatul de absolvire a cursului inferior de patru ani, recunoscându-se anul dela "fabrica de popi".

În acel an, 1858, la sfârșitul lunii Iunie, tatăl lui Creangă, Stefan a Petrei Ciubotariul, moare pe moșia Făcuți din Jud. Iași. Creangă, ca frate mai mare, devine capul familiei, pretext de a renunța să mai urmeze și cursul superior dela seminar și hotărăște să se facă diacon. Totuși în Septembrie 1858, se înscrie la "școala preparandală" pe care însă n'o urmează.

În iarna anului 1859, se întâmplă un eveniment deosebit în soarta țării la care Creangă rămâne indiferent. La 24 Ianuarie are loc Unirea Principatelor și alegerea Domnitorului Cuza. Creangă, care se afla la Iași simte o plăcere de viață nouă, face politică, participă la întruniri, atacă pe adversari cu ironia lui și se simte alt om. Vrea să-și creeze și o situație materială și caută o fată de măritat. Diaconul nu se însura din dragoste. Vroia o slujbă și pentru asta trebuia să fie însoțit. Fata i-a fost găsită de preotul Ivancu, cu care a bătut aldamășul. O chema Ileana, fata preotului Grigoriu dela Biserica Patruzești de sfânti și cununia cu mireasa care avea vreo 15 ani, are loc la 23 August 1859.

Socotala de acasă nepotrivindu-se cu cea din țarg, la câteva săptămâni după căsătorie, Creangă făcu jalbă la Mitropolie că socrul nu se ținuse de cuvânt, că-l înșelase la zestre și altele. Autoritatea Bisericească a hotărât însă

ca ginerele să fie "arestuit" la Dicasterie și după câteva zile Creangă iese de acolo împăcat cu părintele socru. În același an, în a doua zi de Crăciun este hirotonisit diacon și slujește la biserica socrului. Peste numai un an, la 19 Decembrie 1860 se naște primul și unicul său fiu, Constantin.

La 26 Octombrie 1860, are loc la Iași solemnitatea deschiderii Facultății de Teologie. Creangă se află în primul grup de 14 studenți care frecventează facultatea, se plictisește repede de studiu, nu mai vrea să urmeze cursurile, nici facultatea nu merge prea bine și se desființează. Abia la 8 Octombrie 1863, când Titu Maiorescu, în vârstă de 23 ani, profesor la Universitatea din Iași și director al Liceului Național a fost numit director al școlii preparandale, Creangă se înscrie din nou la școală. Această școală preparandală era un fel de institut premergător școlii normale care dădea o pregătire pedagogică oarecare, viitorilor dascăli. Cursul dura doar un an. Maiorescu nu este multumit de organizarea și programul școlii, o desființează și la 8 Ianuarie 1864 deschide cursurile Institutului pedagogic dela Trisfetite din Iași. Este prima școală pe care Creangă o urmează cu plăcere și datorită lui Maiorescu și metodei lui, Creangă își capătă încrederea în valoarea sa, își dă silința la învățat și la 29 Iunie 1864, în fața Mitropoliei Calinic Miclescu și a lui Florian Aaron, delegat al ministerului, în Palatul Administrativ din Iași, lui Creangă i se înmânează Premiul 1. Pe baza acestui examen, este numit prin decret domnesc din 2 Noembrie 1864 institutor la clasa I-a Secția a II-a a școlii primare Trei Ierarhi.

Învățător și diacon. Vișul Smarandei de a-și vedea feciorul popă a fost realizat și întrecut, dar nu mai știu

dacă Smaranda a apucat să se bucure de aceasta, pentru că dintr'un act datat în vara anului 1865, aflăm că ea era moartă, iar Creangă se simte îndatorat să-și ocrotească familia, fiind fratele cel mai mare.

După mai multe peregrinări între casa socrului, Biserica Bărboiu și Biserica Patruzești de Sfânti, Ion Creangă și nevasta lui Ileana se instalează la 14 Februarie 1866 în ograda vestitei Biserici Golia, ctitorită de Vasile Lupu. Perioadă fierbinte care coincide cu silirea Domnitorului Alexandru Cuza să abdice la 11/23 Februarie 1866. În Moldova are loc o conspirație separatistă mică, la care ia parte și Mitropolitul Calinic Miclescu, unde se pare că era amestecat și Creangă, care nu-i suferea pe munteni. Răscoala începută la 3 Aprilie, este înăbușită de Lascăr Catargiu. Mitropolitul este urmărit dar este salvat de Creangă și Gh. Ienăchescu, care îl ascund într'un poloboc dintr'o crăsmă.

La vreun an după ce se mută la Golia, tânăra nevastă îl părăsește și Creangă rămăs singur, cu un copil de 7 ani, își caută o țiitoare pe care o găsește în Ecaterina Vartic, Tinea, se pune pe trai țărănesc și cu ea va conviețui până la moarte.

Supărarea lui Creangă îl duce spre răzvrătire. Se duce la teatru, încălcând canoanele vremii, trage cu pușca în ciurle de pe turla bisericii și-și tunde părul scurt, fapt scandalos pentru clerul de atunci. Toate acestea au atârnat prea mult împotriva diaconului care ceru despăgirea legală și de nevastă și se spune că ar fi trimis potcapul și antierul la Mitropolie, cu vorbele: "Dela această biserică mi s'au dat, la această biserică le dau" și pentru a nu mai hălădui prin locuințe străine, își cumpără o casă în ulița Ticăul de Sus la numărul 4, care a rămas cunoscută în literatură ca "bojdeuca din Ticău".

Cu Ion Creangă, începe epoca marilor prozatori români. Moș Nichifor Coțcariul este considerată întâia mare năvală românească cu erou stereotip, iar apropierea de Rabelais, este valabilă numai parțial, pentru că în opera lui Rabelais sunt colecșitoare citatele savante în timp ce erudiția lui Creangă izvorăște din știința și literatura rurală, exprimată în proverbe și zicături scurte, cizelate în decursul timpului de înțelepciunea și talentul poporului anonim. Creangă este un observator exclusiv al naturii umane. El nu descrie natura ca Hogaș sau Sadoveanu. La Creangă totul este uman. Capra din povestea Capra cu trei iezi, gândește ca o țărancă moldoveană pornită să plătească cu vârf și îndesat hainului care i-a omorât copiii: "El iae". că -l-o-i învăța săr. Dacă mă vede

că s'o vâdăvă sărmană și c'o casă de copii, apoi trebuie să-și bată joc de casa mea? și pe voi să vă puie la păstramă. Nici o faptă fără plată"... Nu este aici anticiparea hotărârii Victoriei Lipan din Baltașul? Femeile dela munte au altă structură și au învățat să lupte cu viața.

Cu aceste calități înăscute era dela sine înțeles că cel mai bun prieten al lui Creangă dela "Junimea", să fie Eminescu. Prietenia legată între ei nu s'a desmișcat niciodată. Creangă îl ducea la bojdeuca, unde Tinea îi ospăta cu mâncările făcute după rețetele moldovenesti care erau pe placul celor doi. Acolo, pe prispa bojdeucii, Eminescu îi citea din versurile lui și Creangă asculta cu religiozitate. Când Eminescu a plecat dela "Curierul de Iași" la București, Creangă a rămas nemângăiat. Sensibilitatea lui de țărăn zdravăn a cedat numai atunci: "Vino, frate Mihai, vino, căci fără tine sunt străin," îi scria poetului care pornise pe drumul sfârșitului. Au apărut la Creangă și crizele de epilepsie din ce în ce mai des. Erau zile când avea câte două-trei leșinuri. Curele de apă dela Slănic nu l-au ajutat prea mult. Se simțea destul de rău când dela București veni o veste ca de trăznit: "Eminescu înnebunise și a fost internat la spital", și îl mijlocul lui Iunie a venit grozăvia: Eminescu a murit! Suflul lui Creangă a fost zguduit ca niciodată. A plâns adânc și a adormit cu cartea de poezii a lui Eminescu, udată de lacrimi. N'a supraviețuit decât jumătate de an și în ultima zi a anului, ca o înfrățire cu Eminescu să nu treacă în alt an, a adormit întru Domnul, în bojdeuca din Ticău. Vreme de iarnă rea, ploua de două zile și la înmormântare au venit puțini dar printre ei se aflau tinerii N. Iorga și A.C. Cuza.

Au trecut de atunci o sută de ani și Creangă este tot mai viu în viața zbuciumată a neamului său. Puține case de Români sunt acelea unde nu se află povestile și Amintirile lui. Literatura română are prin el încă un reprezentant în lumea culturii, pentru că Ion Creangă este după cum spunea Ibrăileanu, un "Homer al nostru". Opera lui Creangă este epopeea poporului român. Creangă este un reprezentant perfect al sufletului românesc între popoare; al sufletului moldovenesc între Români; al sufletului țărănesc printre moldoveni; al sufletului omului de munte între țărâni moldoveni.

Scutit de orice influență străină, măreția lui Creangă constă tocmai în faptul că a scris în cea mai curată și frumoasă limbă românească, rămânând "intraductibil", floare unică, ce nu poate fi rădădit pe pământ străin. Si va trăi el fără de moarte veacuri neamurate, așa cum scria despre el eroul al. adu. J. J.

CARTEA ROMÂNEASCĂ ÎN EXIL

- trei decenii, zeci de edituri, sute de titluri -

CAL SINGUR PE AUTOSTRADĂ

Nuvelă de Bedros HORASANEIAN*

Încercam să adorm stând în pat și învelit cu două cuverturi moi, de lână. Era întineric și târziu, trecuse de ora două. Noaptea. Mă gândeam la viața mea și nu reușeam să dau de nici un capăt. Imi era frig. Mă ghemuiam mai tare și credeam că am să mă încălzesc meditănd. Evident, era o metodă stupidă și ineficace, oricune și-ar fi putut da seama că era absurd să sper așa ceva.

Poate nu era vorba neapărat de frig.

Prin minte se plimbau idei și imagini, de parcă aș fi stat în fața unui televizor. Adevăr, libertate, fericire, amar, neputință, speranță, destin, toate aceste noțiuni, uneori atât de plictisitoare și inutile se învâlmurau, se amestecau, se ciocneau unele de altele. Încercam să le leg, să dau o continuitate ideilor, dar nu reușeam.

Voiam să dorm și nimic mai mult. Să faci pe marele gânditor întins în pat, de ce să nu recunoșc că era bine, mi se pare acum puțin exagerat. Fiecare lucru are locul lui anume. De ce ar trebui să le amestec?

Nu poți medita asupra lui Bergson cu mâinile pline de ulei, reglând jigerul dela automobil.

Oameni. Oamenii. Mă izbeam de ei, îi doream, apoi îi uram cu aceeași intensitate. Nu puteam concepe viața fără ei și totuși de multe ori, mă izbeam de ei ca de un zid de care îmi zdrobeam pumnii.

Fusesem într-o vizită la un prieten din tinerețe. Am stat acolo ore întregi și am ascultat muzică.

Camera își schimba dimensiunile.

Cred că amândoi eram puțin obosiți. Poate fiecare din alte motive, dar oricum obosiți. Mă impresiona tot ce avea el acolo, mii de discuri, magnetofon Philips, pickup și amplificator "Technica", boxe "Marantz", casetofon "Siemens", câști, mai știu eu cum se numeau, toate mici minuni ale tehnicii. Orice electronist le-ar fi învidiat și poftit cu înverșunare.

Si totuși, stând în pat, gândindu-mă la acele ore, ajungeam la o concluzie, poate greșită, poate formulată prea simplu: omul era singur. Prietenul meu cu un început de ulcer și chelie, cu zămbet nobil și vastă cultură, era un om singur. Acea grămadă de experiență și știință

ultramodernă nu valorau nimic pe lângă o banală, umilă, nevrednică, neputincioasă ființă umană. Cu carene și sânge, cu simțuri și forme capabile de un sentiment bun sau rău, de dragoste sau de ură, dar totuși de un sentiment. Poate și el se gândea uneori la asta. Nu știu. Fiecare om are viața lui și e greu de pătruns în forul lui interior.

Dar parcă atât de abătut nu l-am văzut niciodată. Nu, nu s'a plâns, nu a pomenit nimic. Tăcerile, ca și micile detalii, pot fi uneori sugestive. Un borcan cu gem pe masă, un pantalon aruncat pe pat, discurile risipite în neorânduială. Altădată nu era așa ceva. Ce se întâmpla? Obosală? Ce anume?

Prietenul meu e un om prea inteligent ca să nu-și dea seama de schimbare. Chiar dacă ea nu ține de inteligență. Indiferență? Zădărnici? Plictis?

Obosală de viață? Mi-a vorbit entuziasmat despre ce planuri are, ce idei, ce lucrare nouă pregătește. Dar nu m'a convins. O făcea, parcă, în virtutea unei obligații sau necesități. Nu a unei adevărate pasiuni. Ceva era tulburat. Ce anume? Nu-mi puteam da un răspuns satisfăcător. De ce era singur? Fiecare om știe mai bine, poate, decât ceilalți de ce e singur. Sau de ce nu e singur. Ceilalți speculează. Așa cum făcăm și eu, stând în pat, gândindu-mă la el, poate și la mine.

Mai demult avusesem o discuție aprinsă despre viață. Eu îmi exprimam opțiunea pentru străinul fericit al lui Camus, el mă contrazisese opunându-mi greața lui Antonie Roquentin. Încercasem să-i demonstrez, puțin înflăcărat - eram și mai tineri pe atunci - că dincolo de viață nici o filosofie nu face două parale. Aici, aici pe pământ, printre oameni, cu Dumnezeu personal și nu atât de abstract, era și este destinul nostru. Imi replicase logic și elegant, arătându-mi toate punctele slabe ale unei astfel de atitudini. "Puțin exaltată", îmi spusese el. Absurdul și revolta lui Camus, tragicul văzut prin prisma vieții cotidiene sub semnul unui fatalism irațional i se păreau neconvingătoare.

"Bun dar ce oferi tu în schimb, dă-mi o minciună mai convenabilă..." Aveam toată bunăvoința.

"N'am ce să-ți dau în schimb. Suntem amândoi prea lucizi ca să nu-ți dai

seama ce-ți ofer. Creația ar putea fi o șansă, o alternativă pentru a te elibera de propria ta povară. Asta nu înseamnă că și este."

"Vezi tu, nu toți putem fi Dostoievski sau Tolstoi. Fiecare om este el însuși și face ce poate. De fapt eu țin la amândoi, așa cum țin și la tine. Fiecare om are legile lui. Tu, eu, toți. Asta este foarte important, ca fiecare om să aibă legile lui."

Nu am ajuns la nici un rezultat. Nu mi-l imaginam pe Sisif fericit. Luciditatea în neputință nu putea duce la fericire. Sisif credea că are o șansă, la fiecare urcuș își putea pune în joc ispită speranței. "Dacă... poate..." Această speranță a lui nu mă convingea. Totuși, contradictoria construcției de idei a lui Camus îmi era mai necesară decât renunțarea.

Prietenul meu meloman a obosit.

A obosit, locuind comoda în propria-i ataraxie. Așa cum mi se părea naiv să-l cred pe un scriitor contemporan de mare succes, care încerca să mă convingă cu marile lui neliniști și revolte consumate într-un fotoliu din piele, moale și încăpător. Citindu-i ultima carte, avusesem senzația că fusesem mințit ani în șir. Toate suferințele lui, toate speranțele și melancoliile lui mediteraneene mi se păreau pline de un confort burghez și cuminte, pregătite anume pentru a fi servite cu șerbet și apă rece. Poate mă înșelam, dar era dreptul meu să-mi exprim opinia. Chiar și în pat, noaptea, după ora două, când nu eram în stare să dorm, când îmi era frig, nu-mi mai era frig.

Si deodată m'a apucat o mare furie împotriva acestui om. Imi vorbea despre adevăr și speranță, îmi vâra pe gât lacrima unui fir de fericire posibilă, când în viața cea de toate zilele știam cine e și ce face. De ce să-l cred? Cum să mă convingă de adevărurile acestor mari, nimic de zis, frumos prezentate, elegant ambalate, pe care le tot vântura de șapte-opt ani în tot atâtea cărți?... Aș fi vrut să deschid geamul și să strig: Oameni buni, dansul minții! Si să-i arăt numele pe coperta unei cărți, dacă nu m'aș fi temut că s'ar găsi un vecin care să ciocăne în conducta dela calorifer: "Liniște! Este ora treii!" Liniște! Să dorm. Trebuia să dorm ca să mă scol și trebuia să mă scol ca

apoi să dorm. Asta era toată viața mea.

Era? Este.

Oare ce mi-ar mai fi spus prietenul meu, dacă aș fi deschis discuția despre Sartre? Că Sartre a murit și că el însuși și-a schimbat de mai multe ori punctul de vedere asupra vieții. Si n'a dovedit nimic.

Dar Camus ce-a dovedit?

Ce voia să spună "căderea" lui? Cu trei luni înainte de moarte începuse un nou roman, "Primul om". Era dispus să ia totul dela capăt. Probabil, dacă îl considera pe Sisif fericit.

Stând în pat, încercând să adorm, nu mi-l închipuiam pe Sisif fericit în nici un fel. Nici pe prietenul meu. Nici pe Sartre. Poate nici eu nu eram.

În drum spre casă, când deja era noapte și lumea se culcase, lăsând străzile pustii, fumam și pășeam alene cu o singură certitudine în suflet: mă voi culca. Eram atât de sigur ca și cerul pătat cu nori, ca și luna rece și inertă - niciodată nu am înțeles de ce i-a atras acest astru pe poezi cu o asemenea intensitate - când mi-au ieșit în cale două perechi tinându-se de braț. O ea, un el, o ea, un el.

Se clătinau, rădeau, vorbeau tare, mergeau, se opreau, rădeau iar, se desfăceau, se luau iar de braț și se bucurau atât de sincer, încât mă simțeam jenat să le tulbur această stare. Îi urmaam pășind egal, încet, rațional, cumpănit, cu siguranță, ca o logică rece, implacabilă, de parcă rațiunea însăși ar fi ieșit la plimbare. Cei patru păreau niște copii care abia învățau să meargă. Erau nepăsători în fața "marilor contradicții ale universului", cum ar fi spus prietenul meu, animale sănătoase și puternice, având certitudinea tuturor posibilităților. În deschiderea lor ar fi abordat cu destul curaj orice imposibil, având convingerea că orice imposibil poate fi atins. Sau chiar doborât.

Iată cum însuși spiritul își arăta propriile-i limite. Am traversat pe celălalt trotuar, ca un om care se teme să treacă printr-o turmă de elefanți.

Nu am avut noroc. Am fost văzut. Unul dintre tineri m'a arătat cu degetul, celălalt a răgăit. Au izbucnit cu toții într'un râs violent.

Nu am întors capul și am grăbit pașii.

Să fi fost asta încă o

dovadă că prietenul meu avea dreptate? Nu, nu mă puteam lăsa doborât așa de ușor.

Să dorm, să dorm, eram obosit, toată ființa mea dorea odihnă și nu eram în stare, trupul se revolta împotriva minții, voia să se odihnească, voia să-l ajut.

"Lasă-mă să mă culc și-ți voi fi la rândul meu de folos, ai să vezi că după un somn bun, o să gândești altfel..."

Nu știu când am adormit. Am avut un vis ciudat, eram un cal singur pe o autostradă, încurcam circulația, șoferii claxonau, mă injurau, eu nu știam ce să fac, nechezam și încercam să fug, să scap și nu știam cum, până în clipa când dintr-o mașină a coborât o femeie, s'a îndreptat spre mine fără să-i fie frică, m'a privit în ochi,

m'am liniștit, și bătându-mă ușor pe grumaz m'a condus spre câmp. Acolo, la marginea drumului, ne-am despărțit, eu am luat-o la goană spre o pădure de pini și ea...

Nu mai știu ce s'a întâmplat cu ea. Când m'am trezit era deja Duminică. O sonerie a rupt peceten odihnei mele. "Cine o fi la ora asta?..." Soția și copiii erau plecați la munte. M'am sculat încet, m'am uitat la ceas, era trecut de nouă, afară soarele se străduia să prindă puteri. Mi-am pus un halat pe umeri, m'am dus să deschid ușa.

Bună dimineasta...

Bună dimineasta...

Așa am aflat că sunt invitat să ies la muncă patriotică în jurul blocului și c'o să se facă prezența.

*NUVELA (FRAGMENTE) A FOST EXTRASA DIN VOLUMUL "CURCUBEUL DELA MIEZUL NOPTII", APARUT ÎN ED. "ALBATROS", BUCUREȘTI, 1983. VA FI REPRODUSA ÎNTR'O ANTLOGIE A NUVELEI ROMANEȘTI CONTEMPORANE, ACTUALMENTE ÎN PREGATIRE (ED. "CAIEȚELE INOROGULUI").

HYPERION

Centrul de promovare a cărții românești

JOURNAL OF THE AMERICAN ROMANIAN ACADEMY OF ARTS AND SCIENCES

nr. 12

1989

Ion Manea, Editor
Oprisa Popa, Assistant to the Editor

ADVISORY BOARD

Mihai Botez (Hoover Institution, Stanford)
Matei Călinescu (University of Indiana, Bloomington)
Andrei Codrescu (Louisiana State University, Baton Rouge)
Alexander Groth (University of California, Davis)
Constantin Eretescu (Brown University)
William M. Hagen (University of California, Davis)
Glanville Price (University of Wales, Aberystwith)

Davis, California
1989

A.R.A. PUBLICATIONS

Romania and the Romanians — Octavian Bârlea	
Los Angeles, 1977	\$6.00
Clash over Romania — Paul D. Quinlan	
Los Angeles, 1977	\$7.00
The Tragic Plight of a Border Area: Bassarabia and Bucovina	
— Maria Manoliu-Manea, editor	
Humboldt, 1984	out of print
Istoria Românilor de la origini până în zilele noastre	
— Vlad Georgescu	
Davis, 1984	out of print
Romanian Artists in the West — Ionel Jianou, editor	
Paris, 1987	\$35.00
The United States and Romania: American-Romanian Relations during the Twentieth Century	
— Paul D. Quinlan, editor	
Woodland Hills, 1988	\$17.00
Modern Romania: The Achievement of National Unity 1914-1920	
— Emil Turdeanu	
1988	\$17.00

Periodicals

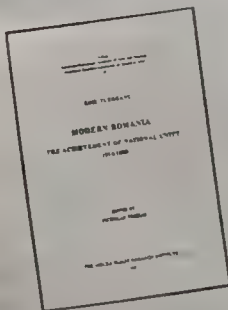
Libertas Mathematica — Annually since 1981	
Constantin Corduneanu, editor	
The 1987 Issue	\$30.00
A.R.A. Journal # 11 — Ion Manea, editor	
Davis, 1988	\$12.00

AMERICAN ROMANIAN ACADEMY OF ARTS AND SCIENCES The Mircea Eliade Research Institute

EMIL TURDEANU

MODERN ROMANIA THE ACHIEVEMENT OF NATIONAL UNITY 1914-1920

(ARA Vol. 7 — Nicholas Țimiraș, Editor)

This volume deals with the struggle of the Romanian people during WWI for the realization of Great Romania. The book consists of six chapters: Armed Neutrality; On the Eve of Hostilities: Potential and Deficiencies; The Great Battles (1916-1917); An Islet of Honor; Romanian Victories; Peace. A bibliographic apparatus completes the volume. This publication has been made possible by a generous gift from Mrs. Irène Bie Corsani and Dr. Raymond Alexis Comnène in memory of their father, Nicholas Petrescu Comnène, a renowned Romanian diplomat of the inter-war period (1918-1939). Nicholas Petrescu Comnène served as Minister of Foreign Affairs and Ambassador of the Romanian Kingdom to various European courts.

The book (155 pages, priced at \$17.00 and \$1.00 for shipping and handling) may be ordered from Mr. Miron Butariu, Secretary of the Academy: 4310 Finley Avenue Apt. 6, Los Angeles, California 90027

AMERICAN ROMANIAN ACADEMY OF ARTS AND SCIENCES

Romanian Artists in the West

[Volume V. Ionel Jianou, Editor]

This book documents for the first time the existence of a culture in exile. It is a testimony to the work of 170 artists who sacrificed everything for liberty.

Although scattered over countries and continents such as Australia, Brazil, Mexico, Argentina, Venezuela, Western Europe, the United States, Canada, or Israel, these artists and their works represent an important synthesis of the artistic values of our time.

The Anthology *Romanian Artists in the West*, edited under the auspices of the American Romanian Academy of Arts and Sciences, foreword by Professor Maria Manoliu-Manea, was compiled by Professor Ionel Jianou in collaboration with Gabriela Carp, Ana Maria Covrig and Lionel Scanteie. This reference work constitutes a meeting ground for all those who are interested in contemporary art. Published in an English and a French edition, the volume is being distributed in 19 countries of the free world.

Romanian Artists in the West, Ionel Jianou, Editor. 188 pages, 500 reproductions (mostly in color), clothbound, dust jacket. Cost: \$49.00. Please address all requests to: Miron Butariu, 4310 Finley Avenue, Los Angeles, California 90027.

In așteptarea viitorului buletin cititorii
sunt rugați să ne precizeze prin comenzi
titlurile operelor pe care le doresc

HYPERION

4 R, DU GEN. H. BERTIER
92.200, NEUILLY S/ SEINE

FRANCE

(1) Dorec să primesc buletinul asociației D-voastră în vederea achiziției:

☐ ocazionale ☐ periodice

a cărților românești care m'ar interesa.

(2) Prefer lucrările:

☐ literare ☐ istorice ☐ științifice

(3) Texte românești inedite putând interesa pe editori

☐ îmi sunt cunoscute ☐ nu-mi sunt cunoscute

NUMELE.....

SEMNATURA:

ADRESA.....

ISTORIE, DAR NU PREA

(Pe marginea unui articol)

— Prof. Nicolae ILIESCU —

Romania! Oh, land of my adoption!
Land of my hopes, of my joys, and my sorrows...

Queen Marie

Pentru cei care au trăit în perioada dintre cele două războaie, și pentru mulți care s'au născut mai târziu, deceniile 1920, 1930 au devenit sursă de nostalgie și de întrebări. Evocând profiluri și imagini din acele timpuri ne găsim, spectatori retrospectivi, urmăriți de emoțiile cu care am participat ca actori sau figuranți în fabula existenței consumate. Într'un fel ne reculegem profesând mărturie personală dar, fără voie, ne surprindem alăturând, din amurgul trecutului, disparități de loc, de timp, de culoare, alunecând în domeniul imaginației. Atâta timp cât anecdota se limitează la persoana proprie fragilitatea memoriei, devorată de timp, e scuzabilă: cui ce-i pasă?

Dar ne pasă, când patrimoniul istoric-colectiv este deformat prin scrieri în care imaginația înlocuiește realitatea, și preciziunea este ostracizată. De aceea încercăm o penibilă decepție când, în Jurnalul ARA (American Romanian Academy), NO. 12, 1989, la secția "History and Political Science", găsim un articol semnat de D-na Angela Comnène, în care fantezia, informațiile semi-pseudo-istorice, prezentate cu aer de autoritate certă, se sprijină pe o listă de indicații bibliografice care, după toate aparențele, n'a fost utilizată cum trebuie. S'ar putea bănuși chiar că n'a fost decât răsfoită. Titlul însuși nu corespunde adevărului "The visit of Queen MARY of Romania to the United States and Canada". Dece Queen MARY? Regina Maria, care venea din Anglia, știa foarte bine că MARY era consoarta regelui George V al Marii Britanii. Este de neînchipuit ca ea să se preteze la astfel de echivoc, care ar fi putut fi considerat chiar o insultă în istoria familiei. Este, credem, o neiertată ireverență față de memoria Reginei României, care a intrat în istoria și înima Românilor cu numele primit la botez, MARIA.

transmis dela mama și bunica ei din dinastia Romanov, și cunoscută cu acest nume pe toate meridianele globului.

Înainte de a intra în subiectul anunțat în titlu, Doamna Comnène schițează un portret al reginei Maria reflectat doar prin optica Domniei sale. Autoarea se avântă în date biografice produse de o bogată imaginație inventivă. Dacă s'ar fi ostenit să cerceteze istoria vieții mele, de însăși Regina Maria (pe care de altfel omite a o cita în lista notelor de referință), ar fi putut evita atâtea erori și s'ar fi dovedit cercetător conștiincios, calitate imperios cerută într-o comunitate care se vrea la nivel de academie. Chipul luminos al Reginei Maria, fixat în memoria contemporanilor și a celor care au avut prilejul să contempleze portretele pictorului Lazlo, "cu ochi albaștri și părul auriu, cum numai în cărți de povești se întâlnesc" ("...with eyes as blue and hair as golden, as any story book might tell"), cum corect găsim scris în cartea Marie, Queen of Romania, de Mabel Potter Dagget, p. 14, e prefăcut, în viziunea Doamnei Comnène, în ochi albaștri-mauve și păr brun.

Copilăria principesei Maria a Marii Britanii și a Irlandei (și mai târziu și principesa de Saxa Coburg Gotha) și a surorilor sale se desfășoară la locul de naștere, castelul Eastwell, la Balmoral și, în mare parte, pe insula Malta; iar mai târziu, când Ducele de Edinburgh, tatăl lor, devine prinț domnitor al ducatului de Saxa Coburg Gotha, la castelul cu același nume. În istoria vieții mele castelul Dunrobin, din Scoția, proprietate ancestrală a Ducelui de Sutherland, astăzi devenit o școală de mare prestigiu, frecventată de generația tânără a familiei regale britanice, nu este menționat în nici o pagină.

În realitate, Principesa Maria nu a vizitat niciodată acest castel.

Povestea vieții mele descrie cu amănunte anii

REGINA MARIA IN COSTUM DE CRUCE ROSIE

petrecuți pe insula Malta unde tatăl ei, Ducele de Edinburgh, era comandantul flotei din Mediterană. Regele George V era, în acel timp, ofițer naval sub comanda Ducelui de Edinburgh, dar castelul Caernarvon nu intră în nici un fel în idila dintre principesa Maria și Prințul George, din acei ani.

Căsătoria principesei Maria cu principele Ferdinand de Hohenzollern a avut loc la castelul Sigmaringen, reședința ramurei catolice a familiei Hohenzollern. Familia imperială, ramura protestantă, n'a locuit niciodată la Sigmaringen. Inimaginabil de energică, plină de suflet pentru orice activitate cerută, neînfricoșată de pericol, Regina Maria lucra de dimineață până seara, expunându-se la contagiuni în spitale, și la bătaia tunurilor de pe fronturi. Doamna Comnène menționează doar în treacăt vizita la bătălia dela Oituz, dar omite în întregime fronturile Mărăști și Mărășești. Detaliile de familie sunt prezentate de-a

valma: nici una din principesele regale nu și-a celebrat căsătoria în biserica mănăstirii Sinaia. Principesa Elisabeta a fost măritată la mitropolia din București; Principesa Mariaora (Mignon) la Belgrad, și Principesa Ileana în holul castelului Peleş.

Opera literară a Reginei Maria, pe baza căreia Academia Franceză a onorat-o cu titlul de Membru Correspondent, e redusă de D-na Comnène la două titluri, și nu dintre cele mai importante, omițând să menționeze peste douăzeci de opere, în afară de vasta

corespondență din care o însemnată colecție se află la castelul Windsor, în Anglia, iar alta se găsește la universitatea Kent din statul Ohio.

Vorbind de castelul Bran D-na Comnène îi atribuie stil gotic. Cine l-a vizitat n'a putut să nu-și dea seama că nu are nici o linie din stilul gotic, iar încăperile nu aveau nimic auster. Reflectau însă, prin stil și gust, personalitatea caldă a castelanei.

Revenind la subiectul anunțat în titlu "Vizita Reginei Maria în Statele Unite și Canada", cititorul se găsește dela primele rânduri în fața unor afirmații eronate: Transatlantic "Leviathan" nu s'a oprit la Boston, dar a ancorat la New York, unde primirea Reginei s'a desfășurat într-o paradă triumfală, valurile de confete (tucker tape parade) inundând străzile.

În călătoria spre și pe noul continent Regina Maria a fost acompaniată de Principele Nicolae, Prin-

prietenă Reginei Maria, în volumul "On Tour with Queen Marie" (Robert M. McBride Comp., N.Y. 1927). La sfârșitul articolului notăm câteva nepotriviri pe care le relevăm pentru a fi corectate. Vila dela Balic se numea Tehna Yuva, nume turcesc, și care înseamnă Cuibul singuratic, adoptat, probabil, pentru a face plăcere mediului inconjurător, turcesc, fascinant și respectuos față de regină. Stella Maris, așa cum se știe, e un atribut și un nume al Fecioarei Maria, iar la Balic era numele capelei construită în complexul vilei. Stella Maris era, deci, omagial neprețuit al unei Marii către cea mai neprețuită Marie. Biserica Curtea de Argeș nu este catedrală dar, în spirit de umilință și respect, i-am putea spune Panteon, fiindcă acolo odihnesc osemintele drept credinciosului domn al Țării Românești, Neagoe Basarab și familia sa și ale Regilor întemeietori ai in-

REGINA MARIA, ÎMPREUNA CU COLONELUL ANDERSON, ȘEFUL MIȘIUNI CRUCII ROȘII AMERICANE, VIZITAND UN SPITAL PE FRONT

dependenței și întregirii României.

La jumătate de veac dela săvârșirea ei din viață (18 Iulie, 1938), când aripi de restrînte flutură asupra neamului, figura luminoasă a Reginei Maria răsare spectacular din paginile de glorie ale istoriei românești. România, dincolo de orice calcul personal, era parte din trupul și sufletului ei, și, pentru ea, nici un sacrificiu nu a fost prea mare. Ridicăm rugă fierbinte ca exemplul acestei Regine să fie, azi și totdeauna, model activ de dragoste și de sacrificiu pentru țara și neamul românesc.

REGINA MARIA CU GENERALUL EREMIA GRIGORESCU ÎN TIMPUL BATALIEI DELA MARASEȘTI

**Abonamentul D-stră
susține un ziar care luptă
pentru o cauză dreaptă**

1 DECEMBRIE-ZIUA UNIRII TRANSILVANIEI

DESPRE UNIRE

—Alexandru NEMOIANU—

1 Decembrie 1918 reprezintă pentru Români ziua împlinirii unui vis milenar, anume acela de a trăi în cuprinsul aceluiași hotar. Această mare zi de 1 Decembrie a fost, și este încă, umbră de faptul că la 1 Decembrie 1948 vremelnica administrație comunistă dela București a emis odiosul decret 358 prin care se "dizolva" Biserica Greco-Catolică sau Unită.

Acel decret, în maniera tipic comunistă, avea de scop să murdărească și să pervertească semnificația unei zile cu totul specială Românilor. În același timp acest "decret" avea să pună în mișcare una dintre cele mai brutale prigoane din istoria neamului nostru.

Această prigoană a lovit nu numai în trupul Bisericii Unite ci și în Biserica Ortodoxă Română. Căci samavolnicia ad-

ministrației comuniste, căreia din nefericire i-au stat complici și conducători ai Patriarhiei Ortodoxe dela București, a lovit crâncen în ceea ce are mai de preț o ierarhie bisericească: autoritatea morală.

Este un trist adevăr istoric faptul că timp de secole Românil din Transilvania au fost subjugăți stăpânilor străine. În cuvintele lui Octavian Goga: "Ardealul, o mie de ani și-a muiat desneadejea în jale și s'a mângâiat cu visul".

În toată această vreme de umilință și privațiuni Românil s'au mângâiat cu credința că ei sunt scoborîtori din strămoși iluștri care odată au stăpânit lumea și care au venit dela Roma.

Nu este deci de mirare că la finele secolului al XVII-lea auzind că nu cu multă vreme în urmă o revelație vestise că "Ego vobis

Romae propitius ero" (La Roma vă voi fi sprijinitor) o parte dintre Românil ardeleni au primit să stea sub autoritatea Bisericii Române sub îngăduința de a păstra vechile obiceiuri.

Unirea cu Roma a adus și mult folos. Tinerii au fost trimiși să studieze și s'au întors aducând noi mărturii despre latinitatea poporului și a limbii române.

Sediul administrativ al Bisericii Unite a fost așezat la Blaj care avea să devină un focar de cultură românească și un centru de rezistență și afirmare națională.

Această uriașă activitate a fost începută de către Episcopul Ioan Inocențiu Micu - Klein și apoi continuată de către urmași ai săi, Petru Pavel Aron, Atanasie Rednic, Grigore Maior și Ioan Bob.

Sub îndrumarea lor s'au dezvoltat așezămintele dela

Blaj, a fost redactat "Supplex Libellus Valachorum" și a înflorit "școala ardeleană". În toată această vreme și după aceea Biserica Unită a promovat neobosit idealul național și a colaborat cu Episcopia Ortodoxă. Este ilustrativ în acest sens că Adunarea Națională din Martie 1848 de pe "Câmpia Libertății" dela Blaj a fost condusă de către Mitropolitul Ortodox, Andrei Saguna, și Episcopul Unit Ioan Lemeni.

Vizitând Blajul câțiva ani mai târziu Eminescu a fost atât de impresionat încât l-a numit "mica Romă".

A acțiunile de colaborare dintre Mitropolia Ortodoxă și cea Unită au continuat și în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și prima parte a secolului XX pentru a sprijini lupta națională și interesele poporului român din Transilvania.

Ca expresie a acestei

colaborări delegația care a prezentat actul de unire a Transilvaniei cu România avea să includă pe Episcopul Ortodox Miron Cristea și pe Episcopul Unit Iuliu Hossu.

În anii dintre cele două războaie mondiale Biserica Unită s'a concentrat mai cu seamă în direcția consolidării spirituale și administrative. O specială atenție s'a dat dezvoltării școlilor dela Blaj.

În acest climat s'au format deplin un număr de oameni de excepție. Din economie de spațiu amintim doar pe Episcopul Ioan Suciu, administratorul apostolic al Mitropoliei dela Blaj, de o rară spiritualitate și un excepțional orator, și pe Episcopul, mai târziu Cardinal, Iuliu Hossu, de o vastă cultură și un curaj extraordinar.

Aceștia, alături de

Episcopii: Valeriu Traian Frențiu, Alexandru Rusu, Ioan Bălan, Vasile Aftenie, și sute de preoți și credincioși au stat neclintîți în ceasul cel mai greu al istoriei neamului românesc și au mărturisit cu sânge pentru Hristos și dreptatea neamului lor.

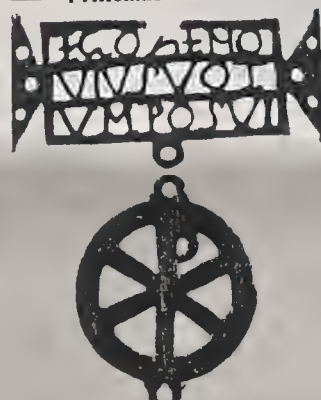
Coborîți în catacombe de către administrația comunistă, Biserica Unită continuă să trăiască și să aștepte cu credință ziua în care i se va face dreptate. Semnatarul acestor rânduri este ortodox și el nu ar schimba ortodoxia pentru nimic în lume. Dar este convingerea mea că ziua în care Biserica Unită va fi repusă în drepturi va fi și ziua în care administrației comuniste din România i se va rupe șira spinării.

Să nădăjduim că acea zi va veni cu un ceas mai devreme: "ad maiorem Dei gloriam!"

ALMA

UN SAT DIN TRANSILVANIA LA A 700-A ANIVERSARE (1289-1989)-

—Pr.Remus BLEAHU—

Deși departe de locurile natale, ca fiu al satului Alma, mă simt obligat moral și spiritual ca la a 7-a aniversare centenară să aduc un omagiu sincer celor care au fondat această minunată localitate, au trăit și luptat secole de-a rândul în ea și pentru ea ca și celor care-și duc traiul și astăzi acolo.

Sper ca mesajul meu să dea curaj și noi forțe mai ales celor care astăzi experimentează pe cont propriu una dintre cele mai dezastruoase crize care au lovit vreodată România.

Localitatea ALMA poartă un nume pur latin ce se traduce cu Hrănitoare sau Fecioară care peste secole a fost modificat în funcție de influențele politice ca: "Sas kisz Alma" în limba maghiară "Alma mică săsească", sau KUKULALMÁS, păstrându-și până azi numele original ALMA. Oarecum acest nume apare ca o insulă latină într-o mare de nume topografice din jur influențate de Slavi, Germani și Unguri. Totodată contrabalansează și suportă faptul istoric al latinității și credinței creștine a poporului român transilvănean încă din primele secole ale erei creștine dovedit de "Donarium" dela Biertan din secolul IV e.n.

Donarium dela Biertan poartă o inscripție latină: "EGO ZENOVIVUS VOTUM POSUI" EU ZENOVIVUS MI-AM TINUT FAGADUINȚA" plus că are și monogramul Domnului Hristos (Vezi foto) zdrobind orice teorie șovinistă maghiară sau slavă de mai târziu împotriva latinității și a încreștinării Românilor încă din primele veacuri.

Deși pe teritoriul satului Alma s'au găsit obiecte din epoca fierului (800 î.e.n. - 106 e.n.) cum menționează analele muzeului Bruken-

thal din Sibiu, totuși localitatea o găsim atestată documentar cu același nume latin abia pe la sfârșitul secolului XIII-lea, mai precis 1283 - 1289 într-un act de donație dintre doi oameni de seamă ai timpului, lucru ce nu exclude numirea satului de către soldații romani după cucerirea Daciei, singura explicație de ce numirea e latină. Localitatea Alma se găsește în centrul Transilvaniei înconjurată de localități istorice ca: Mediaș, Bratei, Dărlós, Saros, Ernea, Biertan, Dumbrăveni și Sighișoara, pe șoseaua națională nr. 14 ce leagă Brașovul de Vestul țării și actualmente are o populație de peste 1000 de locuitori dintre care 2/3 sunt Români iar restul maghiari și țigani.

Situată pe malul drept al râului Târnava Mare această veche așezare românească, parte a vechiului județ Târnava Mică (pentru că era pe malul spre Târnava Mică), plasa Dumbrăveni, joacă un rol important în istoria locurilor transilvăne.

Legat de religie găsim aici la 1502 o biserică stil bizantin ca orientare, arhitectură și fresce murale originale (acum acoperite de o spălaș albă aplicată de enoriașii maghiari reformați și ocupanți actuali ai edificiului). La 1710 când se presupune că biserica ar fi fost ocupată de Maghiari și transformată în s'au adăugat un turn în stil gotic, o serie de contraforturi susținători ai zidurilor, schimbându-i stilul în gotic ca și acoperirea frescei interioare. Influența politică de atunci a făcut ca să rămână sub jurisdicția Bisericii Reformate până azi. Totuși Românil au continuat lupta de existență și identitate națională având altă biserică de lemn încon-

jurată "Donarium" din bronz (secolul IV e.n.) descoperit la Biertan

ștergerea existenței lor. Au rămas totuși câteva capitelluri și vaze uriașe de pe frontul unuia, îngropate aproape total în jurul fostelor ruine.

Ca o minune a supraviețuirii a mai rămas până astăzi, în vatra satului, una dintre cetățile țărănești ridicate la începutul sec. al XVI-lea în jurul unei construcții din prima jumătate a sec. al XIV-lea, azi școală și edificiu social pentru întregul sat. Din zidul cetății nu s'a mai păstrat nimic iar clădirea a fost modificată fără a se ține cont de valoarea ei arhitectonică și istorică.

Pe linie culturală la Alma se găsea în anul 1647 o școală românească menționată într-o cronică locală care înregistrează cronologic de atunci și până astăzi numele tuturor învățătorilor perindăți în sat, lucru aproape imposibil de menținut sub stăpânirea austro-ungară de atunci.

Pe teritoriul satului au mai existat două castele (cu grădini și pomi exotici cum ar fi stejarul de Cipru și alții) distruse parțial după primul război mondial ca după al doilea război să fie demolate complet și grădinile devastate până la

aduc în lumină faptul că la 1726 județul satului Ion Vasile declara că pe moșia lui Sigismund Banffy iobagi (români) sunt "peste măsură încărcăți cu slujbă iobăgească mai ales în vară când într-o săptămână nu li se lasă nici o zi să lucreze pentru bunul lor".

Manuscrisul lui Nicolae Morariu, un luptător local pentru cauza Românilor vorbește de crunta exploatare a țărănilor iobagi din Alma, care s'au revoltat de mai multe ori ducând o luptă de rezistență încheiată în acel timp cu persecuții și mai drastice și exploatare și mai aprige din partea grofilor maghiari și a bogătaşilor sași. Așa se explică faptul că-i găsim activi în toate mișcările sociale ale timpului ca: Răscoala lui Horia, Cloșca și Crișan; mișcarea socială dela 1848 ca și unirea dela Blaj din 1918.

Răscoala țărănească a lui Horia, Cloșca și Crișan dela 1784 aduce schimbări radicale în viața oamenilor din sat și noi speranțe pentru viitor care de altfel nu s'au lăsat înșelate. După înăbușirea răscoalei și tragerea pe roată a capilor ei la Bălgrad Alba-Iulia aflăm că un căpitan din oastea lui Horia pe nume ONUL ALMASAN, originar din părțile Hațegului se refugiază pe hotarul Almei pentru a-și pierde urma.

Împreună cu familia lui, el ia și câteva din familiile ostenerilor apropiați formând astfel un sat nou numit Măgheruş. Zona aleasă era camulată natural de valea Târnavei de-o parte și de dealul împedurit de alta, oferindu-le o protecție și un ascunziș excelent, departe de locurile natale unde erau urmărit. De aici, după liniștirea situației politice, acești oameni revoluționari încep o tactică ofensivă împotriva exploatareilor locali din ALMA

Documentele istorice ne

hărțuindu-i până la alungarea definitivă a Sașilor din sat. (Așa se explică faptul că de atunci și până la ora actuală satul Alma nu are nici o familie de Sași deși arhitectura caselor și forma satului este pur germană și toate satele din jur continuă să aibă Sași în comunitățile lor).

Ca o concluzie vreau să spun că vitregiile istorice și faptele de bravură a oamenilor menționate cu sărăcie în crugul vremilor au lăsat urme adânci în viața satului schimbând felul de viață al oamenilor nu însă obărgia și caracterul simplu și onest transmis din generație în generație. Grofil și boierii au venit și plecat, Ungurii și Sașii s'au contopit iar cei care au încercat distrugerea credinței și a limbii strămoșești cum și impunerea ideilor și a filosofiei străine ca și a stăpânirilor nedorite au trebuit să se lase bătuți și să-și recunoască neputința.

Suferințele, în loc să-i demoralizeze și să-i dezarmeze i-au călit și i-au înarmat și după atâtea secole și chiar milenii de zbucium și răstărnări Românil au rămas și azi Români și ortodocși așa cum au fost întotdeauna și vor fi până la sfârșitul veacurilor.

De câte ori soarta nemiloasă s'a abătut crâncen peste ei s'au strâns în jurul Crucii și la umbra Bisericii Străbune invocând puterea Celui Preaînalt care întotdeauna le-a ajutat. Ca o coincidență fericită, anul 89 în care suntem se marchează prin planul Proniei Divine prin sfîșierea Bisericii după renovarea totală și împodobirea cu picturi murale ca o "Mireasă a lui Hristos". Pentru o localitate latină la această minunată aniversare, oaură latină: VIVATI VIVATI dela noi și mai mult dela Bural Dum-

BISERICA CREȘTINĂ

UNITATEA BISERICII CREȘTINE DUPĂ SFÂNTUL CIPRIAN

—Preot Dumitru MĂCĂILĂ—

Primul atribut fundamental al Bisericii creștine este unitatea, așa cum mărturisim în Simbolul de credință. Unitatea Bisericii se află într-o relație de întrepătrundere cu celelalte trei însușiri: sfințenia, catolicitatea (sobornicitatea) și apostolicitatea.

Vorbind despre unitatea Bisericii, Ortodoxia o prezintă sub forma unității de viață în același Hristos și sub forma unității în păstrarea aceluiași credințe dogmatice ca expresie a experienței lui Hristos. Pentru cei ce se integrează Bisericii, trupului mistic al Domnului, se integrează unității de trăire în iubire la care Hristos i-a chemat pe toți cei dezbinăți prin păcatul adamit. Căci pentru aceasta El s'a intrupat, a murit și a înviat, să ne readucă la unitatea aceluiași firi reînnoite prin extinderea trupului Său în noi, "ca toți să fie una" (Ioan 17:21).

Hristos e unitatea noastră, El a dăruit, prin jertfa de pe Cruce, peretele înstrăinării de Dumnezeu și al vrajbei ce se durase între oameni. El ne-a învățat o limbă pe care omenirea n-o mai putea concepe, limba unității în iubirea infinită cu care ne-a cuprins.

Dezbinarea, disensiunea, sunt semne ale rușerii de unitatea lui Hristos, un nou turn Babel (Geneza XI) pe care-l înalță diavolul în mințile împătinite ale celor ce vor să cuprindă adevărul divin mântuitor al Bisericii lui Hristos din afara unității de trăire și credință în care trebuie să se afle toți cei ce au primit firea lui Hristos. Cel ce dă și susține unitatea Bisericii e Mântuitorul Hristos, Capul ei. Sfinții Părinți explică unitatea Bisericii prin prezența aceluiași trup jertfit și înviat în toți cei integrați trupului tainic al lui Hristos, prin împărțirea. În acest sens putem afirma că Euharistia menține și întărește unitatea Bisericii și că numai unde e Euharistia e și Biserica deplină, unitară. Iar dacă Euharistia desăvârșește unitatea Bisericii, făcându-i concorporali cu Hristos pe cei ce se împărtășesc, ea e în același timp pascal la care se ajunge, trecând și prin celelalte Taine prin care omul se unește cu Hristos prin Duhul Sfânt Cel aflat în Biserică.

Apoi, unitatea Bisericii

rezidă în unitatea de doctrină ca experiență comună a lucrărilor lui Hristos prin Duhul Sfânt în fiecare membru al ei. Unitatea de credință bazată pe experiența comună a lucrărilor lui Hristos de către întreaga Biserică se află în strânsă legătură cu mântuirea ce se dobândește în Biserică. Apoi, unitatea Bisericii "constă și în unitatea ei în Taine și în investirea ei cu o ierarhie unitară, săvârșitoare a tuturor Tainelor, fără diferențieri, și propovăduitoare a aceluiași credințe dogmatice". (Pr. Prof. D. Stăniloae, Teologia Dogmatică Ortodoxă, vol. II, Buc., 1978, pp. 265-266). Atât doctrina sistematizată dogmatic, cât și Tainele Bisericii sunt un tot; altfel spus, unitatea Bisericii se manifestă în cele trei laturale Ortodoxiei: dogmatic, cultic și canonic.

Acestea sunt doar câteva elemente, schițate sumar, ale unității Bisericii, conform doctrinei ortodoxe. Ceea ce ne-am propus să prezentăm aici, în limitele spațiului disponibil, e modul în care e privită unitatea Bisericii creștine de către unul din profunzii și foarte prolificii Sfinți Părinți de expresie latină ai Bisericii, Sf. Ciprian (210-258), episcopul cetății africane Cartagina (248-258).

Poziția lui în problema de care ne ocupăm e oglindită foarte plastic în cea mai celebră dintre operele sale, De catholice Ecclesiae unitate. "Despre unitatea Bisericii universale". Pentru prezentarea ei, vom folosi manualul de Patrologie, vol. II, Buc., 1985, pp. 85-158, al celui mai competent patrolog român, regretatul Pr. Prof. Dr. Ioan G. Coman (1902-1987).

Anterior prezentării principalelor idei ale acestui singur autentic tratat de eclesiologie transmis de antichitatea creștină, se impune să subliniem două lucruri: lina profund ortodoxă a poziției sale cu privire la unitatea Bisericii, definitorie și reprezentativă pentru Biserica creștină primară, ca și continuitatea acestei poziții doctrinare, păstrată nealterată în Biserica Ortodoxă de Răsărit.

Sf. Ciprian scrie tratatul "Despre unitatea Bisericii universale" în vara anului 251, imediat după o altă lucrare remarcabilă a sa, De

lapsis "Despre cei Căzuți", în care se ocupă cu problema dramatică a creștinilor apostazi în timpul persecuției lui Deciu și care cereau să fie reprimiți în Biserică. S'a ivit atunci o serioasă schismă provocată de un anume Felicissimus care a degenerat într-o periculoasă anarhie în sânul comunității creștine din Cartagina.

Pornind dela acea schismă, Sf. Ciprian își începe tratatul "Despre unitatea Bisericii universale" prin a afirma că ereziile și schismele sunt opera și armele diavolului. Biserica lui Hristos este una; dacă respectăm poruncile Lui și dacă edificiul ei se află așezat pe piatra credinței (Matei 16:18), El ne-o păstrează unită. Structura unitară a Bisericii e redată de însăși unitatea ei de origine. Pentru a reda mai plastic unitatea Bisericii, Sf. Părinte se folosește de prefigurări sau texte scripturistice: o singură porumbiță (miresă) în Cântarea cântărilor și "un Domn, o credință, un botez" (Efeseni 4:5). Unitatea Bisericii e arătată și de unitatea credinței. Cine nu menține această unitate, opunându-se Bisericii, nu se mai află în Biserică.

În continuare, Sf. Ciprian enunță o idee ce și-a păstrat o valoare nealterată în Ortodoxie: unitatea Bisericii rezidă în unitatea episcopatului, unul și indivizibil. Episcopatul e unul, la el participând solidar fiecare episcop. Biserica e una, deși ea se extinde printr-o multitudine de Biserici datorită rodirii cuvântului divin pe care ea îl propovăduiește.

Așa precum razele soarelui sunt multe, dar lumina e una, după cum crengile copacului sunt multe, dar puterea bazată pe o rădăcină solidă e una, după cum dintr'un izvor ies mai multe pâraie, dar acesta își păstrează unitatea de origine, iar dacă din corpul soarelui scot o rază, cu aceasta unitatea luminii nu se împarte, iar dacă dintr'un copac rupi o creangă, aceasta nu mai poate imbobioci, iar dacă din izvor izolezi un păruș, acesta se usucă, tot așa și Biserica, răspândită prin lumina Domnului își lăinde razele sale pe întreaga față a pământului. (Continuare în Nr. viitor)

NAȘTEREA DOMNULUI

NAȘTEREA DOMNULUI

—Pr. Dr. Dumitru ICHIM—

Astăzi Hristos se naște în Betleem. Păstorii coboară de pe dealuri și găsesc Pruncul culcat în iesle așa cum le-a spus ingerul. Craii din Răsărit i se închină aducându-i daruri simbolice. Peștera devine un colț de paradis în care Iisus s'a intrupat. Dumnezeu s'a făcut om pentru ca omul să se îndumnezeiască. La nașterea Lui corurile ingerilor se aud din ceruri ca un cântec de lumină neapropiată: "Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ între oameni bună învoire!"

Ceea ce ingerii aduc lumii este o microevanghelie care ne-ar fi de ajun ca să facem această lume o împărăție a lui Dumnezeu. Mărire pe care o aducem lui Dumnezeu este singura care ne îmbogățește în dragoste și lumină. Mărire este recunoașterea divinității, cunoaștere în dragoste, cugetare cu inima. În locul revoltei satanice, care întoarce spatele lui Dumnezeu, noi acceptăm starea noastră de creatură, Izvorul creației noastre, obârșia noastră din Cuvânt și astfel în noaptea de Crăciun lăsam ca în inimile noastre să se deschidă porțile raiului și împreună cu

ingerii să cântăm aceluiași Părinte.

Mărire "întru cele de sus" este imn de bucurie, cea mai frumoasă floare și stea care aduce lumii "lumina cunoștinței". Cei care slujeau stelelor dela stea s'au învățat să aducă mărire lui Dumnezeu și "să Te cunoască pe Tine Răsăritul cel de sus." Astfel îndemnul ingerilor ne arată un răsărit cu totul și cu totul deosebit de cel al soarelui, un răsărit vertical, de sus și până'n străfundurile inimii.

Axa strălucirii și bunătății dumnezeiești trecând prin mijlocul umanității se numește pace și împăcare. Dumnezeu se împacă, prin adăncul dragostei, cu creatura sa care pornise pe panta urii, anihilării, revoltei și distrugerii spirituale. Prin nașterea Fiului Său lumea se luminează, se face lumină în om. Intinericul nu mai poate cuprinde lumina pentru că "Părintele luminilor" a venit să ne crească lumina inimii.

Cum ar putea fi paradisiul altfel, decât o "bună învoire" între oameni? Ne imaginăm raiul ca o grădină, dar ce rai poate fi mai frumos decât inima care lubeghe? Si iată

Maica Domnului răspunde cu toată inima ei lui Dumnezeu și devine "rai de taină".

În această noapte a Nașterii Domnului, când "O, ce veste minunată" ni se arată din Betleem, când colindele tuturor copiilor din lume se întretes cu colindele ingerilor parcă auzim glasul Maicii Domnului prin graiul unui părinte: "Cu mine, prea iubiții mei fii, dăruieți inimii Lui primul sărut. Simțiți cu mine prima bătaie a inimii. Fiți primii care priviți în ochii Lui. Ascultați primul lui tipăt de plâns, de bucurie, de dragoste. Numai mângăierea voastră el o vrea. El cere darul dragostei voastre. Înfășăți-mănuțele și piciorușele în dragoste; El are așa de multă nevoie de căldură! Toată răceala lumii îl înconjoară. Numai căldura dragostei poate să-l aline. Încă din acea vreme, în fiecare an Biserica reînnoiește această taină. În această sfântă noapte, prea iubiții mei fii, vreau să vă încredințez Fiul meu vouă. Îl culc în leagănul inimii voastre. Fie ca focul mare al dragostei voastre să sporească."

ÎNTÂmplări din ISTORIA NESCRISĂ A BISERICII ROMÂNE

-IV-

— Pr. Gh. CALCIU —

În capitolul anterior, am vorbit despre iminenta apropiere a clipei arestării maicilor, așa cum le anunșase stareța, ea fiind înștiințată de Sfânta Fecioară și așa cum arătau toate semnele materiale.

Într-o bună zi, credincioșii au fost opriți din drumul lor spre mănăstire, pelerinii controlați și sfătuiți să se întoarcă pe la casele lor, mulți din ei amenințați. Câțiva din ei au reușit să se strecoare până la maici și le-au înștiințat despre ceea ce se petrecea în jurul mănăstirii și de pericolul grav care le pândea. Atunci au vorbit țărani din jur cu trăitoarele din mănăstire să tragă clopotele în clipa în care securitatea va încerca să le aresteze.

Într-o noapte, armata și securitatea au înconjurat mănăstirea cu arme automate, camioane și megafone, prin care cereau maicilor să se predea, sub pretext, că în mănăstire ar fi fost un depozit de arme.

În clipa aceea au alergat maicile la clopote, așa cum am spus mai înainte și le-au găsit cu limbile legate. O serie de agenți se introduseră în mănăstire și făcuseră lucrul acesta, însemnând și ușile maicilor care trebuiau arestate.

În mănăstire era o fierbere extraordinară: unele maici tinere, speriate, plâneau cuprinse de groază, altele mai curajoase protestau împotriva a ceea ce se petrecea acolo, dar aproape toate, conform poruncii maicii starețe, au urmat pas cu pas pe agenții securității care se strecurau prin toate colțurile și lăsa în diverse locuri ascunse, pistoale, grenade, puști. Maicuțele nu încetau să protesteze pe loc și le spuneau cu umilință, dar, în același timp, cu multă hotărâre:

"Luați puștile, de ce le lăsați aici? Noi nu vrem să ne acuzați pe nedrept. Suntem gata să mergem la închisoare și moarte pentru Hristos, dar nu pentru acuzații neadevărate. În felul acesta, ele au împiedicat securitatea în planurile ei și nu au putut fi acuzate de deținere ilegală de arme.

Cinci maici din Comitetul Mănăstirii au fost arestate și preotul Ioan cu ele: Maica Stareță Veronica, maica Mihaela, Icoana și alte două maici din comitet. Au fost încărcate în camioane, puse pe niște bănci unele cu spatele la altele și agenții securității împreună cu o serie de ostași în termen le supravegheau. Astfel, spre dezolarea celor peste trei sute de maici, superioarele lor au fost luate și ele au rămas dezorientate, singure, în lacrimi, în turmă fără păstor. Ele erau asemenea turmei al cărei păstor a fost bătut, de care vorbește Iisus:

"Bate-voi păstorul și se va risipi turma" (Mt. 26:31)

Asemenea oilor părăsite, ele se adunau în biserică și, plângând cu lacrimi, rugau pe Sfânta Fecioară să le aducă păstorul înapoi. Încă nu realizau dezastrul care începuse: lupul intrase în turmă și nu se va lăsa până ce nu va mânca toate oile, sau până ce nu le va izgoni.

După arestarea Comitetului, maicile și surorile rămase în mănăstire au fost supuse unei terori continue; agenții securității le descriau în culori sumbre ce vor păți cele arestate și ce se va întâmpla și cu ele dacă nu vor părăsi mănăstirea. Intenția securității era de a le determina să plece de bună voie, spre a nu mai crea tulburare în satele învecinate. La Gheorghe Apostol soseau proteste ale unor țărani, rude cu el și acesta începea să înțeleagă că o iritare prea mare a sâtenilor se putea solda cu conflicte care l-ar fi pus în situație dificilă pe el, care declanșase toată această acțiune. Maicuțele însă rămăneau neclintite în hotărârea lor de a aștepta ca nădejde neostoită întoarcerea superioarelor lor arestate. Nici o maicuță nu a părăsit mănăstirea.

De altfel, ceea ce a fost surprinzător pentru securitate, ca și pentru patriarhie, era faptul că, după desființarea mănăstirii, maicile s'au împrăștiat prin lume, sau pe la alte mănăstiri, dar niciodată nu s'au scotit deosebite de legătura lor cu Vladimiruștii și, oriunde au trăit, ele s'au scotit ca fiind în mănăstirea lor și și-au păstrat canonul mănăstirii din care au fost silit să plece.

Securitatea și armata au făcut un cerc uriaș în jurul mănăstirii, blocând toate drumurile, chiar și câmpul împiedicând orice pelerin să ajungă la maici. Cei care stăruiau, sau încercau să pătrundă erau arestați și trimiși în închisoare.

Gara era înfășată de agenți care legitimau orice călător străin și îl întrebau unde merge. Dacă spunea că merge la mănăstire, era pus înapoi în tren și trimis acasă. Dacă spunea că merge în altă parte, i se dădea un ostaș, sau un agent care îl însoțea până la destinație pentru a se convinge că nu mințise.

Timp de o săptămână, mănăstirea a fost asediată de poliție călare care se rotea neîntrerupt în jurul ei. Maicile nu aveau voie să meargă în sate să-și cumpere alimente, rezervele se topeau văzând cu ochii, nu se întrevădea nici o speranță de oprire a asediului.

În cele din urmă, asediul s'a terminat, poliția a plecat, însă supravegherea nu a încetat de tot: agenții rămăși și polițiștii în uniformă au patrolat luni de zile, oprind orice pelerin să vină la mănăstire. Viața pentru maici era din ce în ce mai grea.

Un agent al securității binevoitor, maicile au crezut că voia să le sâlespe, a spus unor călugărițe în taină că la începutul lunii Februarie, poliția va veni să le aresteze și pe ele.

Arestarea a avut loc. Timp de o noapte întreagă, la aproape un an dela primele arestări, camioanele au cărat cele mai mult de trei sute de maici într-o cazarmă militară desafectată dela marginea orașului Galați.

Călugărița care mi-a relatat aceste fapte spunea ca unele maici au rezistat cu curaj la toate aceste brutalități, dar unele mai tinere și mai fricoase au fost cuprinse de groază: cinci dintre ele au rămas mute de spaimă și luni de zile nu au fost în stare să vorbească; unele au avut crize de sughit irezistibil, încât erau gata să moară sufocate, ne mai putând să respire; altele și-au pierdut complet posibilitatea de a reacționa și executau ordinele poliției cu mișcări de automate, erau complet pierdute.

Agenții de securitate și polițiștii le lăsa să înțeleagă că vor fi împușcate și groaza lor creștea prin influența reciprocă. Fiecare camion încărcat cu călugărițe care pleca, lăsa un gol în suflet și convingerea că nu se vor mai vedea niciodată, că merg undeva la moarte.

Este greu pentru un om care nu a trecut prin astfel de situații, să-și închipuie starea irezistibilă de groază colectivă care se instalează în suflet în asemenea împrejurări, ca și cum te-ai găsi în fața unei morți iminente.

Maicile au fost închise în cazarma respectivă și, mai multe zile, s'au încercat presiuni asupra lor. Li se cerea să se desolidarizeze de comitetul de conducere care fusese arestat și să declare că, într'adevăr, au existat arme în mănăstire, și că o serie de partizani, luptători împotriva comuniștilor, fuseseră adăpostiți în chiliile mănăstirii. Maicile au rezistat toate, fără nici o excepție, toate au refuzat orice colaborare cu securitatea în încercarea de a se înscena un proces fals stareței și celorlalte conducătoare ale mănăstirii.

Securitatea, care primise ordin dela comitetul central să facă un proces în care mănăstirea să apară ca un adăpost de partizani, intrase în disperare. Un șir lung de încercări repetate au avut același insucces. În cele din urmă, maicile au fost puse pe tren sau pe autobuze, fiecare grup, dacă aveau aceeași direcție, sau fiecare maică, dacă avea o direcție singulară, având securiști, polițiști și ostași în termen și transportate la casele lor, la părinți, în general, la familie.

Mai întâi, fiecare a fost dușă la miliția respectivă unde li s'a întocmit un dosar și li s'a spus că, prin ordinul guvernului,

mănăstirea a fost desființată și ele nu mai au voie să poarte uniforma de călugărițe. În cazul că nu vor respecta ordinul, vor intra sub incidența legii, pentru port ilegal de uniformă și vor suferi consecințele neascultării. Maicile au luat act și, bine înțeles, nici una nu s'a conformat dispozițiilor securității. Ele aveau un alt stăpân mai înalt, acela pentru care renunțaseră la lumea aceasta și se închiseseră în mănăstire și în haina călugărească și nu puteau abjura dela voturile pe care le depuseseră. nici măcar formal.

Interesant este faptul că nici chiar surorile, care nu depuseseră voturile monahale și pentru care ascultarea nu era chiar atât de strictă, nu au acceptat acest compromis.

În fond, dacă se dezbrăcau, ele puteau duce viața de călugărițe oriunde, fără uniformă, dar conștiința și devotamentul lor nu le îngăduia nici un fel de abatere dela disciplina mănăstirească, chiar dacă fuseseră alungate dintre zidurile mănăstirii.

Atunci a început acel joc macabru, care a durat ani de zile: pe cuprinsul țării, în satele și orașele în care trăiau cele peste trei sute de maici, ele apăreau pe stradă, sau la locurile în care munciau, îmbrăcate în rasa călugărească. Poliția a început să le aresteze și să le trimită în fața tribunalelor. În funcție de niște criterii necunoscute nouă, tribunalele le condamnau la pedepse care variau între câteva luni și un an.

Maicile mergeau la închisoare, executau pedeapsa primită și apoi erau eliberate, cu care ocazie li se puneau din nou în vedere să nu mai îmbrace rasa, pentru că pedeapsa următoare va fi și mai mare.

De îndată ce ajungeau în libertate, ele își reliau îmbrăcămintea de călugărițe și erau arestate din nou și așa, din închisoare în libertate și din libertate în închisoare, s'au scurs anii până la venirea decretului din 1964.

Maicuța care mi-a relatat aceste lucruri și al cărei nume călugăresc este APOLINARIA, a fost condamnată pentru port ilegal de uniformă, deși era o fată tânără. A preferat însă să intre în închisoare cu celelalte surori și maici.

De altfel, pentru ele, această arestare repetată era participarea la suferințele superioarelor lor pe care le iubeau și voiau să ia parte la durerea și suferința lor.

Mai târziu, s'a dus să lucreze la bucătăria unei mănăstiri de călugări și a scăpat de arestări: Celelalte maici au tot intrat și au ieșit din închisori, până la decret.

La mănăstire, înainte de desființarea ei, ajungeau tot

felul de stiri contradictorii în legătură cu grupul arestat. Aceste vești care urmăreau să semene confuzie în sufletul viețuitoarelor din mănăstire, erau dirijate de securitate. Din fericire, parveneau și știri reale, aduse de bărbați și de femei care trecuseră prin închisori și care aflaseră câte ceva. Au fost chiar și unii din ostașii în termen care participaseră la arestări și care au venit personal, sau și-au trimis părinții să povestească maicilor ce se întâmplase în acea seară.

La arestarea celor din conducerea mănăstirii, securitatea și poliția s'au purtat foarte brutal cu maicile: le-au bruscat, le-au bătut, le-au insultat în modul cel mai trivial în fața întregii obști. Pe maica Mihaela, secretara mănăstirii, securiștii au lovit-o, au tras-o de păr, după ce i-au smuls culionul de pe cap, au lovit-o cu pumnii până ce a căzut jos. Apoi au început să dea în ea cu cismele, fără să aleagă locul unde loveau. După vreo zece minute de tortură în fața celorlalte maici îngrozite, Maica Mihaela

era plină de sânge, loviturile cu cisma date în gură îi rupseseră toți dinții din față și toată figura îi era tumefiată. Tot așa au pățit și celelalte arestate, fără să fi fost bătute chiar așa de crunt.

Celor arestate li s'au pus ochelari negri ca să nu poată vedea unde vor fi duse, acesta a fost procedeu securității tot timpul, prin care creau o stare de nesiguranță psihică și de spaimă, și au fot încărcate în camioane cu prelată, cu polițiști și ostași printre ele și au plecat în noapte. Un singur bărbat era printre cele arestate: părintele Ioan Iovan.

La un moment dat, maica stareță a început să cânte "Ceea ce ești mai cinstită decât heruvimii", cântare foarte importantă pentru ele, deoarece Maica Domnului le era protectoare.

Agenții au încercat să le potolească, le-au lovit cu paturile de pușcă și cu cismele, dar cântarea lor nu a putut fi frântă. Maica MIHAELA, care fusese prevenită de stareță, prin descoperirea sfintei Fecioare că va suferi cel mai greu, făcea antifonul.

EVANGHELIA EXILULUI (Decembrie 1989)

CEI POFTIȚI LA CINĂ

—Sergiu GROSSU—

În cea de a treia Duminică a lunii, Evanghelia se adresează fiecăruia dintre noi, Români, desțerați și imprăștiati pe toată suprafața globului pământesc, deoarece în "Pilda celor poftiți la cină" (LUCA 14.16-24) se reflectă, în chip magistral, nu numai imaginea actuală a lumii creștine, a societății în care trăim, ci și propriul nostru profil sufletesc. Cadrul ospățului, descris în pericopa evanghelică sus amintită, este Biserica lui Hristos. Si în această Biserică, "un om a dat o cină mare, și a poftit pe mulți." Un OM, adică Domnul și Mântuitorul nostru. Cel despre care scrie Ap. Pavel lui Timotei că "a venit în lume să mântuiască pe cei păcătoși" (1 TIMOTEL, 1.15).

Ca atare, și pentru mine, și pentru tine, cititorule, Iisus a pregătit o "cină mare" - a pregătit ospățul Golgoate: un ospăț sobru, dezagreabil, căci este vorba de ospățul porții strâmte și al căii înguste, ospățul jugului și al jertfei. De unde întrebarea legitimă: în ce măsură luăm parte la cina cea mare a Domnului, la care suntem SI NOI poftiți, întrucât ea reprezintă cina mântuirii noastre veșnice? Fiindcă, în același timp cu această cină mistică, supranaturală, pe care Biserica o reeditează duminical, de aproape două mii de ani, are loc, nu departe de noi (în localitatea în care ne-am stabilit băgănia, în biroul în care ne căștigăm existența și, poate, chiar în propria noastră familie), OSPĂTUL LUMII, satanicul ospăț al lui Belșatar, denunțat de proorocul Daniel, în care predomină dezământul și se laudă nu Dumnezeu cel viu și adevărat, ci "dumnezeii de aur, de argint, de aramă și de fier, de lemn și de piatră" (DANIEL, 5.1-31), respectiv idolii societății careia aparținem și de legile căreia ascultăm.

Ce importă că "degetele unei mâini de om" au scris și continuă să scrie "pe tencuiala zidului" conștiinței noastre înstrăinată de Dumnezeu și terfelită în toate băitoarele păcatului (ca altădată pe "tencuiala zidului palatului împărațesc" din Babilon), da, continuă să scrie cuvintele acestor străni - cuvintele verdictului divin: MANE-TECHEL-PHARES! Adică: numără, cântărit și împărțit! O, dementa noastră, oscilație între două poliuri opuse, între două chemări antagoniste! Între chemarea lui Iisus ("Veniți, căci iată că toate sunt gata") și chemarea, invitația ca reclamă mincinoasă a lumii și a păcatului. "Mi-e foame", strigi. Si lumea te cheamă la "masa dracilor". Te hrănește cu pretinse "măncăruri alese", care nu sunt altceva decât "nădejdi

Înșelătoare, care nu slujesc la nimic" (IEREMIA, 7.8). "Mi-e sete", te vâieți. Si lumea îți oferă "paharul dracilor" (1 CORINTENI, 10.21). Un pahar plin cu oțet și cu otrăvă. Plin cu oțetul amărăciunilor, al decepțiilor, al turpitudinilor josnice. Si debordând de otrăvă filmelor imorale, a cârților și revistelor pornografice, a combinațiilor politice anti-creștine, capabile nu să împropăteze, ci să tulbure și să vânzolească apele sufletului nostru corupt și ticăloșit de fărâdelegi.

Marea, copleșitoarea noastră tentație este de a participa la ambele ospete, de a sluji la doi stăpâni, deodată: SI lui Iisus, SI lui Belșatar; SI lui Dumnezeu, SI lui Mamona; SI Răstignitului, SI tâlharului Baraba, în infinitele lui ipostaze sociale. Ba ne-am permis, în pseudo-creștinismul nostru de fanfaronadă duminicală, să introducem "ospățul lui Belșatar" SI ÎN BISERICA. Astfel, în loc ca prin Biserică, spiritul lui Iisus să pătrundă în lume - punea degetul pe rană părintele Iosif Trifa, intemeietorul Oastei Domnului -, pentru a destrăma înnumericul și a demasca idolatria ei, a pătruns, din nefericire, spiritul lumii în Biserică, de parcă și Golgota și mântuirea s'ar afla în lume.

Așa dar, o zi pe săptămână, duminica, mergem, conform obișnuinței, la biserică, la cina cea mare a Domnului. Si șase zile pe săptămână (deci în toată perioada de care dispunem) dem năvală, în mod liber, nesiliți de nimeni, la marea ospăț al lui Belșatar, la ospățul lumii și al păcatului. "Judecata aceasta nu mă privește!", vor gândi, probabil, mulți din cititorii "Cuvântului Românesc". De ce? Pentru că noi n'am neglijat chemarea "Veniți, căci iată că toate sunt gata". În fiecare Duminică, la ora 10 sau la ora 11 fix, luăm parte cu regularitate la liturghie sau la oficial religios (dacă ne referim la creștinii neoprotestanți), ca să nu ratăm ora ospățului Domnului.

Oare acesta este adevărul? Participăm noi REALMENTE la cina cea mare a Mântuitorului? Sau, mai degrabă, luăm parte NUMAI cu trupul, iar cu sufletul, acolo, în tănișele noastre launtrice, cumpărăm ogoare, întocmai celui dintâi dintre invitații din Evanghelie. Nu cumva, ori de câte ori venim la biserică, aducem CU noi și în noi "ogorele cumpărate" în tot cursul săptămânii, și nenumăratele "perechi de boi" care alcătuiesc idealul trăirii noastre de toate zilele? Si nu cumva, în rugăciunea noastră cumpărăm și vindem ogoare și boi, bolborosind mașinal

"aceleași vorbe ca păgânii" (MATEI, 6.7)?

Noi ne-am obișnuit să frecventăm biserică fie din interesul întâlnirii cu prieteni sau cu persoane de care ne leagă o oarecare afecțiune (ceea ce explică șusoteala și-acei du-te-veno din timpul liturghiei), fie închipuindu-ne că prezența noastră fizică este ilustrarea unei indiscutabile credințe. Si nu ținem seamă de ceea ce spune Sf. Efrem Sirul (citez din memorie): "Dacă intrând într-o biserică nu devii tu însuși biserică și templu al lui Dumnezeu, participarea ta la slujbă este inutilă." Nu ne lăsăm străfulgerați, cu alte cuvinte, de invitația insistentă pe care o lansează Hristos Domnul întregii umanități: "Veniți, căci iată că toate sunt gata."

Stăpâniți de păcat și nevolnici cu sufletul, ne dezvinovățim refuzul zicând: "Am cumpărat un ogor", sau: "Am cumpărat cinci perechi de boi", sau: "Tochmai acum m'am înșurat, și de aceea nu pot veni." Căci nu putem, într'adevăr, lua parte la "cina cea mare" a mântuirii, căci vreme nemăcină plăcerile ieftine și medicoritatele zvăcnirilor noastre cerebrale, câtă vreme suntem prinși de legăturile unei viețuiri culpabile și ne simțim infirmi pe dinăuntru, incapabili să vibrăm la chemarea biblică: "Veniți toți, cei însetați, veniți la ape...., veniți și cumpărați bucate.... fără bani și fără plată! De ce cântăriți argint pentru un lucru care nu hrănește? De ce vă dați câștigul muncii pentru ceva care nu saturează? Ascultați-Mădar, și veți mânca ce este bun, și sufletul vostru se va desfăta cu bucate gustoase" (ISAIA, 55.1-2).

Dacă oamenii cheamă la mesele lor numai pe cei bogati, pe cei puternici, pe cei cu funcții înalte, Hristos Domnul S'a făcut trup și a locuit printre noi, ca să aibă dreptul să cheme, la "Cina cea mare", pe toți păcătoșii, pe toți trudiții și împovărații pământului. Așa cum ne-a chemat și ne cheamă și pe noi, împovărații și trudiții exilului românesc, ca să răspundem cu dragoste la chemarea dragostei Lui incompensabile, pentru a ne smulge din mrejele unui creștinism sec și protocolar pentru a renunța la religia scuzelor și a neputinței. Pentru a ne apropia de El așa cum suntem - "săraci, ciungi, orbi și șchiopi" în interioritatea noastră fragilă -, devenind, prin lucrarea Duhului Sfânt, un "norod care să fie al Lui, plin de răvnă pentru fapte bune" (TIT, 2.14).

Iisus ne așteaptă, spre binele nostru, în slavă. Să nu-l dezamăgim așteptarea....

MEDJUGORJE,
ȘI BISERICA ORTODOXĂ

—Pr.Dr. Dumitru ICHIM—

În ultimele sute de ani Maica Domnului și-a făcut vizibilă prezența ei în istoria omenescă atât în Biserica Ortodoxă cât și în cea Romano-Catolică. E o intervenție divină prin "apărătoarea Doamnă" de a orienta omenirea spre Dumnezeu.

Subiectul fiind foarte vast ne vom opri numai la acest deceniu în care trăim. În ultimii ani zărele au scris despre unele icoane ale Maicii Domnului, din mai multe locuri din Statele Unite, care plâneau. Specialiștii le-au analizat, le-au fotografiat, le-au filmat, au scris despre ele, dar nu s'a găsit o explicație a fenomenului. Mai târziu publicațiile ortodoxe din America, printre care "Solia" și revista Mitropoliei Ortodoxe Americane, au informat cititorii despre aceste întâmplări ieșite din comun fără a se pronunța dând girul de autenticitate, sau îndemnând lumea la pelerinaj. Faptul că Biserica Ortodoxă nu s'a pronunțat în nici un fel nu înseamnă neapărat o negare, ci dimpotrivă prudență.

Ceva similar, dar nu identic are loc în Biserica Romano-Catolică, la Medjugorje, Iugoslavia, unde, din 24 Iunie 1981 și până astăzi, Maica Domnului se arată unui grup de tineri. La fel, Biserica Romano-Catolică nu s'a pronunțat încă. Din punct de vedere medical tinerii au fost examinați de mai multe ori și au fost declarați normali din punct de vedere fizic și în deplinătatea facultăților mentale. Au fost filmați în timpul aparițiilor și supuși la cele mai diverse probe folosindu-se cea mai

modernă aparatură medicală de un grup de doctori din Italia și altul din Franța. Astfel au fost îndepărtate orice suspiciuni că ar fi vorba de halucinații, sau ceva bolnăvicios. Ar fi un paradox ca cineva să delireze, sau să aibă halucinații timp de opt ani și în același timp să fie în deplinătatea facultăților mentale. De asemenea, cu ajutorul psihologiei s'a studiat acest grup îndeaproape care prin varietatea lui de vârste, interese, temperamente, ar fi fost imposibil să reziste ca grup, în cazul că ar fi fost manipulat de cineva, pe un timp atât de îndelungat.

La toate acestea se adaugă semnele, minunile și vindecările legate de Medjugorje și "fructele" spirituale. Un pom rău, afirmă Mântuitorul, nu poate face fructe bune și invers. Peste zece milioane de vizitatori au mers în Medjugorje până acum și pentru foarte mulți a avut loc o schimbare - sufletească. Nimeni nu s'a întors cu mâinile goale dela rugăciunile făcute Maicii Domnului.

Ceea ce se întâmplă la Medjugorje e de însemnată universală în istoria Bisericii Creștine. Maica Domnului se adresează tuturor, cu aceeași dragoste, în calitate de "mamă" și "apărătoare Doamnă". Ea ne numește "dragii copii" și în planul mântuirii ea spune că are nevoie de rugăciunile fiecărui credincios în parte. Toți suntem importanți pentru ea. Pentru toți, că în Cana Galileii, ea spune: "Faceți ceea ce Fiul Meu v'a poruncit!"

Ceea ce ne se poruncește la Medjugorje este să ne

împăcăm cu noi înșine, cu aproapele și cu Dumnezeu, să ne rugăm, să postim, să ne punem toată credința în Dumnezeu și să-L primim prin Sfânta Impartășanie. Acesta este sâmburele și esența spiritului de Medjugorje. A-l reduce numai la o parohie sau chiar numai la Biserica Romano-Catolică nu mi se pare a fi sănătos din punct de vedere duhovnicesc.

Întrebări puerile că de ce Maica Domnului nu se arată Ortodocșilor izvorăsc din ura coclătită de o mie de ani în sânul creștinătății. Trebuie să ne maturizăm și să vedem că "Pater noster..." și "Tatăl nostru..." sunt același lucru, dar spus în două limbi. Noi Ortodocșii nu avem de ce să ne fie frică de Medjugorje. Tezaurul nostru marianic e atât de bogat și de frumos. Nici pe departe Medjugorje nu înseamnă să ne părăsim legea, să ne convertim la Catolici, ori ceva de genul asta. Dimpotrivă am putea spune că Medjugorje împinge pe Catolici să ne descopere ortodoxismul primar ca în cazul postirii, practică pe care Catolicii o abandonaseră, după cum "Ave Maria..." care este atât de "catolică" nu este altceva decât rugăciunea "Bucură-te Marie..." pe care o găsim în toate slujbele ortodoxe, rugăciune fără de care preotul nu poate sfinți o icoană dedicată Maicii Domnului. (vezi "Moliftelnic", București, 1981, p. 475-478, în special p. 477).

Medjugorje înseamnă că inima ta o faci transafir Maicii Domnului și lui Iisus Hristos. Înseamnă dragoste. Acesta e mesajul și poarta mântuirii: Dra-gos-te!

DEFINIȚIE

Noi suntem tristii evadați ai României
Purtând pe suflet un înghet de moarte
Venit din resemnarea pribegiei
Si mucegaiul lagărelor toate.

Noi suntem doar cobai mutilați
În comuniste faze de experimentare
Clocite migălos de-un paranoic
În comunistele laboratoare.

Noi suntem arșiți Hiroșimei staliniste
Iradiați cu blasfemii și injustiții
Si schingiați unui alt Ev-mediu
Reeditat de ceaștile închiziții.

Noi, zdrențuite umbre din Infern
Trudim să ne refacem consistența
Sub dulcea umbră a "frunzei de arțar"
Ne jesem pupa de convalescență.

Întâmplați de-un grai străin dar liber
Vom re-nvăța surășul și credința
Pe-o altă emisferă dar necurmat Români,
Ne vom clăti în unde limpezii filința.

Dana ZANFIR

FARA ARMÂNEASCĂ

**CU SIBEPEA
A SĂRBATORILOR
DI CRĂCIUN
SI ANUL NOU,
FARA ARMÂNEASCĂ
VĂ UREADZĂ A TUTULOR**

**TRI MULȚ ANI!
PRIMA ȘCOALĂ ROMÂNEASCĂ
ÎN MACEDONIA**

—Virgil PINDEANU—

Aua și ună sută
gaspvinghit di ani, la 15 di
Octomvrie 1864, s'disclise
prima școală românească tu
Macedonia. Aestă școală fu
disclisă di inimosu ș'min-
tinenlu dhascal Dimitrie
Atanasescu, tu hoara a lui
natală Tărnova, di-ninga
Bituli (Monastir).
Macedonia jugoslavă.

Tu anlu 1860, la
București, s'bagă
thimeallile a primului
"comitet macedo-român",
din cari făpeau parte per-
sonalități avdite ca daco-
românilli Cezar Boliac, C.
Rosetti, Generalul Tell și
alți, pricum și mulți patriot
Arămni cari și-u-aveau
astirnută tămbarea di
multa tu România Nică
(Mica) ca Iordache Goga,
Sideri, Zisu, Cazocovici,
etc. Aestu "comitet" lansă
un apel cătri frații Vlăhi
dit Ipir, Theasalie și
Machedhonie tri
disclidearea di sculii
românești, în cilimeanli a
lor și înveată carte
românească.

Tu chirolu aestu,
Dimitrie Atanasescu se-afia
la Constantinopol, și ună
dză deade di manifestul a
"comitetului macedo-
român", cari li-arăsi
idheea multu, vindu
atelierlu di croitorie te
avea și la 20 di Iulie 1861
agiuase tu România, iu fu
agiat di primlu poet
aromân Mihail Niculescu ca
și înveată carte
românească. Se inscrie la
liceulu Matei Basarab,
bitiseaste trei clase și
s' dute tu Machedhonie, tu
hoara a lui natală Tărnova,
ca s'disclisă prima sculie
românească, după te Guver-
nul român aprobă aestu
lucru (16 Avgustu 1864),
datorită cama multu a
aromânului Dimitrie Bolin-
tineanu, cari tu chirolu ațel
eara Ministru a In-
strucțiunillei, și a idhiului
gione Domnitor Ioan Cuza
Vodă.

"Acesta este începutul.
Dimitrie Bolintineanu ca
scriitor și ministru,
Dimitrie Atanasescu ca

apostol și fecund autor de
cărți didactice, sunt ctitorii
școalelor românești în
Macedonia, scrie marele
filolog macedo-român
Theodor Capidan.

Fu ună ahurhită multu
greauă, ma multu că
Patriarhia Ecumenică di
Constantinopol in loc și
incurajează ahtări acțiuni
culturale și religioase, băga
soi-soi di schinuri la Guver-
nul imperial turcu s'nu
s'disclidă școli și biseriți
românești, și pitritea
dimandări la dhisputadzili
și prefilli a llei dit
Amirăriliea turcească ca
s'nu alasă pri Vlăhi s'ac-
ceptă școală și biserică
românească, că "limba
vlahă Dumnidzau u uează
mași atumțea cându
zburaste cu Dracul", lă
dzăpeu a fraților a noștri
aestli reprezentanți a
Patriarhillei Ecumenice și a
culturalillei gritești.

Tute aeste inchidicări,
amenințări, persecuții, ca și
incendille și masacrările dit
anli 1905-1908 din partea
a Grețlor, Dimitrie
Atanasescu ca și tuț alantli
apostolli a macedo-
românismului, li infruntară
cu bărbăție.

Patriarhia dit Fanar și
guvernul di Athina și-aveau
băgată tute forțile ca s'u
astingă aestă primă lăună
românească di Tărnova
apreasă di D. Atanasescu,
ma nu reusiră. Cu căt
Grețli dădeau s'u astingă
cu aht ea se-aprindea
ș'lăună cama multu. După
un an, altă lăună deade
cap la Vlaho-Clisura și ași
cama di parte, că la anlu
1900 mași tu-un interval di
timpu di 36 di ani di la
aprindearea a primălle
lăunli, Vlahilli dit Penin-
sula Balcanică avură pri
limba românească 113 di
școli primare, 6 școli secun-
dare și cama di 50 di
biseriți.

La 9 Maiu 1905, prit un
Decret imperial (Iradăuă),
tră prima oară, Sultanlu
Abdul Hamid al II-lea
recunoaște pri Armăni
(Vlăhi) ca minoritate etnică

distinctă "cu dreptul ca
s'uează limba a lor tu
biseerică și școală, hiin-
dalui liberi și si-și aleagă
primari proprii și si s'hăr-
seacă, în general, di tute
drepturile civile și
cetățenești recunoscute
aforon naționalități ni-mu-
sulmane dit Amirărilie".

La Pacea di București, 10
Avgustu 1913, după
ayunirea Turchiilei dit
Balcani, reprezentanți
oficiali a Servillei,
Vulgariilei și Eladhălle
ș'loară angajamentul că va
s'alasă și în viitor
funcționarea a școailor și
a biseriților românești dit
regiunile ocupate ică
anxate ulterior la Statile a
lor.

Prima școală românească
disclisă la Tărnova, după
ună existență di 50 di ani,
ca și tute alante școli și
biseriți românești dit
teritoriul anexat la Serbia,
printră cari și avdzitlu liceu
di Bituli, fură inclise di
guvernul șovinist di
Belgrad, profitândului di
răzbelu întâiu mondial, tu
anlu 1914. Alante școli și
biserici românești dit
Albania, Bulgaria și Grecia,
fură inclise, în mod ar-
bitrar și eale, în urma răz-
belu al doilea mondial,
călcândului cu cicioarele
tratate internaționale, ași
că azi, în plin secol al XX-
lea ș'cându la Organizația
Națiunilor Unite se
proclamă solemn "drep-
turile a poporilor și a
omlii", populu vlah, cu
ună populațiune di pisti
doauă milioane di suflete,
autohton și milenar tu P.
Balcanică, cari deade tute
avu cama scumpu căt și
săndze tră independentă și
progresarea a tutulor
poporilor balcanice
colocuitoare, din toamna a
anli 1944 se-afia cu niți
ună școală și biserică
românească. Tute illi fură
inclise cu forța. Cu puține
zboare, Vlahilli, ca grup
ethnic, sunt lupeș asândzi
di ațele cama elementare
drepturi.

MUTRIȚI STEAUA

Ia-u ș'iarna! si-lli urăm: ghini viniși!
Cadi neaua peani, peani ca tu carti.
Nu știu căte iñi dzăc singur: aușisi
Constantine, cari vîini di mult diparti.

Iasti noapți și-i agiunlu s'fierdzi, va poți
ca s'culindzi cu steaua, ca tu ficiurami?
Vedzi, ti-asteaptă, dzați, vecillili a tăi soți.
soțlii bufi di Pleasa, hoara ta cu nami.

Nu va cāntă ghini fără tîni, elli:
steaua nu va poartă s'lufinează calea
și-aco, pit uboari arburlii sânt belii,
beală iasti dzeana, beală iasti ș'valea.

Albi sânt sucăchili ș'neaua pân di bār;
cari va poată calea, ti soți s-u disclidă?
Cu suflit ca tîni, di elli nu i vār,
ia mutrea: ICOANA LA ITE FIRIDA!

S'nă fațe samn, iea, ca s'nchisim, s'nirdzem
pi la ițe casă, că i NOAPTEA SĂNTA;
s'amintă Hristolu aco, Bitleem
cāntă Constantine cu soțlii-a tăi, cāntă!

MUTRIȚI STEAUA NAUA voi, lăi bufi crîștîni
iea-i semn că ază, iasti sărbătora.
Școală-ti OM, școală ca s'ti duți, s'ti'elliñi,
s'aducești că ază TIVA NU TI DOARI!

Că vini tu lumi Hristolu-lisus
s'nă scapă di rali, amărtii ș'elăbită;
cāntă pi-ună boati și-Anghillii din sus
și-ascultă și-alți Anghilli, niți, tu sārmanîță.

S'amintă Hristolu cum dzăsi-un profit,
tu pāhnie bollii lu'ncăldzără heamă,
lli-adusiră Maghilli di la Răsărit
amalmă, smirnă, tu trāsticiu ș'thimăeamă.

Di la oi mārăllii, picurarillii și-aelli
s'dusiră lilice, adunānd, s'adāră
nă cārūnă-dhoară, tu loclu di nielli
s'la caplu-a Hristolu treillii'ndzānuclleāră.

Hai Armăni, cu steaua, aco iu v'afiați,
să-lli cāntăm a Domnului Hristos ca s'n'agiută.
Tānă-ne lisuse cu vrear di frați,
cum ireau pāpāñlii, tuți, di eta tută!

Hai ARMAȚI, cu STEAUA TI ARDI S'TI NOI
s'u tînem aprinsă, Viē ca s'nu'gleată!
Adu Doamne aillii diasmi nāpoi
sā-lli trîțem tu CARTEA DI MARI GHINEATA!!!

Constantin COLIMITRA

ÎN TRE PRUT ȘI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominațiunii rusești - Mihail EMINESCU

LUPTA BASARABENILOR PENTRU DREPTUL DE A FOLOSI LIMBA ROMÂNĂ

— D. PĂSTOREL —

Ca și în alte republici sovietice, demonstrațiile și lupta pentru obținerea unor drepturi democratice au continuat și în Basarabia. Luna August și începutul lunii Septembrie, au reprezentat perioadele cele mai intense în curajoașă bătălie a Românilor basarabeni pentru obținerea dreptului de a utiliza alfabetul latin, iar limba română "moldovenească" să fie recunoscută limbă de stat, deoarece după cum se știe, în 1940 după ocuparea Basarabiei Stalin a impus ca limbă oficială limba rusă, iar alfabetul latin a fost înlocuit cu cel chirilic.

La 23 August mii de Români basarabeni s'au adunat în piața centrală a Chișinăului într'un miting de protest împotriva pactului de neagresiune germano-sovietic semnat cu 50 de ani în urmă de Ribbentrop și Molotov, pact care a permis Germaniei să atace Polonia după numai 7 zile, și Uniunii Sovietice să ocupe partea estică a acestei țări, iar în 1940 să anexeze Statele baltice, Sudul Finlandei, Basarabia și Bucovina de Nord.

Printre vorbitorii care s'au perindat la tribună, au fost și reprezentanți ai Fronturilor Populare din Estonia, Letonia și Lituania, care au urcat pe scenă purtând steagurile lor naționale.

Vineri 25 August, cetățeni de naționalitate rusă, ucraineană, găgăuză din Sudul Basarabiei, au protestat împotriva "naționalismului extremist moldovenească".

Duminică 27 August, 300.000 de Români

basarabeni venind din multe sate și orașe s'au adunat la Chișinău într'o Adunare Națională care s'a ținut în centrul orașului. Ei purtau drapelul tricolor cu stema capului de zimbru al Moldovei, pancarte pe care era scris "Nu ne falsifică istoria", și portretul lui Gorbaciov. La demonstrație au participat și reprezentanți ai Statelor baltice, a republicii Georgia, și ai Ucrainei. Manifestanții au cerut ca limba română și alfabetul latin să înlocuiască limba rusă și alfabetul chirilic.

Atmosfera în care s'a desfășurat mitingul a fost destul de încordată intrucât numai cu câteva zile înainte Comitetul Central al Uniunii Sovietice a dat un comunicat extrem de aspru de avertisment împotriva "extremiștilor naționaliști care pun în pericol întreaga regiune prin cererile lor pentru mai multă independență". Totuși manifestația s'a încheiat în liniște spre seară, cu dansuri și jocuri românești.

Luni 28 August, "Izvestia" a criticat vehement "revendicările incendiare" ale mitingului de Duminică. Mișcarea "Unitatea" (Edinstvo), din care fac parte minoritățile care nu vorbesc limba română, a anunțat noi greve dacă limba rusă nu este adoptată ca limbă inter-etică.

În fața acestei situații, Secretarul General al partidului comunist al Republicii moldovenești Nicolae Grosu a chemat la telefon pe Mihail Gorbaciov aflat în concediu în Crimeea. Se pare că astfel a luat naștere compromisul în urma căruia la 30

August Sovietul Suprem al Republicii a votat cu 321 voturi pentru și 11 contra, ca "limba moldovenească" să devină limbă de stat, iar alfabetul chirilic să fie înlocuit cu cel latin, stipulându-se însă că limba rusă va putea să fie folosită ca limbă de comunicație inter-etică.

A doua zi, 1 Septembrie, a avut loc tot la Chișinău o demonstrație a Basarabenilor care au protestat împotriva compromisului mai ales că s'au anunțat noi modificări pe această cale, în sensul că întreprinderile vor putea alege limba prin care să funcționeze cu acordul autorităților oficiale, iar conducerile locale vor avea dreptul să-și aleagă limba oficială pe care o doresc.

Situația în Basarabia continuă să fie încordată. Cetățenii sovietici care nu vorbesc "limba moldovenească" sunt în greve de protest mai ales în Sudul republicii, în orașe ca Tiraspol, Bender, Bălți, Ribnița și Comrat, paralizând numeroase întreprinderi.

La 5 Septembrie a sosit la Chișinău o comisie a Sovietului Suprem al U.R.S.S. Ea a propus o plenară a comitetului central local care să dezbată din nou problema limbii.

Faptul că până în prezent au reușit să obțină prin lupta lor curajoasă înlocuirea alfabetului chirilic cu cel latin și recunoașterea "limbii moldovenești" ca limbă de stat, reprezintă un mare triumf care va avea mari repercursiuni și în întregirea tezaurului cultural al Basarabiei.

CORRIERE DELLA SERA, 12 NOEMBRIE 1989

VIOLENTE CIOCNIRI ȘI STARE DE URGENȚĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVENEASCĂ

Moscova. În timp ce lumea ține ochii ațintiți asupra zguduiriilor din Estul european, dela periferia imperiului sovietic sosesc noi semnale de tensiuni grave. Cele mai alarmante vin din Moldova. Capitala republicii, Chișinău, a fost teatrul unor ciocniri de maximă violență în tot timpul zilei de Vineri 10 Noembrie și este supusă în prezent unei legi de urgență care prevede între altele operația masivă de identificare de către poliție a tuturor "indivizilor antisociali". Moscova a trimis un contingent militar pentru a întări menținerea ordinii.

Agencia Tass vorbește de baricade care au blocat centrul orașului, de luarea cu asalt a clădirii Ministerului de Interne care a fost incendiat de bombe Molotov, lacrimogene și împușcături de avertisment. Au fost răniți 83 milițieni și 46 demonstrații. 30 persoane care fuseseră arestate au fost lăsate libere de poliție după o dramatică tratativă cu capii revoltei.

Autoritățile supreme ale Republicii Moldova, unde partidul și guvernul stau pe poziții ultraconservative, au format o comisie extraordinară și decretat

"măsuri urgente pentru stabilizarea situației": sunt interzise toate reuniunile și manifestațiile publice, este interzis traficul cu vehicule particulare, vânzarea de alcool și uzul aparatelor de radio-transmisie, iar persoanele minore nu au voie să circule pe străzi după ora 8 seara. Forțelor de ordine li s'a dat un termen de două săptămâni pentru "adoparea de măsuri preventive, identificând toate persoanele inclinate către un comportament antisocial". La originea acestor noi tulburări a fost arestarea unor demonstrații care la 7 Noembrie au blocat printr'un "sit-in" parada pentru aniversarea Revoluției. În după amiaza zilei de Vineri (10 Noembrie) o mulțime de circa 2000 persoane s'a adunat pentru a protesta în fața Min. de Interne cerând demisia guvernului și eliberarea celor arestați. Poliția a răspuns cu bastoane de cauciuc și furtune de apă, iar demonstrații la rândul lor au folosit pietre, bastoane și sticle aruncate asupra poliției. Ciocnirile s'au extins rapid la tot centrul citadin în timp ce manifestații, tot mai numeroși, au demontat gardurile și tablele de afișaj

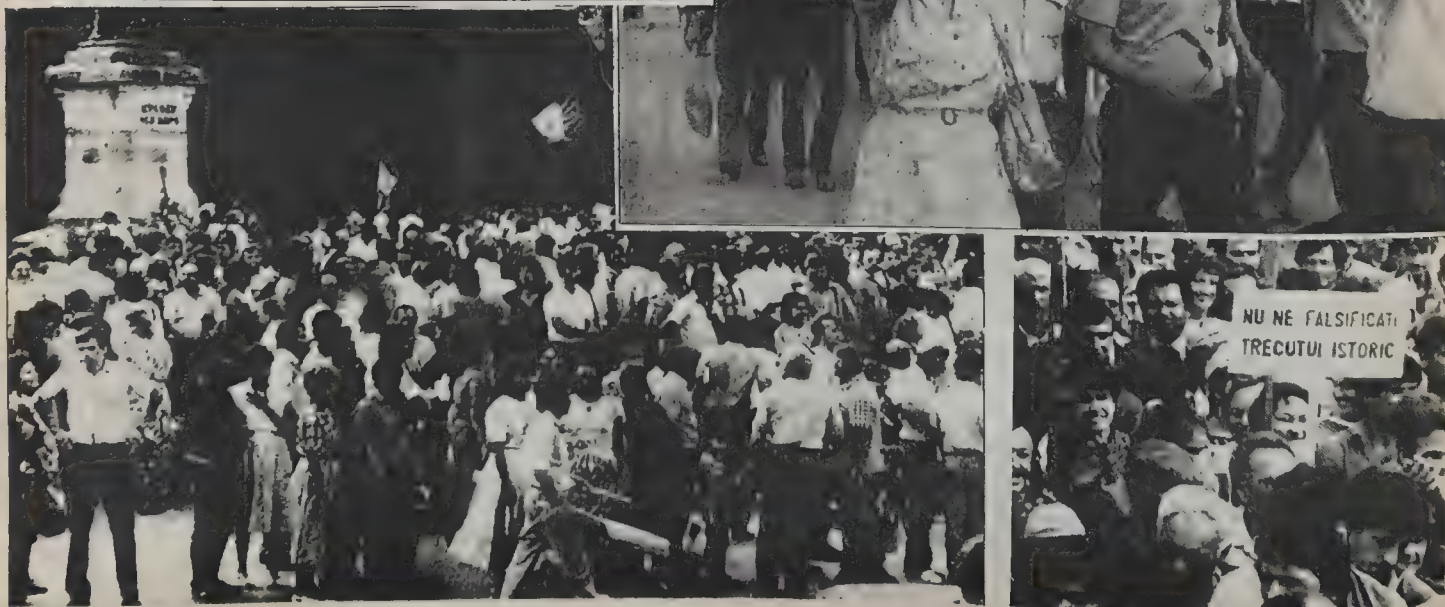
din jurul teatrului "Eminescu", ridicând baricade pentru a opri miliția. Bătălia a durat câteva ore. Circa 5-600 de demonstrații, respingând forțele poliției, au luat din nou cu asalt Min. de Interne incendiind și o mașină a miliției. Tot potrivit agenției Tass, mulțimea înarmată cu bastoane, răngi de fier, butelii Molotov și torțe aprinse au spart toate ferestrele și incendiat Min. de Interne din două laturi, distrugând și numeroase vitrine din zona respectivă. Miliția a răspuns cu o puternică lansare de gaze lacrimogene și a tras în aer împușcături de avertisment.

Numai după ora 11 noaptea, după ce au obținut eliberarea a 30 de persoane ce fuseseră arestate în timpul ciocnirilor, demonstrații s'au reunit în piața Victoriei cerând cu vociferări puternice demisia guvernului și conducerii partidului. Cererea demonstrațiilor, spune agenția Tass, a fost susținută de membri ai Uniunii Scriitorilor și de 3 deputați locali aleși în Sovietul suprem al URSS.....

Correspondent

Ioana NICOLAU

PRIMUL SECRETAR AL PARTIDULUI COMUNIST DIN REPUBLICA MOLDOVENEASCĂ (BASARABIA) - SIMON GROSSU - A FOST DESTITUIT. ÎN LOCUL SAU A FOST NUMIT PETRU LUCINSCHI, BASARABEAN DIN COMUNA FLORESTI, CARE SE BUCURA DE SIMPATIA POPORULUI.

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE,
ȘI PĂȚITE

George DONEV

ÎNCEPE

NUMĂRĂTOAREA

Cântecul și veselia cetățenilor din Berlinul de Răsărit îmi reamintește de o altă dată și de un alt loc: București, 6 Septembrie 1940, când a abdicat Regele Carol al II-lea.

Si atunci, ca și acum în Berlin, un tineret vesel mergea cântând pe străzile Bucureștiului.

Si atunci, ca și acum, un neam rupsesse lanțul tiraniei.

După schimbările din Rusia, Polonia, Ungaria, Germania de Răsărit, Bulgaria și Cehoslovacia etc., începe și România să numere zilele dinastiei ceaușiste.

Un alt semn bun ne vine de peste Prut:

Frații basarabeni, primii care au cerut Unirea cu Vechiul Regat, își cer drepturile sfărțate de târgul dintre Hitler și Stalin: "Nu ne falsificați istoria!"

Santem Român!

IȘI CAUTĂ

ADĂPOST?

Pe la biserică, pe la banchetele aniversare, etc., își fac din ce în ce mai des apariția diferiți reprezentanți ai guvernului comunist din București.

Cum magnetul comunismului și-a pierdut kilowattii, eu cred că acești agenți se amestecă printre noi fără scopuri subterane de a ne "elibera" Biserica, organizațiile, ei își caută culcuș în caz că se dărmă pandramă ceaușistă.

Dar s'ar putea să fiu greșiți!

AM PIERDUT

UN PARIU

Am scris, acum câteva luni, că s'au făcut pariuri: câți din cei 45 de dansatori din echipa "Doina", ce-și anunțase un turneu prin Statele Unite, inclusiv o reprezentare la Kennedy Center din Washington, vor dezerta din trupă.

Trebuie să recunoaștem că nici unul din cei 45 de artiști n'a dezertat. Toți sunt în țară și toți suportă realezarea tovarășului Ceaușescu la al XIV-lea Congres.

Unul din cele o sută de motive pentru care n'au dezertat este că nu li s'a dat voie să plece în turneu! Credem că nu mai e nevoie să înșirăm și restul de 99 de motive.

În locul lor, la Kennedy Center, a venit o echipă din Polonia.

TELEFON CU

SENS UNIC

Sincere felicitări securității reserite care poate afirma: n'avem nici un disident în pușcărie, ei stau acasă, păziți de furia

poporului pentru c'au insultat pe "Fiul Iubit" și în plus, au telefon și sunt liberi să vorbească cât vor, când vor și cu cine vor.

O afirmație corectă dar puțin știrbită:

Ei au telefon cu număr neînregistrat la serviciul de informație al telefoanelor, și numărul lor de telefon, e atât de secret că nici cei din casă nu știu ce număr de telefon au!

O convorbire între "contra-revoluționari" este imposibilă.

La fel este imposibil să te cheme vreo rudă sau să primești un răspuns dela doctor ca să-ți comunice rezultatul unei analize, etc.

NEVASTĂ LOIALĂ

Din "Inf. Buc" --23 Octombrie-- "Sub președinția tovarășei academiciene doctor inginer Elena Ceaușescu" a avut loc "Plenara Consiliului Național al Științei și Învățământului".

Printre primele decizii ale plenarei a fost aceea de a trimite o telegramă de felicitare "Tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român".

Ea, lătită academiciană, l-a felicitat pe El. lătitul Secretar General, asigurându-l că întreaga galerie științifică din RSR, împreună cu prețioasa lui soție, și-au dat adeziunea "fierbinte la propunerea privind realezarea tovarășului Nicolae Ceaușescu în funcția supremă de secretar general al partidului."

MOLDOVA

FĂRĂ MITROPOLIT

Istoria Mitropoliei Iașului se întoarce cu patru secole în urmă și niciodată Scaunul Metropolitan n'a fost vacant mai mult de câteva luni. Azi, Moldova, de doi ani de zile, n'are Mitropolit!

Cu toate cuvintele mătăniei și blagoslovenii, Ceaușescu n'a pus lampa verde ca Patriarhia să desemneze pe Mitropolitul Moldovei.

Se pare că evlavioșii lideri încearcă acum să câștige simpatia celeilalte jumătăți conjugale:

Mitropolitul Nicolae Corneanu, vorbind în cadrul Plenarei FDUS, reamintește despre "rolul sfințitei doamne Elena Ceaușescu...săvânt de înalt prestigiu și recunoaștere internațională, înfăptuirea programelor de dezvoltare economică-socială a patriei, la înflorirea științei, învățământului, și culturii..."

Dacă nici tătăla la savanta internațională nu va da roade, reamintim celor din Dealul Mitropoliei că Ceaușescu mai are feciori, frați, cumnați la care cuvintele fete pot să-și facă mătăniile.

TALPA IADULUI ȘI CURIOSITĂȚI DE-ALE EI

—N. STOIA—

Tocmai pe dos precum Moise și-a scos poporul din robie, Ceaușescu, diabolic inspirat, a înrobii în așa măsură populația din R.S.R. încât se poate spune că a adus iadul pe pământ. Cum și în iad există nivele și nivele, cel ales de fostul ucenic de pantofar e de fapt talpa iadului.

Putem fiecare sta și socoti lanțul slăbiciunilor ori cauzele care s'au combinat și succedat în nesfârșite relații cauză-efect pentruca să se fi ajuns la o asemenea situație disperată. Însă la ce ar mai folosi? Azi se cer soluții, remedii de urgență, și ele nu sunt.

O cunoștință din țară, aflându-se într-o călătorie în străinătate m'a sunat ca să mă informeze că

"situația din țară e gravă și că singura soluție ar fi ca cei din Occident să întreprindă ceva". Era tocmai ce reușește să mă enerveze de fiecare dată. Două generații și-au irosit viațele în speranțe deșarte că "dacă nu la întâi ale lunii

ce vine, apoi la cincisprezece sigur, vin Americanii să ne elibereze!"

Chestia cu telefonul n'a venit așa din senin, ex abrupto. El a fost precedat de numeroase scrisori. Cam curioase, căci deabia ne cunoșcusem fugăr. Respectivul apărea ca un călător în străinătate, mereu invitat de prieteni cu nume sunătoare și cu poziții importante, cu reședințe în Europa. S'a întâmplat însă ca omul meu să epuizeze vizitarea Europei din colț în colț și așa deacuma să poftească America și Canada. Si ați ghicit!, nevoie mare să viziteze chiar neînsemnata mea urbe lată-mă pe post de sponsor, bancher, gazdă.

La o atare cinste, ca omul prost și simplu, cutrează și eu una-două întrebări.

Cum se face că ți-se dă drumul așa de ușor să vizitezi după voie și plăcere străinătatea!

Mi-am aprins pale în cap.

Cum pot fi atât de prost crescut și suspicios? I se dă drumul fără probleme pentru "nu mărăie" ca alții și în definitiv asta ce-ar rezolva?... Când se va ivi însă o anumită situație, va catadicsi să ia atitudinea cuvenită....

Omul cu pricina nu e vreun siește cine. Ci din "băieții Bucureștiului", din elita ce vorbește română cu accent (graseiere) francez. Curios cum aceștia s'au conservat de a lungul comunismului tip Ana Pauker, tip Gheorghiu-Dej și tip Ceaușescu. De fapt mai cunosc câțiva din tagma asta. Unul își dă numele ca autor de romane (-cheie): I.V. Săndulescu. Colegi la Drept, bineînțeles la nivele diferite. Întâlniri întâmplătoare. Când e vorba de patrie, eu mobilizat, el "pe loc". Din nou, deacuma la Nicorești. Eu în etapă și apoi spre linia întâi a frontului dela Iași. El era, acolo la el acasă la conac, fiul marelui podgoran, tot mobilizat pe loc iar eu urma să-i păzesc

moșia. Nici eu și nici cele două armate românești plus trupele germane, n'am reușit întru aceasta. Piept soldaților roșii a ținut tot el, cu vinul din cramă.

În anii democrației populare noi doi ne-am mai văzut. Am fost chiar împreună în lagărul de tranzit dela Ghencea. Dar și aici nivelele erau diferite. Eu la brigada de muncă, el adăpostit la infirmerie și supra-alimentat, că deh! VIITORUL!

Anii au trecut... și I.V. (că așa era numit între amici) era trimis la Paris să își revadă prietenii. Si s'a întors, și acum scrie romane gădiltoare pentru Ceaușescu! Altul, din Grupul Ghencea, C. Dimitriu, a emigrat prin 77. Fixat la Paris, bineînțeles. Ocupația? Consilier juridic la Ambasada Română pentru acaparea unor moșteniri care pe drept ar trebui să ajungă la rude din țară, dar... Cu aceștia să defilăm!

ROMÂNIA

-VICTIMA UNUI EXPERIMENT SATANIC-

—Ioan A. COMAN—

Nu măl există nici o îndoială că România este victima unui experiment satanic. Ceaușescu nu lucrează singur. Manevrat de un grup și manevrând pe alții, distruge biserici, cimitire, sate. Dar în mod deosebit biserici. Cimitirele și satele sunt distruse pentru a sustrage atenția dela principalul obiectiv: distrugerea bisericilor. Se distrug satele și monumentele de artă, în mod auxiliar, pentru ca străinătatea să nu observe principalul obiectiv: dărâmarea bisericilor.

Le stau bisericile în gât. Care e soarta bisericilor rămase? Bisericile care au mai rămas sunt înconjurate de blocuri, nu din dragostea pentru popor ci pentru a avea un "motiv" să se oprească tramul clopotelor. Bisericile din București NU MAI AU VOIE SA TRAGA CLOPOTELE. Au fost ridicate construcții între biserici și liniile de tramvai pentru a nu mai fi zărite de credincioși.

S'a căutat lovirea în însăși inima bisericilor ortodoxe: spovedania și împărtășirea. Teroarea domnește pretutindeni în asemenea hal încât apare întrebarea legitimă: câți oameni mai au curajul să meargă la spovedanie și împărtășanie?

Infometarea Românilor este o a doua armă folosită de sataniști împotriva creștinismului. România a fost și este o țară bogată. Grupul de sataniști au creat o foamete artificială, similară celei din Ucraina anilor 1932-1933.

Toată recolta merge "unde-va" în afara țării, copiii Românilor murind, practic

din cauza subnutriției.

Atunci apar sataniștii: renunță la religia ta ortodoxă și primești un pachet de mâncare dela secele din Apus. Renunță la Fecioara Maria și primești făină și grâu să dai copiilor tăi să mănânce. Leapădă-te de legea strămoșilor tăi și vinde-te. Si copiii plâng de foame și bietelete mame renunță la Fecioara Maria, se leapădă și își vând conștiința pentru o felie de pâine. Dar copiii sunt mereu flămânzi, pâinea se termină repede, iar mamele sunt puse să renunțe mereu și mereu la Maica Domnului. Si uite așa unii se felicită între ei că pot să distrugă ortodoxismul atât de discret și de subtil încurajând și dând mână liberă la o adevărată ciupercărie de secte, justificate "ecumenic" în vreme ce Biserica Blajului nu este îngăduită nici măcar ca o sectă.

Dar mai sunt mamele care nu renunță la Maica Domnului. Nu au ce să le pună pe masă copiii lor și plâng cu lacrimi de sânge de mila pruncilor.

Si asta nu e destul. Mai e frica. Frica de poliție. Frica de securiști. Frica de turnători. De turnătorii știuți și neștiuți. Frica de frate și frica de soră și frica de mamă și frica de tată și frica de soț și frica de soție și frica de fiu și frica de fiică. Pentruca nu mai știi cine este trădător și cine nu, în ziua de azi.

Culmea fricii este teroarea introdusă în rândurile tinerilor de liceu, după ce câțiva dintre ei, copii de 15-16 ani, au fost uciși și cadavrele lor au fost aruncate să înspăimânte semenii.

Nu nu găsim nici un cuvânt de optimism în încheierea articolului. Numai noi li putem ajuta pe cei din România. Pentru oamenii conștienți sugerăm câteva idei:

- Nu vizitați România. În felul acesta arătați că nu sunteți părtași la crimele săvârșite împotriva lui Dumnezeu și împotriva poporului român.

- Nu vă trimiteți copii în România. Nu vreți ca

blestemele mamelor infometate să cadă pe copiii voștri pentruca voi vă faceți prieteni cu criminalii.

- Spuneți peste tot, oricând, oriunde, ori de câte ori aveți ocazia adevărul despre România. E bine să faceți astfel încât cât mai mulți cetățeni de alte naționalități, în special cei cu funcții importante, să afle adevărul despre distrugerea bisericilor și a poporului român.

ȘTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

ACT DE CONSTITUIRE A REPREZENTANȚEI REPUBLICII MOLDOVENEȘTI (BASARABIA ȘI BUCOVINA) ÎN CADRUL NAȚIUNILOR CAPTIVE DIN SUDUL FLORIDEI

Azi Vineri, 27 Octombrie 1989, membrii Asociației Române din Sudul Floridei, ne-am întrunit la sediul Asociației, 1029 Euclid Avenue, Miami Beach, Fla., având ca ordine de zi examinarea situației în Basarabia și constituirea unei reprezentanțe a Basarabiei și Bucovinei (a Republicii Moldovenești, ca să folosim terminologia oficială) pentru Națiunile Captive.

Asociația Română din Sudul Floridei a crezut de datoria ei să se solidarizeze în fapt cu frații Basarabeni și Bucovenini. În acest scop:

- a tradus în limba engleză și răspândit reportajul dela manifestația din 25 Iunie dela Chișinău,

- a trimis o scrisoare Președintelui Bush prin care își exprimă regretul că în proclamația dată anul acesta pentru Națiunile Captive nu a menționat și lupta Basarabenilor pentru independență, rugându-l ca în viitor să acorde aceeași considerație pe care o are față de Țările Baltice surori în suferință și unite în lupta pentru independență.

- în cadrul organizației Națiunilor Cap-

tive, Asociația noastră a cerut ca Basarabia să fie trecută alături de Țările Baltice, Ucraina și Georgia, între republicile sovietice care se zbat să obțină independența culturală și politică.

Pentru o mai efectivă contribuție a noastră la promovarea cererilor fraților basarabeni și bucovineni, în cadrul Asociației se constituie o reprezentanță a Republicii Moldovenești pentru organizația locală a Națiunilor Captive.

Cu acest prilej adresăm fraților noștri basarabeni și bucovineni refugiați rugămintea de a se constitui și ei în reprezentanțe locale ale organizației Națiunilor Captive, care ne oferă o modalitate și o posibilitate de a acționa direct și mai eficace în numele provinciilor noastre de origine, contribuind astfel la recunoașterea cererilor lor legitime de independență culturală și politică.

Prezenți (în ordine alfabetică):

Nicolae Bojin Nadejda Golea
Moise Crețu Traian Golea
Feliciana Ghindar Romulus Radu

Grigore Scorochiră

INTALNIRE CU CONGRESSMANUL FRANK WOLF DE VIRGINIA
În mijloc: deputatul Wolf; stânga lui: Episcop Nathaniel, dreapta lui: Pr. Gh. Calciu, în părțile extreme: Nicolae Dima (Vocea Americii), Andrei Calciu.

APEL

În curând Președintele Bush se va întâlni cu Gorbaciov pentru a discuta problemele legate de tulburările care agită lumea, în general, și lagărul comunist, în special.

Înima Românilor este cea mai tristă. În timp ce suflul nou al libertăților trece peste lume, regimul crud din România, familia Ceaușescu și comitetul central comunist continuă să oprească, să omoare, să infometeze un popor doar până la limitele lui extreme.

În Basarabia, lupta, plătită cu lacrimi, a dus la unele libertăți dar vechii stalinisti, cramponați pe pozițiile oficiale de altă dată, împiedică prin violență și viclenie realizarea doleanțelor românești.

Nimeni nu poate spera ceva dela regimul ucigaș din România, unde valul

laudelor desușuate aduse lui Ceaușescu și Elenei a atins paroxismul. Cu cât clipa scufundării este mai aproape și groaza tiranului mai mare, cu atât furia cu care oprimă poporul este mai criminală.

Românii din exil, organizații românești, biserici, asociații de cult și culturale, grupări religioase, asociații sindicale și persoane particulare.

Facem apel la toți să scrieți scrisori președintelui Bush prin care să cereți să pună în discuție, la întâlnirea de vârf din Mediterană, problema României și a Românilor, a drepturilor umane și religioase în România, dreptul de liberă circulație și liberă asociație, alegeri libere, sistarea distrugerii satelor și a bisericilor, sindicate libere, drepturi cetățenești, eliberarea și in-

dependența Basarabiei, cât și revenirea la granițele din 1938. Charta Atlanticului a prevăzut revenirea la granițele din 1938. De ce nu se respectă o hotărâre luată de toate marile națiuni?

Adresați scrisorile dumneavoastră: Președintelui G. Bush, White House, Washington, D.C.

Faceți-o imediat, astfel ca, până la întâlnirea dela începutul lui Decembrie, scrisorile să-i parvină. Cu cât mai multe scrisori pe masa lui, cu atât mai eficace vor fi cererile noastre. Glasul nostru, glasul unui neam în suferință trebuie ascultat. Dumnezeu să ne ajute să vedem țara liberă și credința străbună reinstaurată. Români buni, trăind iarăși fericiți pe meleagurile strămoșești.

Pr. Gh. CALCIU

ÎN AMINTIREA PĂRINTELUI IOAN POPA

Ziarul UNIREA din Septembrie 1989, ne-a adus vestea trecerii la cele veșnice la 1 August, a Părintelui Ioan Popa. Nu mă îndoiesc că plecarea lui dintre noi a lăsat, ca și mie, un gol în sufletul multora care l-au cunoscut, mai cu seamă enoriașilor lui, cum spunea el "mihăițenii mei", ca teișgenii nu prea sunt prin America.

L-am cunoscut de copil, ne jucam în țărână, eram vecini. Toată familia lui (surorile) era vecina familiei mele. Născut din părinți țărâni, Ioan și Ludovica, vrednici, harnici și oameni de omenie. Singurul fecior și cel mai mic între cinci fete (Vinea, Ana, Vona, Maria și Savica), era fela părinților. Visau să-l vadă "popă", popă în satul lui natal, n'au avut această fericire, s'au stins totuși cu mulțumirea sufletească că fiul lor le-a realizat visul fiind preot.

Sărguitor la carte termină școala primară în Teiuș apoi Liceul Sf. Vasile la Blaj. Pleacă la Roma cu o bură pentru a termina teologia începută la Blaj. Ducea cu el speranța împlinirii unui vis al părinților, realizată pe jumătate.

Născut în 4 Ianuarie 1920, în Teiuș jud. Alba, este hirotonisit preot în 6 Ianuarie 1948 la Roma, departe de familia lui dragă și tot lipsit de ea părăsește cele pământești pentru întâlnirea veșnică și nedespărțită.

În anul 1972, mănat de datoria filială și dragostea ce o purta surorilor, care-și puseseră multă nădejde în rugăciunile lui, se întoarce

pentru cinci săptămâni în mijlocul lor (20 Iulie-29 August), luând cu el Sfintele Odăjdii. Le celebrează Sf. Liturghie în casa scumpilor lui părinți și le ridică o cruce în marmură neagră, în cimitirul satului unde se odihnesc.

L-am revăzut la Roma. În 1949, luna Septembrie, unde auzind că mă găsesc cu soțul meu în lagărul de refugiați dela "Cine-Citta", a încălecat pe bicicletă și a venit să ne caute cu traieta cu care a plecat de acasă agățată de coarnele bicicletei, plină cu dulciuri, ceva bani și printru toate atât, ace de cusut și foarfeci. Stia părintele că hăinușele ne sunt rupte și că cele ce le vom primi prea mari vor trebui ajustate. M'am bucurat de atât și foarfeci.

De atunci luam noutăți unul de altul în fiecare an iar cu ocazia vizitei noastre la East Chicago, am avut fericirea să admir realizațiile sale. Casa parohială depe Butternut, clădită cu mult suflet și abnegație de el și credincioșii lui, precum și Biserica Sf. Dumitru, reparată și înfrumusețată. Atunci a celebrat pentru familia

mea, la ora șase dimineața, cum făcea de altfel în fiecare zi cât l-au ținut puterile, Sfânta Liturghie, la care soțul meu i-a servit de cantor și crâșnic, făcându-se admonestat în predică pe bună dreptate, pentru lipsa sa de cunoștințe creștinești și bisericești. Tot atunci mi-a cunoscut băieții care erau mărișori și care admirau în el campionul atâtor trofee aurite câștigate la popice.

În primii lui ani, din Aurora Il., ne trimetea cu regularitate ziarul UNIREA unde citeam articole frumoase scrise în românește de Sfântia Sa. Scia de Blajul lui drag și de suferințele Episcopului greco-catolic, îndurate prin închisorile comuniste. Era frământat de vremurile prin care trece biserica și credincioșii greco-catolici din România.

Rămân să-l plângă surorile și o multime de nepoți și strănepoți, cărora le-a dus dorul.

Părintelui Ioan Popa îi datorăm o mare recunoștință. Cum se găsea în satul nostru în momentul morții tatălui meu, i-a dat ultima binecuvântare preoțească și pentru a nu deranja serviciul înmormântării s'a retras discret, a slujit un parastas în prezența mamei mele în casa părinților săi, și i-a binecuvântat mormântul proaspăt.

Mulțumesc frumos părinte Ioan Popa și Dumnezeu să te primească la dreapta Lui, noi nu te vom uita iar în amintirea copilăriei îți spun, fie-ți țărâna ușoară Năușle.

Vetuța POP

DECLARAȚIE

Un grup de deținuți politici care au supraviețuit închisorilor de exterminare din România subjugată, în prezent exilați, declară următoarele:

1. "Imperiul răului"; așa cum a definit marele președinte Ronald Reagan Uniunea Sovietică, se scufundă. Comunismul nu a adus omenirii decât imensele gropi comune și sărăcia lucie.

2. Odată cu imperiul răului, se scufundă și comunismul din țările satelite. Comuniștii polonezi și unguri au atâta oroare de cele ce au săvârșit, că nici nu mai vor să audă de numele de comunist. Ei au schimbat denumirea partidelor comuniste. Ei fac reforme care ne uimesc.

3. Doar Nicolae Ceaușescu mai propovăduiește victoria comunismului. El a construit un palat faraonic, pe bulevardul "Victoriei Socialismului". Dar tocmai construirea acestui palat contribuie la dezastrul comunismului din România și al lui Ceaușescu. Distrugând, cu această ocazie biserici și monumente istorice din București, și-a atras ura și disprețul întregii opinii publice din țările civilizate. Dărâmarea satelor a umilit întreaga lume.

4. După cum spunea Thomas Carlyle, "Chiar dacă minciuna ar trebui să se înalțe până la ceruri și să acopere lumea, în jurul ei va fi un mormânt și va trebui să-

o măture și să ne mântuie ca ea". Minciuna comunistă a ajuns la ceruri, iar falimentul ei este iminent!

Oamenii terorizați și oprimați de o înfimă minoritate, aproape o jumătate de veac, într-o jumătate de Europă, își cer cu vigoare dreptul de a trăi într-o societate democratică, guvernată de un regim ales în deplină libertate.

În jurul României, popoarele au reușit să impună reforme politice și economice regimurilor comuniste totalitare care le conduc.

Lumea liberă așteaptă cu nerăbdare hotărârea Românilor de a trăi liberi și este gata să-i ajute să iasă din dezastrul economic, să fie stăpâni pe munca lor.

Români!

Ajungeți-vă umilniți
Cereți cu hotărâre drepturile care v'au fost în mod samavolnic furate!

Cereți, pentru început:
a. Legalizarea opoziției;
b. Alegeri libere;
c. Încetarea monopolului partidului comunist!

Studentimea generoasă, foștii deținuți politici, foștii militari, țărani și muncitorii trebuie să deschidă drumul Cu Dumnezeu, înainte!

Semnează 39 foști deținuți politici

MICA PUBLICITATE

Anunțurile dela rubrica "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanți

EASY REAL ESTATE BROKER LICENSE
Pocket full sales commissions! All 8 correspondence courses, textbooks*, optional 16 Hrs Weekend Live Cram Class + FREE 1,500 Questions & Answers: \$496 OPEN BOOK finals! The fastest way to a highly paid profession! Become a Real Estate Sales Person: \$169.50 for R E Principles, 16 Hrs Live Class & FREE 1,500 Questions. 18 Months requirement: from \$129.50. 45 Hrs CONTINUING EDUCATION for R E Licensees: 5 complete packages from \$69.00 (DRE Sponsor No. 0808). INSURANCE Broker (Life, Fire & Casualty): \$195.00. CONTRACTOR (24 Trades!), both Law & Trade: \$149.00. All by correspondence! FREE Catalog! AMERICAN SCHOOLS. In Los Angeles: 292 S La Cienega Blvd, Beverly Hills, Ca. 90211, TEL 213-854-0380 / 18403 Hawthorne Blvd #203, Torrance, Ca. 90504, TEL 213-214-2033 / San Francisco: 415-345-7600 / Sacramento: 916-483-3800 / Anaheim: 714-999-0222 / San Diego: 619-578-0440.

* R E Principles (DRE Approval #513-82, R E Practice #510-82, R E Finance #787-84, R E Appraisal #514-82, R E Contracts #510-82, Legal Aspects of R E #511-82, Property Management #665-85, R E Office Administration #665-85.

CĂSĂTORII

*Licențiat, cetățenie germană, 43 de ani, doresc corespondență în vederea căsătoriei cu cetățean din România stabilit în Vest. Răspunsul la: M.T. Postfach 103 Brombach - D.7850 Lorrach, West Germany.

*Româncă, ortodoxă, 48 ani, 1,53 m înălțime, bună gospodină, policalificată, instructor de dansuri populare românești. Doresc cunoștință cu un domn serios. Căsătoria mi-e exclusă. Fotografia și adresa la redacția ziarului "Cuvântul Românesc", pentru Ileana.

*Doamnă, Româncă, prezentabilă, bună gospodină, în vârstă de 56 ani, fără vicii, cetățenie canadiană, vorbesc engleza,, maghiara, româna, stabilită de 8 ani în Canada, doresc cunoștință cu domn serios, român sau maghiar de vârstă apropiată. Scrisoarea cu fotografie recentă pe adresa: Ligetfavi Franky, 65 Holbori Dr., apt.110, Kitchener, Ontario, Canada.

*Saran Ionel, 25 ani, 170 m, părul saten, ochi căprui, absolut la liceului, meserii practice - mecanic auto și motorist masinar imbarcat pe nave comerciale. Sunt emigrant din jud. Bacău. Actualmente mă aflu în Austria, în așteptarea gree a azilului politic. Caut femeie în vederea căsătoriei, accept și dacă a fost căsătorită, dar dacă are copil să nu depășească vârsta de trei ani. Sau dacă este posibil, caut un sponsor pentru țările din Europa. Scrieți la: Pension Sonberg, RAX-22, 8380 Jemmersdorf, Austria, tel. 03154.542.

*Româncă, stabilită pe continentul american, vârstă medie, nefumătoare, nealcoolică, gospodină, fizic plăcut, doarec cunoștință cu domn corespunzător, în vederea căsătoriei. Scrisori la adresa ziarului, pentru Martha.

Domnișoara Kogălniceanu

Se împlinesc în toamna aceasta 15 ani dela moartea Domnișoarei Kogălniceanu, descendenta directă a marelui nostru bărbat de stat.

Locuia la Sinaia, pe strada Ioan Alexandru Cuza, nr. 6 în prelungire, la mică distanță de numărul 5, strada la numele de Mihail Kogălniceanu, stradă pe care treceam zilnic spre casă.

Pe actul de deces, eliberat de Consiliul Popular al orașului Sinaia, medicul preciza cauza decesului: "Moarte prin inanție".

Domnișoara Kogălniceanu, în vârstă de 72 de ani la data decesului, era detinătoare a 3 licențe, dintre care una dela universitatea din Padova. Realiza un venit zilnic de 5 lei, din traduceri pe care le făcea

pentru Academia Română.

Casa în care locuia îi fusese naționalizată, îngăduindu-i-se spre folosință o cămaruță. În întreg imobilul se introduseră încălzirea cu gaze, mai puțin cămaruța folosită de Domnișoara Kogălniceanu. În toată iernii, era văzută întorcându-se din pădure, cu o mică sarcină de vreascuri, spre a se încălzi. O făptură firavă, aproape o umbră, de o mare gingășie și delicatețe, gata oricând să ajute pe cei care i se adresau.

Iubită de sinăeni, nu accepta sprijinul material oferit de cunoștințe sau prieteni, dintr'un sentiment de adâncă demnitate.

În epoca numită de profanatorii istoriei și neamului nostru, în epoca "anilor luminați" în epoca

proclamată a acelorai "de aur", în regimul patronat de Ceaușescu, care se revendică istoric ca descendent politic al marilor noștri bărbați de stat, printre care și Mihail Kogălniceanu, descendenta directă a acestuia, moare de inanție.

Orice comentariu îl socotesc inutil, cazul Domnișoarei Kogălniceanu constituind un sumbru avertisment, ce nu se poate înscrie în categoria "faptului divers" sau "izolat". Un avertisment provocator și cinic, adresat unui întreg popor, de către un regim politic impus, care s'a demonstrat de-a lungul celor 45 de ani de existență, dar cu deosebire în ultimii 25, înscriși sub zodia lui Ceaușescu, strălucind în umbră valorilor și idealurilor românești.

LIVIA S. MUSCULIU

FLORIDA MARYDeROSA REAL ESTATE INC.

Vă oferă: CASE, MOTEL, HOTELURI, MAGAZINE, RESTAURANTE,

În scopul unei eficiente investiții într'o zonă deosebit de frumoasă și liniștită, situată între două centre importante:

MIAMI - FORT LAUDERDALE - MARIANA HUS-

TELEFON: (305) 925-7784, orele: 10.30 AM - 8.30 PM
(305) 456-7277, orele: 8.30 AM - 10.30 AM

ANUNT

Coafură,
Manichiură,
Pedichiură,
Depilare

lucrează la domiciliul ei,
în Hamilton

VIORICA

mutată recent din Toronto

Sunați la tel.

575 1328

CĂUTĂM

Traducator
cu experiență
literară

ROMÂNĂ-ENGLEZĂ

Tel: (815) 741 3752

AIRPORT CONNECTION

Ofetim asistență pe aeroportul Kennedy pentru conexii cu alte zboruri

Tel: (212) 633-0296

ÎN HOLLYWOOD CALIFORNIA

PENTRU O MASĂ DOGATĂ ÎNTR'UN LOCAL FRUMOS MERGEȚI LA:

ORZA'S Romanian Restaurant

708 N. VALENTINO PLACE (NEAR PARAMOUNT STUDIOS AT MELROSE) - HOLLYWOOD, CALIF. 90028

PENTRU PRÂNZE:LUNI-VINERI 11 am.-3 pm.

SEARA: MIERCURI-SÂMBĂTĂ 5-9 pm.

Proprietari Jean și Maria Orza

CUMPĂRAȚI CELE MAI BUNE ȘI

PROASPETE

PRODUSE DE CULTURĂ LACTATE

• IAURTURI • CREMĂ DE BRÂNZĂ
• BRÂNZĂ DE VACI PRESATĂ
• SMÂNTÂNĂ • BRÂNZĂ DE VACI
• IAURT DE BĂUT

NOU IAURT PENTRU SOSURI DE SALATĂ NOU
"IAURTUL AMATORILOR DE SOSURI"

CALITATE și GUST în care puteți avea INCREDERE
Încercați iaurtul "BIOBEST" și faimosul iaurt
"ASTRO DOME GRÂNOLA" Acum! Ambele asortate cu fructe
Produsele ASTRO se găsesc de vânzare în galantarele produselor lactate fine.

ASTRO DAIRY PRODUCTS LTD.,ETOBICOKE, ONTARIO

ANUNT

Ziarul "Cuvântul Românesc" împreună cu Institutul Român de Cercetări Istorice din California, au luat inițiativa de a redacta un studiu istoric, politic, economic, cultural, social și etnografic, despre "Cadrilater", regiune cuprinzând cele două județe, Durostor și Caliacra, din Sudul Dobrogei.

În vederea completării documentației noastre, rugăm pe toți Românii care dispun de acte, cărți sau orice alte documente despre "Cadrilater", să ni le împrumute, sau să ne trimită fotocopii de pe acestea, spre a ne ajuta să facem un studiu cât mai complet despre această regiune românească, cedată Bulgariei în August 1940 de către Regele Carol al II-lea, în același an cu cedarea Basarabiei și Ardealului de Nord.

Rugăm a trimite documentațiile la adresa ziarului "Cuvântul Românesc":

P.O. Box 4217 Station D.
Hamilton- Ontario
CANADA, L8V 4L6

Vă mulțumim.

Redacția Ziarului

Ne scriu cititorii

*HANAU, GERMANIA DE VEST - Cunoscută fiind obiectivitatea CUVANTULUI ROMANESC, la care colaborez de 12 ani, am deplina convingere că veți tipări aceste rânduri. Publicația la care mă simțonozat că fi sunt colaborator, devenită - deși "tânără", cu tradiție, oferă un exemplu de presă liberă, necunoscând cenzurarea unor părți din textele publicabile. Astfel am fost tipăriți: național-liberali, național-jăranști, legionari, toți anti-comuniști dar completând o largă paletă politică, în absența unor socialiști, care, oricum, am cam lipsit și în țară, în afara afirmării cu remorca a Partidului Comunist.

În numărul jubiliar ce l-ați editat la 10 ani după prima apariție, m'am definit ca un liberal-conservator. Noțiunea a apărut câtorva care nu au studiat politica Doamnei Thatcher, a lui Ronald Reagan și George Herbert Walker Bush, a ostentativă. Mai vinovați de platitudine au apărut cei care după ce au semnat în CUVANTUL ROMANESC m'au acuzat că rămânându-i și cititor și gazetar la orele mele, colaborez la o publicație de dreapta, uitând că Ion-Oni Brătianu și-a trimis din țară gândurile sale tocmai la CUVANTUL ROMANESC și că dacă de peste patru decenii asupra patriei noastre s'a abătut teroarea, sărăcia și dezastrul, se datorează stângii, și nu dreptei, ce oricum este mai dreaptă decât stanga.

Colaborator, dar mai ales cititor al ROMANESCULUI CUVANT, urmăresc și textele de ținută semnate de Domnul Ion Halmaghi, pe care nu am avut cinstea să-l cunosc personal. Am citit deci și articolul Domniei Sale din numărul pe Noembrie 1989, cuprinzând "Însemnări pe marginea cărții lui D.Bacu despre Pitești". Domnia Sa se referă și la Tineretul Național-Liberal, la activitatea acestuia dela finele anilor 40. Am impresia că Domnul Halmaghi nu cunoaște alte aspecte ale activității acestui tineret și pentru întregirea imaginii ce și-o fac cititorii, cred necesare câteva precizări:

Am făcut parte din Tineretul Național-Liberal, în cadrul partidului prezidat de Dinu Brătianu. Am condus organizația național-liberală a Liceului Spiru Haret, care cuprindea marea majoritate a elevilor din cursul superior, am fost membru al Comitetului Central al Tineretului Universitar Național-Liberal și secretar al Circumscripției de Tineret (Sectorul I Galben) condusă de Vintilică Brătianu, am fost vicepreședinte al Organizației Elevilor Național-Liberali.

Am fost un apropiat al marii familii Brătianu. Înainte de a părăsi țara, cu Ion-Oni și Dan-Gheorghe Brătianu, fii ai lui Dinu Brătianu, am ținut în toamna anului 1976, să fac un pelerinaj la Florica, la leagănul și cripta Brătienilor.

Domnul Halmaghi se referă doar la activitatea lui Fărcăganu (Mihail). Cel care ne-a fost președinte al întregului tineret a fost un mare om, politic și ca literat. Dar Domnul Halmaghi nu cunoaște alte

aspecte ale activității noastre, a tinerilor național-liberali din acei ani.

Vintilică Brătianu, fiul lui Vintilă, intrat în acțiuni subversive și condamnat în lipsă, a trebuit să fugă din țară în anul 1946. Dan Brătianu a făcut mulți ani de închisoare iar Oni Brătianu, după închisoare a continuat să protesteze împotriva regimului, trimițând peste hotare scrisori ce au fost publicate în CUVANTUL ROMANESC și transmise de către Europa Liberă și B.B.C. Cei trei Brătienii la care mă refer erau printre tinerii anilor 40.

La marea demonstrație din 8 Noembrie 1945 - ziua Regelui Mihai - Tineretul Național Liberal a avut o considerabilă contribuție. Mă rezum la a cita câteva nume ale câtorva pe atunci tineri național-liberali, fie astăzi în lumea liberă, fie în cea a dreptilor, omițând modul firesc, pe cei care îndură frigul și foamea în țară. Evoc pe Radu Câmpănu, fost președinte al Tineretului Universitar Național-Liberal, mulți ani detinut politic, pe alți detinuți politici, astăzi decedați: Florin Boțeanu (Seful propagandei Tineretului Universitar), Toma Capeanu (cu care am fost codeținut în 1952 la Ghencea), pe Gică Dobrescu, mort în chinuri în detenție, pe Laura Riga-Săulescu secretară a Președintelui Dinu Brătianu și mulți ani detinută politică, pe Radu Săulescu și Dinu Dumitrescu, foști deținuți politici, pe Costică Pistol, fără a uita pe alții a căror înșiruire ar lua mult spațiu, deși ar merita-o.

La finele anilor 40, deci exact perioada la care în mod special se referă Domnul Halmaghi, mai mulți tineri național-liberali ai vremii am inițiat înființarea unor cercuri de întâlnire și studii clandestine la care au participat atât membri ai Partidului Național-Liberal cât și alții care în acei ani și în acel mod, au aderat în clandestinitate. Concomitent, duceam în faptă o activitate de opoziție fără nici un fel de echivoc, ceea ce ne-a atras multora dintre noi exmatricularea din universitățile statului ce devenise Republica Populară Română, rămânând celebre plenarele studențești dela Facultatea de Drept din București în 1949 și 1950, când securiști, activiști și oportuniști ne-au exmatriculat, noi tinerii liberali ai vremii constituind majoritatea celor ce după excludere aveam să luăm sau să reluăm detenția politică.

Cred, Stimate Domnule Director, că aceste rânduri completează atât informarea Domnului Halmaghi, căruia ca cititor îi acord o înaltă prețuire, cât și celor care urmărind CUVANTUL ROMANESC, vor afla, astfel, fapte trecute ce trebuie ca prin prezent să le lăsăm viitorului.

Al Dumneavoastră cu stimă românească
Constantin Mareș

*VANCOUVER, CANADA - Evenimentele de săptămâna trecută din Germania de Est ne-au impresionat. Am văzut la televizor minunea secolului: "Zidul Berlinului" dărâmat, cu alte cuvinte speranța unei unificări a Germaniei. Desigur în acele momente de fericire pentru Germani, ne-am gândit la România: pe când o vom vedea liberă?

După cum ați văzut cu toții, și în Polonia, și Ungaria și Germania, lumea s'a adunat la biserică și s'au rugat împreună cu preoții să capete tăria de luptă. Vă rugăm, să vorbiți cu șefii bisericilor noastre, cu preoții de aici din exil, să ofere slujbe speciale să ne rugăm pentru poporul nostru, să ne rugăm Domnului să rezolve problema țării noastre, liberalizarea ei. Dar mai important este să aruncăm peste bord orice ură, pizmă, gelozie și să facem loc dragostei, credinței și curajului, pe care raul nu le poate învinge.

Elena CONSTANTIN

*GERMANIA DE VEST - În ziua de 10 Noembrie a.c., a avut loc la "Oberlandsgerecht" din Dusseldorf, cam.01, judecarea procesului intentat contra lui Augustin Olaru, fost cetățean român, acuzat de a fi lucrat pentru D.I.E. (serv. de spionaj român). Inculpatul a sosit în R.F.G. în anul 1976 și a obținut cetățenia germană în 1984 lucrând ca maseur la Geriaterkrankenhaus din Dusseldorf.

După obținerea cetățeniei RFG, susnumitul a întreprins mai multe călătorii în România spre a-și vizita fiica Veronica, rămasă în țară și pe care desigur că ar fi dorit să o aducă alături de el, de soția sa și de cea de a doua fiică, ce locuia cu el în Dusseldorf. Cu ocazia uneia din aceste călătorii, în anul 1987, conform actelor aflate la dosar, inculpatul a fost contactat de D.I.E. prin intermediul unui oarecare Dr. Popa (pseudonim), care i-a oferit perspectiva unui pașaport pentru fiica sa, în cazul că ar fi fost dispus să aducă unele servicii D.I.E. Ca urmare, A.O. a mai făcut cunoștință cu alți doi agenți numiți conspirativ "Vasile" și "Bistriceanu", care i-au dat o serie de instrucțiuni și două numere de telefon din Mediaș și București, pentru contacte de urgență, noul "recrut" căpătând în noua sa "familie" numele conspirativ de "Gusti".

În cadrul acestor angajamente luate față de D.I.E., inculpatul a participat la un congres al "Românilor liberi" ținut la Paris în 19-20 Iunie 1987 unde a făcut fotografii și din exces de zel, depășindu-și chiar sarcina, a cumpărat o bandă video a congresului pe care le-a dat-o ulterior șefilor săi "Vasile" și "Bistriceanu" Primind drept speze de cheltuieli suma de 2.000 lei (cca.16 DM)!! Tot pe aceeași linie de activitate, A.O. a mai participat la un congres românesc din Frankfurt, la manifestația în favoarea "Țărilor captive" din Bon în 1988 și la un sinod ce a avut loc în München, în Nov. 1988: La toate aceste manifestații inculpatul a făcut și fotografii pe care de asemenea le-a predat celorlorași "Vasile" și "Bistriceanu" cu ocazia altei călătorii făcute în țară, când pe lângă aceste le-a mai oferit 15 ziare românești ale exilului și alte fotografii făcute de el anterior la căsătoria uneia din fiicele fostului rege Mihai, ce a avut loc la Lausanne.

Pe data de 5 Februarie ac. inculpatul a fost avertizat telefonic în limbaj convențional, de către șefii săi din România, să părăsească imediat Germania fiind urmărit!! Ca atare, A.O. a plecat către România încărcat de bagaje, printre care și 5 aparate video din care unul cumpărat pentru "Bistriceanu" dela care primise 300 cu ocazia vizitei sale anterioare.(!). În trecere prin Viena, A.O. a avut o convorbire telefonică cu soția sa de acasă, care l-a informat că i s'a făcut o perchiizie domiciliară și că i-au fost confiscate unele materiale, așa ca să se reîntoarcă imediat în Dusseldorf.

Dând urmare apelului făcut de soția sa, A.O. s'a reîntors din drum și a fost arestat la frontiera R.F.G.

După cum reiese din dosar. ca și în fața instanței de judecată, inculpatul și-a recunoscut faptele și mai ales misiunea ce a avut-o de a face spionaj în cadrul exilului românesc, printre foștii săi concetățeni, cu speranța că va putea obține un pașaport pentru aducerea fiicei sale Veronica, dar a susținut că nu și-a dat seama că în acest fel încălca legile statului german al cărui cetățean este.

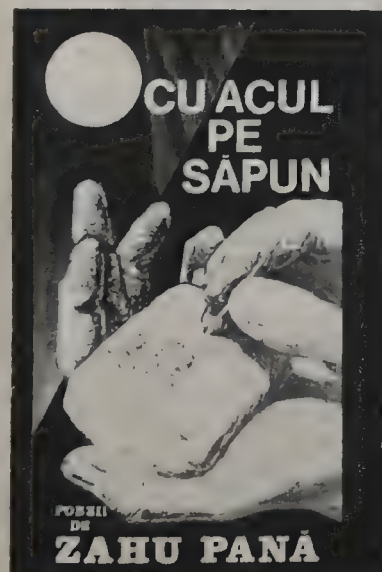
Vina fiind pe deplin stabilită, cu unele circumstanțe atenuante, inculpatul Augustin Olaru a fost condamnat la un an de închisoare cu suspendare, calculându-i-se și detenția de patru luni când se aflase sub anchetă, după care fusese pus în libertate condiționată pe baza unei garanții de 10.000 DM.

În motivarea sentinței, președintele completului de judecată a menționat că activitatea inculpatului contra exilului românesc leza protecția oferită și garantată acestuia de către statul german; cât în ce privește pozele făcute de inculpat pentru D.I.E și ziarele de exil duse șefilor săi este ușor de presupus că aceștia nu erau neapărat avizați, la asemenea informații pe care desigur că aveau ei alte mijloace mai eficiente de a și le procura...! În final, președintele a mai adăugat că nu crede în eventualitatea ca A.O. să se sustragă legilor germane fugind în România; fiindcă este lesne de presupus ce l-ar aștepta acolo...!

Intrucât condamnatul și-a recunoscut vina și a declarat ca renunță la dreptul său de recurs, sentința a rămas definitivă!

Mihail DELCESCU

A APĂRUT ÎN EDITURA "CUVANTUL ROMÂNESC"

Volumul de poezii "CU ACUL PE SĂPUN" al poetului Zahu Pană, se poate procura scriind la adresele de mai jos:

- Europa:

Librairie du Savoie
5 Rue Malebranche
75005 Paris
France

- Statele Unite:

Zahu Pană
133 Bennett Avenue
Yonkers, N.Y. 10701
U.S.A.

-Canada:

Tudor Murgoci
P.O. Rockton
Ontario, L0R 1X0
Canada

Prețul unui volum este de
US \$18,00, plus expeditia.

REVOLUȚIE MEDICALĂ?

—Dr. Alexandru Mircea MUNTEANU—

Depănarea amintirilor tinereții... Încerc să-mi amintesc și îmi reamintesc învățăturile părinților ai anilor de facultate primite de la ilustrii noștri profesori ai școlii clujene medicale: profesorul Academician Hațieganu, profesorul Popilian, Gola, Benetato și mulți alții. Mă cuprinde mereu un sentiment de pietate, respect și de recunoștință față de înalta lor calificare profesională și atitudine didactică, spirit de umanitate, ținută morală și abnegație. Ei au știut să includă "arta medicală" în sfera științei medicale, lor le datorăm generațiile de medici - care încă mai suntem în viață - totala noastră recunoștință pentru consolidarea prestigiului medicinii românești în lumea medicală. Pentru că principiile de gândire și de activitate ale somităților medicale românești, din țară sau aflați în străinătate, erau într-o totală contradicție cu cele ale zilei "revoluții socialiste sovietice", care propaga "ura"; și "minciuna", partidul comunist român a introdus în țară - deci și în Ardeal - o schimbare radicală în medicină și în practica medicală.

Localul corpului didactic devenit liber, prin "grija p.c.r.ului" și efectul "comprimărilor", a fost rapid ocupat încă din anul 1948 cu elemente devenite peste noapte profesori, șefi de lucrări etc., marea lor majoritate având o pregătire profesională insuficientă, având în schimb marea calitate de membru p.c.r. (încă din primele faze ale revoluției). Aceștia vor justifica mai târziu înscrierea grăbnică în p.c.r. ca singură posibilitate de promovare profesională, sau de ștergere a păcatului "originii sociale nesănătoase", stat fiind că la început p.c.r. ul primea pe oricine.

Nu s'a procedat întocmai ca în sectoarele industriale și agricole, unde "revoluția salvatoare" a instalat în funcție de salariați sau președinți pe cele mai slabe lichele sau nuliți, majoritatea lor fără școală elementară sau chiar analfabeți. "Tovarășul" "Mihanciu Samoilă, devenit director al unei fabrici de lângă Sibiu semna prin punere de deget! Vă asigur că acest caz nu a fost un caz izolat! Dar ce să-i faci, "așa e revoluțiile", iar cea pretins socialistă a inversat valorile și continuă de a le inversa întorcând lumea cu capul în jos, oferind acesteia perspectivele viitorului prezentând părțile posterioare ale proletariului - unit cât și resturile sale prost digerate.

Postul de director al Spitalului C.F.R. Sibiu a fost încredințat unui ofițer sanitar! Iată doar un exemplu!

Examenul de sfârșit de an la Institutul Medic-Farmaceutic (noua denumire a Facultății de Medicină comasată cu cea a fostei Facultăți de Farmacie) au devenit în prima fază a revoluției medicale - o mărare reușită de circ. Îmi amintesc cum la examenul de histologie, profesorul Crișan - încă de neînlocuit de partid, dar omul acestuia - un student a fost trecut cu adnotația din carnetul de note: "trecut la intervenția M.A.I. ului. Mai târziu "colegul" a devenit director de spital și comunist înfocat. Un alt coleg a apărut în salopetă de brigadier însoțit de doi muncitori în sala de examinare, zicând pe un ton revoluționar: "vin de pe șantier, eu construiesc comunismul, dumneata ce faci? Paridul îți ordonă încă odată să mă treci!". A primit nota 6 (minimă de trecere) cu îngrăbură meritată, urmată de consecințe grave pentru profesor. Mai târziu colegul a ajuns o personalitate nereușită a unei ortopedii tragice și vicepreședinte de oraș, deși avea o origine nesănătoasă (fiu de chiabur). Iată că "a mers și așa". Sau: "băieții se descurcă!"

Evita să mă extind cu numeroase exemple de tristă amintire ale noii elite didactice și mai ales ale "medicului de tip nou". Dar nu pot omite introducerea unui nou sistem de medicină cu sacrificarea somităților medicale și a studenției remizate, după eșecurile cunoscute ale revoluției în Rusia! În materie medicală. Corpul didactic universitar și studențimea nu au putut accepta dela început ideea unei revoluții medicale, fapt concretizat în Ardeal prin vestitele greve studențești din Cluj din anul 1947 și care au durat

peste 3 luni, fiind conduse spiritual de majoritatea profesorilor ai Facultății de Medicină. Greva a fost spartă de către mici grupuri studențești - "spărgători de grevă", majoritatea constituindu-o elementele slab pregătite și care fiind reștergători, obțineau din oficiu note de trecere. Mulți dintre aceștia au devenit ulterior informatori în furnizarea materialului studențesc, care în mare parte a ajuns în "camera 14 Pitești" la cherelele bestialităților lui Turcanu și al grupului său.

Nici profesorii noștri nu au avut o soartă mai bună, mulți au fost arestați, maltratați sau în cel mai bun caz pensionați-fără pensie, trăind adeseori din mila foștilor pacienți: prof. Hațieganu, Buzoianu, Stoichită, Iuliu Moldovan și alții. Eloquent a fost cazul profesorului Teodosiu care refuzând ordinul p.c.r. ului de a lua locul profesorului de chirurgie Pop a preferat să se sinucidă.

Noua protipendădă profesorală a introdus imediat după instalare o metodă "materialistă": corupția la examene, începând cu cea dela examenul de admitere (prin primirea de sume fabuloase care variau între 10.000 și 30.000 lei, sau în valută forte, pe lângă mici cadouri de țigări și băuturi străine, alimente, relații amoroase) și mergând până la examenele de sfârșit de an.

Ar fi incorect de a susține că nu au existat și excepții ale corpului didactic profesoral cu "înaltă atitudine marxistă" în ceea ce privește cinstea și pregătirea lor profesională.

Ceva mai târziu, revoluția medicală a introdus la examenele de admitere metoda selecției celor cu "origine sănătoasă", în defavoarea candidaților cu "origine bolnavă", creându-se o accesibilitate de 85-90% pentru cei dinți, deoarece se considera că numai aceștia posedau în sângele lor calitățile necesare aplicării medicinii de tip nou, revoluționar! Văd din păcate o asemănare a acestei selecții, cu teoriile "rasei pure" ale lui Hitler adoptate la teoria "clasei proletare pure". Astfel au fost preferate progeneriturile celor cărora prin incapacitatea lor au rămas în coada societății, dar aveau în schimb în sângele lor germinul revoluționar transmis prin cromozomi! Iată un exemplu de "salt cantitativ" fără "cumulări calitative", ultimele urmând de a fi completate prin introducerea orelor de "marxism" în facultățile de medicină, deoarece o primă condiție a unui medic bun o constituie baza politică marxistă. El nu va mai fi "domnul Doctor", ci se va chema "tovarășul medic" și va trebui să accepte fără echivoc sau logică toate ineptiile și marile absurdități ale marxismului și ale comunismului, dintre care și teoria "luptei de clasă", deși el însuși urma să devină ca viitor intelectual o victimă a acesteia, cu un salariu de mizerie, aidoma unei spălătorese.

Au existat și există, însă și salarii substanțiale retribuite medicilor cu funcții de răspundere, directori de spitale, de secții județene sau raionale, etc., în funcție de activitățile lor politice revoluționare, apartenență politică (membru p.c.r.) dar mai ales în măsura respectării angajamentelor luate de aceștia față de partid sau securitate. Acestora li se accepta diferite abuzuri ca: nedreaptă luare, luare de mită, de cadouri, etc., fapte care pentru un medic "membru p.c.r." prezentau acte delictive, sau motiv de recrutare ca în formator al securității, în schimbul netrimiterii acestora în fața instanțelor judecătorești Treptat și în general această categorie a medicilor șefi sau directori a început să facă parte integrantă cu masa protipendadelor comuniste, cu care au intrat într-o relație de reciprocitate. Intrat într-o relație de reciprocitate, ginecologii având trecere de prim rang, urmați de membrii comisiilor de pensionare (adesea premature), etc din motive ușor de înțeles... Illegalitățile comise din motive de interese reciproce, și abuzurile au cimentat acest conglomerat care a dus adesea la realizarea intereselor comune de centralizare a puterii de vârf, mergând până la nivel de județ sau de stat. La un moment dat soarta Județului Sibiu era hotărâtă de: prim secretarul de

partid, de șeful securității și de medicul șef al județului. Ferească Dumnezeu să fi intrat vreun medic sau cetățean oarecare în disgrațiile vreunui dintre aceștia. Când a căzut unul, au urmat și ceilalți doi...

Apogeeul deservirii și supunerii l-au atins însă medicii angajați ai M.A.I. ului, în special cei ai securității. Ei purtau cu mândrie uniforma kaki cu lampas albastru subțire la pantaloni și nu rareori erau recrutați din rândul minorităților pretins persecutate de regimurile trecutului?! Ei, au devenit "medici ai imposibilului", asemănători cu medicii experiențelor pe oameni ai lui Hitler. Aceștia - de obicei cu slabă pregătire profesională - erau angajați fără concurs, cum prevedeau legile sanitare, dar semnau în schimb un contract de colaborare nelimitată în toate direcțiile cu securitatea, devenind părtași la toate atrocitățile comise împotriva deținuților politici, excelând prin neacordarea asistenței medicale a acestora în caz de îmbolnăvire și mai ales în stările grave ivite în urma torturilor organelor de anchetă a securității. Adesea dozau posibilitățile de tortură și limitau granița acestora, deținutul nu avea voie să moară până nu i se storceau toate semnăturile declarațiilor luate cu forța și tortura "cuvântă" - iar în caz de deces falsificau cauza morții nenaturale într'una "naturală"!

În timpul anchetelor, medicii M.A.I. ului contribuiau la mizeria condițiilor de viață prin aport alimentar total insuficient, igienă corporală total redusă, lipsă de aer și lumină, inversarea somnului (cofeină seara și brom ziua) în

scopul nevrotizării și voinței de luptă sau a rezistenței deținutului în perioada anchetei. În cazuri de îmbolnăviri care nu se datorau torturilor se aplica un tratament mai mult formal, după înscrieri repetate și disperate ale bolnavului deținut. Doctorul Cahane a fost un astfel de exemplu în perioada anchetei mele din beciurile direcției generale ale securității din URANUS. Acești medici s'au făcut vinovați de complicitate la crimele împotriva umanității executate de organele de anchetă ale M.A.I. ului, săvârșite în special în perioada anchetelor, de către securitate.

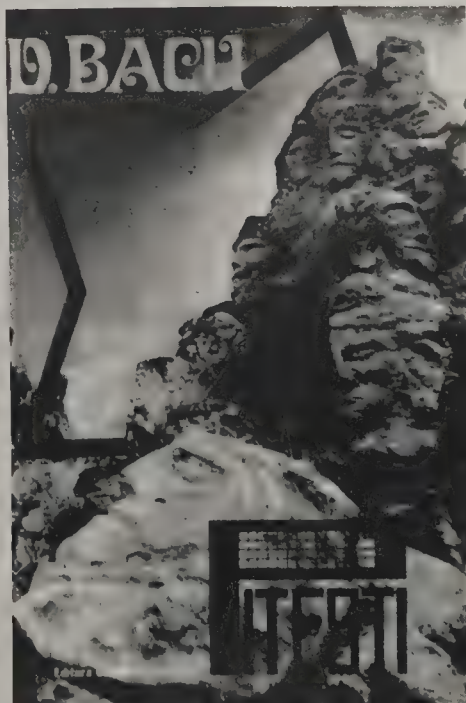
Ar fi de neiertat dacă am trage o concluzie falsă în legătură cu atitudinea generală a majorității medicale și a cadrelor sanitare medii privitoare la achitarea obligațiilor care le reveneau în materie de asistență medicală. Marea majoritate a acestora au rămas fideli jurământului lui Hipocrate și conștiinței lor, refuzând adesea printr'un "nu" categoric sau prin motive mai mult sau mai puțin plauzibile înscrierea în partid, sau colaborarea cu securitatea. Acestora îmi permit a le adresa omagiul meu personal pentru fidelitatea și conștiința lor profesională care nu au nimic comun cu bacilul "revoluției medicale".

Era cunoscut faptul că în special medicilor "nemembri" li se înscenau procese politice sau de drept comun, în funcție de necesitatea creată în lagărele de muncă forțată, unde se simțea nevoia unei asistențe medicale la fața locului în scopul exploatarei optime ale celui "mai de preț capital: OMUL!"

Continuare în Nr. viitor

A APĂRUT

ÎN EDITURA "CUVÂNTUL ROMÂNESC"

Cartea costă \$ 20.00 plus expediția și se poate comanda

In Europa, la:	In Statele Unite, la:	In Canada, la:
Librairie du Savoir 5 Rue Malebranche 75005 Paris France	Dipl. Ing. Paul Morcov Georg Buchner Weg 12 6050 Offenbach/M West Germany	Zahu Pană 133 Bennett Avenue Yonkers, N.Y. 10701 U.S.A.
		Tudor Murgoci P.O. Box 100 Ontario, L0R 1X0 Canada

CUVANTUL COPILOR

RUGĂCIUNE PENTRU COPII DIN ROMÂNIA

Doamne
ai milă de copiii din România,
de mame,
de tați
și de bunici.

Dă-le, Doamne, mâncare,
fereste-i de boli
și apără-i de cel rău,
Amin.

NOUĂ AZI...

Nouă azi ne-a răsărit
Domnul Isus Hristos
Mesia Cel mult dorit
Domnul Isus Hristos.

Din Fecioară S'a Născut
Domnul Isus Hristos
Dumnezeu Om S'a făcut
Domnul Isus Hristos.

În scutece S'a măsătat
Domnul Isus Hristos
și în iesle S'a culcat
Domnul Isus Hristos.

Cum e robal S'a smerit
Domnul Isus Hristos
și pe noi ne-a mântuit
Domnul Isus Hristos.

O BRAD FRUMOS

O, brad frumos, o, brad frumos
Cu cetina tot verde.
Tu ești copacul credincios
Ce frunza nu și-o pierde.
O, brad frumos, o, brad frumos
Cu cetina tot verde.

O, brad frumos, o, brad frumos
M'ndemni să fiu ca tine
Statornic, drept și credincios
Și făcător de bine.
O, brad frumos, o, brad frumos
M'ndemni să fiu ca tine.

O, brad frumos, o, brad frumos
Verdeața ta îmi place.
Ori când te văd, mă simt duin
Și fărâșe mă face.
O, brad frumos, o, brad frumos
Verdeața ta îmi place.

ABECEDAR CREȘTIN

Acum vreo câțiva ani Maica Domnului
s'a arătat unei fete din Medjugorje, un
sătețel din Iugoslavia. Pe atunci Elena
Vasili avea 10 ani. Iată cum povestește
Elena întâlnirea cu Maica Domnului:

Câteva zile înainte de Crăciun rula în
Citluk filmul "Ben Hur". Se spunea că
Iisus era menționat în el, cum s'a născut
și cum a suferit. Filmul începea la 7 pm.
Mirjana și eu mergeam la biserică în
fiecare seară pentru că Maica Domnului a
cerut aceasta dela noi, iar după
Liturghie urma rozariul și rugăciunile.
Din cauza aceasta tata mi-a spus că nu
pot să văd filmul. Din acest motiv eram
foarte supărată.

Atunci Maica Domnului mi-a zis: "Nu
fii supărată. De Crăciun o să-ți arăt cum
s'a născut Iisus." (În acele zile de
Crăciun un inger mi-a apărut ca și anul
trecut.) Iată cum a decurs vedenia: Văd
un inger. Apoi dispare și văd întineric.
În acel întineric văd pe Sf. Iosif. El ține
un baston în mâinile lui. În acel loc este
multă iarbă, pietre pe drum și puține
case împrejur. Maria este pe măgar. Se
pare că plânge, dar nu. E tristă. Ea
spune, "aș fi bucuroasă dacă cineva ne-
ar primi peste noapte pentru că sunt
obosită." Iosif spune, "iată casele. Vom
întreba." Si ei bat la uși. Maria stă în
fața casei. Iosif ciocănește la ușă.
Oamenii deschid ușa și când văd pe Iosif
și pe Maria o închid. Asta se repetă de
două, sau trei ori. Când pornesc spre
alte case luminile se sting înăuntru. Ei
sunt supărați. Iosif spune: "Acolo,

acolo-i o casă veche; desigur nimeni nu
doarme în ea. Desigur că-i părăsită." Si
ei merg acolo. Înăuntru e un măgar.
Pun măgarul lor lângă iesle. Iosif
strânge surcele și fac focul. El pune
niște fân pe el și focul îl arde într-o
clipită. Așa că Maria e încălzită mai
mult de măgar. Maria plânge și este
foarte întristată. Iosif atăță focul.
Deodată văd pe Iisus în fața Mariei.
Zâmbește ca și cum ar fi de un an. E
vesel și pare că vorbește. Face semne cu
măinile. Iosif vine la Maria și Maria
spune: "Iosife, această zi de bucurie a
venit, dar ar fi mai bine să ne rugăm,
pentru că sunt oameni care nu îngăduie
ca Iisus să se nască." Așa că ei se roagă.

Deodată văd numai o casuță. E
luminată nițel. Si atunci, deodată,
devine complet luminată ca în timpul
zilei și stelele sunt în ceruri. Văd doi
ingeri deasupra staulului. Ei țin un
prapur mare și pe el este scris: "Te
mărim pe Tine, Doamne!" Deasupra e
ceva ca un cor mare de ingeri. Ei cântă și
preaslăvesc pe Dumnezeu. Apoi văd
păstorii. Îs obosiți, osteniți și vreo câțiva
chiar dorm. Câțiva se plimbă. Oile și
mieii sunt cu ei. Un inger se apropie de
ei și le zice: "Păstorilor, ascultați vestea
cea bună! Dumnezeu s'a născut! Il veți
găsi dormind în ieslea din staul. Să știți
că eu vă spun vouă adevărul." Deodată
un cor mare de ingeri se alătură lor
cântând.

PĂRINTELE MITREL

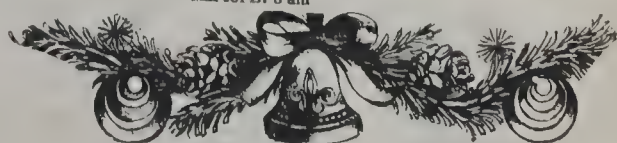
DE CRĂCIUN

De Crăciun Iisus s'a născut într-o iesle.
Si animalele suflau ca să facă căldură. Si
au venit păstorii. Si au venit craii. Si au
adus aur. Si au adus smirnă și tămăie.

Elisabeta, N., 7 ani

Crăciunul înseamnă fericire, veselie și
multe daruri. Toți ne bucurăm și cântăm
colinde.

Marcel B. 8 ani

PAGINA "CUVANTUL COPILOR" ESTE REDACTATA DE
DOAMNA FLORICA BATU

71 VANIER DR. APT. 201, KITCHENER, ONTARIO, N2G 1J4, CANADA

O, CE VESTE...

O, ce veste minunată
În Betleem ni s'arată,
C'astăzi s'a născut
Cel făr'de'nceput
Cum au spus Prorocii

Că la Betleem Maria,
Săvârșind călătoria,
Într'un mic locaș
Din acel oraș
Naște pe Mesia.

Păstorii văzând în zare,
Din ceruri lumină mare,
Ei fluerau,
Ingerii cântau
Si cu toți se bucurau.

Pe Fiul cel din vecie
Ce l-a trimis Tatăl mie,
Să se nască
Și să crească
Șă ne mântuiască.

CU STEAUA...

Eram micuț și mi amintesc
Cum așteptam colindă cersc
În noaptea sfântă de Ajun
Si-apoi să vină Moș Crăciun.

În zori de zi o stea luam
Și tot sătucul colindam,
Prin case - cântecul frumos
Că s'a născut Iisus Hristos.

Curată ca un nins de stea
Zăpadă în troieni creștea.
Eram doar glas, numai priveri
De frig obraji - trandafiri.

Cântam pân'la apusul lunii
Cum ne-au lăsat din veac străbuni
Colinde dragi și graiul sfânt
Să se rostească pe pământ.

Cu stea din cer și flori de măr
Colinde pline de-adevăr
Ningând etern duh românesc
Eram micuț și-mi amintesc...

Ion Vastile,

MESSAJUL MAICII DOMNULUI ÎN ZIUA DE CRĂCIUN 1988. MEDIJUGORE

Dragi copii,

Vă chem la pace. Trăiți-o în inima voas-
tră și peste tot în jurul vostru, astfel ca
totul să cunoască pace... Pacea care nu
vine dela voi, ci dela Dumnezeu. Micușilor,
astăzi este o zi foarte mare. Bucurați-vă
cu mine, preamăriți Năsterea lui Iisus
prin pacea pe care v'o dau. Pentru pace
am venit ca Maică a voastră, Regină a
Păcii. Astăzi vă dau binecuvântarea mea
deosebită. Duceți-o întregii creații așa ca
toată creația să cunoască pace.

Vă mulțumesc că ați răspuns la che-
marea mea.

DESPRE IISUS

Iosif avea grijă de Iisus. Tatăl lui Iisus
era Dumnezeu. Ingerul Gabriel a venit și
l-a spus Sfintei Fecioare Maria că o să
aibă un băiat și numele lui o să fie Iisus.

D. Constantin, 5 ani

SĂ RĂDEM... SAU SĂ PLÂNGEM...?

ANUL 10 Nr. 64

APARE CÂND ARE INSPIRAȚIE

URZICA LIBERĂ

RSR OFERĂ NOI ATRACȚII TURISTICE

Se oferă două feluri de excursii: în primul fel de excursii, te urci pe partea dreaptă a vaporului și te dai jos pe partea stângă; în cel de al doilea fel de excursie, de mai lungă durată, te sui pe la coada vaporului și te dai jos prin față.

Excursiile se pot face și în sens invers: te sui la cap și te dai jos la coadă!

Dinu Mătrăgună

RĂVAȘE DE PLĂCINTĂ CU DULCEAȚĂ DE CIREȘI AMARE

de ARGUS

LA AL 14-LEA CONGRES

CEAUȘESCU REALES

Cum e "șeful" și Congresul:
Ne fac neamul de ocară;
se știa cine-i "alesul"
și-am zis "vai de biata țară".

DE-A'NDOASELEA

Fug comunistii toți, ca șobolanii
că se scufundă'n apă, sândramaua.
doar Leana și Ceaușu bat motanii
la Marx, la Lenin, să le țină steaua...

POLITICA SOLIDARITĂȚII

Polonezii arși odată,
ca să nu mai cadă mesa,
au făcut o simbioză:
Jaruzelski și Walesa...

CENTENARUL EMINESCU

La centenarul marelui poet
limbuji pehlivan în românie
s'au risipit ca fumul de încet
și nu s'au mai văzut între mulțime.

RUȘII CER O NOUĂ

REPUBLICĂ ÎN BASARABIA

Găgă, bietul, nici în doară
n'a gândit cu cap de mătă
că Rusnaci o să-i ceară
Republică găgăuță...

MISCĂRI ÎN GERMANIA

Au plecat de jos în sus
Germanii din Răsărit
fiindcă au descoperit
Răsăritul în... Apus...

ROMÂNII DIN ȚARĂ

Cu speranță'n viitor,
au și ei proverbul lor:
Nu e moartea cailor
după vrerea câinilor.

ÎMPRAȘTIEREA EXILULUI

Pornit să ferească mapamondul,
exilul românesc bate recordul;
avem atâția șefi și comitete
că nu-i ajuns nici câteva planete.

FRATELUI MEU

De patruzeci și cinci de ani, măi Frate,
Foamea-ți fu pusă pe spate;
De-or mai trece încă zece -
Te va pupa mama rece...

Pup-i Doamne și pe ei,
Mamele lor, că-s mîsei -
Mai'mainte cu cinci ani...
Tie, Frate... La Mulți ani!

Ghioagă BETEAGUL

GLUME

La școală:

- Cine știe numele poetului care
a scris "Scrisoarea a III-a"?
Bulă ridică mâna:
- Poetul Mircea Dinescu.

Tot la aceeași clasă, profesoara
întreabă:

- Care-s țările satelite ce se
conduc după principiile Marelui
Conducător Stalin?

Tot Bulă răspunde:

- Cele opt țări satelite cu regim
satelitar sunt patru: România și
Albania.

Noul ministru, la luarea postului
la primărie, a găsit pe birou, dela
predecesorul său, trei plicuri, cu
explicația: În caz de necaz deschide
plicurile în ordinea indicată.

La primul necaz, noul ministru
a deschis plicul numărul 1 și a citit
primul sfat:

"Dă vina pe fosta conducere".
La al doilea necaz, al doilea sfat:

"Amănă o reorganizare genera-
lă, pe baza instrucțiunilor primite
dela Marele Conducător".

Dar nici reorganizarea nu l-a
scăpat de necazuri, așa că omul
a deschis și ultimul plic, cu ulti-
mul sfat:

"Scrie și tu trei scrisori!"

O familie avea un papagal care
visculta discuțiile din casă: e mi-
serie, n'avem ce mânca, de-ar
morii mai repede Ceaușescu, de ce
nu vin Americanii, etc.

De câte ori auzea vorbindu-se
despre Ceaușescu, papagalul înce-
pea să-și dea și el părerea:

"Să moară Ceaușescu, să vină
Americanii", etc.

Securitatea a auzit despre papa-
gal și proprietarul papagalului
a auzit ce auzise securitatea. Sin-
gura lui salvare era papagalul
preotului din sat, care semăna leit
cu papagalul lui.

S'a dus omul repede la popă, i-a
explicat situația și preotul a accep-
tat schimb.

Seara, vin agenții în inspecție,
văd papagalul și încep să vorbească
despre Ceaușescu, dar papagalul
nici nu-i bagă în seamă. Până la
urmă, înfuriat, un securist strigă:
"Zii mă, papagalule, să moară
Ceaușescu și să vină Americanii!"
De data asta, papagalul le ră-
spunde: "Dă, Doamne".

Un bolnav se duce la doctor
și-i spune amărul: sufer din cau-
za regimului.

Doctorul îi iscodește ca să afle
ce boală are pentru a-i prescrie
un nou regim alimentar.

- Ești diabetic? Ai colesterol?

Ai tensiunea mărită? De ce regim
te plângi că nu-ți prieste?

- De regimul lui Ceaușescu!

Un inculpat explică judecătoru-
lui:

- Am fost arestat pentru cre-
dință.
- Minți, îi răspunde judecătorul,
la dosar scrie că ai fost arestat

pentru că ai vrut să treci granița.
- Păi, asta este D-le Judecător!
Ei m'au arestat pentru că eu am
avut credința că am să pot trece
granița.

- La o întrunire, un cetățean a-
runcă un boț de brânză și i-l lovește
n'ajă pe "Fiul Iubit".

Doctorul, care se află perman-
ent în anturajul Conducătorului,
îl întreabă îngrijorat:

- Vă doare?
- Nu mă doare, dar mă întreb
de unde o are?

Ceaușescu a desenat harta lumii
pentru viitorul mileniu: vor fi trei
mari puteri: Estul, Vestul și RSR-
Buricul.

A plecat din Scornicești
Ca să facă ghetă.
Si-a ajuns la București,
Ca să dea decretul

O chimistă înfămurată,
Ce se crede că-i savantă,
Din formulă-a făcut apă
C'avea diplomă furată.
Cel ce nu vru s'o iscălească,
A murit subit acasă.

Spuneți cu toți cine este:
Pe copii îi sfămânzește;
Cine-i dușman la țărani,
Si-l lasă ca pe orfan -
Că le distruge câminul,
Le la morții, cimitirul...

Rățoiul exilat

ANUL XVI

OUL Nr. 74

File din Istoria Europei de Răsărit:
NICOLAE CEAUȘESCU

Dona RĂȚOIUL

ȘTIRI DIN TARĂ

Din 30 în 30 de zile

DE-A CUI PARTE E PATRIARHIA?

"Service Orthodoxe de Presse" din Paris, (Septembrie-Octombrie 1989) transmite din București:

"Numeroase agresiuni contra preoților" documentând cu cazuri precise confirmate de "Liga pentru Apărarea Drepturilor Omului".

Am scris despre hulganiile securității deghizate în țigani, vagabonzi, etc. și despre ultima victimă, părintele Constantin Galeriu, acum notăm alte agresiuni din publicatia pariziană:

Au fost bătuți părintele Mălcu, dela parohia Dichiu; părintele Gheorghe Ionescu, dela parohia Mătasari, și părintele Ion Marinescu dela parohiile Precupeții Vechi și Doamna Ghica.

Toti acești preoți bucureșteni erau dedicați misiunii lor; dar a propovădui pe Hristos e păcat mare, înseamnă "Les Nicolae".

Un purtător de cuvânt al Patriarhiei-scrie revista-intrebat despre cazul părintelui Ion Ionașcu, de 81 de ani, bătut până la moarte, a declarat că preotul a fost o victimă a... tâlharilor!

Prea Fericitul, în loc să protesteze că se distrug satele, bisericile, preoții sunt închiși, omorâți, etc., ridică în slavă pe "Mult Stimatul domn Președinte Nicolae Ceaușescu..."

Recent a avut loc "Plenara Consiliului Național al Frontului Democratiei și Unității Socialiste (FDUS). După cuvântarea Tovului Mare au urmat cuvântările tovilor mici: (Redăm din "România Liberă"-27 Octombrie--" Cuvântul Mitropolitului Nicolae Corneanu" (Fără I.P.S. N.R.).

Mitropolitul Banatului declară:

"Pentru reprezentanții cultelor religioase care ne aflăm aici este o mare cinste să ne știm părtășii...la orice se întreprinde spre folosul obștesc (Dărâmarea satelor și bisericilor N.R.)... În epoca de citorie...a omului nou (care omoară preoții, N.R.), etc. Nu-s uitați nici cleveitorii de peste hotare care...prezintă într-o lumină falsă realitățile dela noi..." (Scriu despre foametea teroarea, întinerul și cultul personalității, N.R.)

Ceaușescu distruge Biserica și Patriarhia bate din palme!

A FOST "REALES" UN NEALES

Așa cum se aștepta, congresul al 14-lea al p.c. a "reales" pe N.Ceausescu. În zilele premergătoare congresului, în București au fost hute mășuri excepționale. Efective mari de securiști și milițieni au fost aduse din provincie în Capitală pentru a efectua controale, atât în Gara de Nord, cât și la intrarea soselelor în București, cetățenii fiind obligați a explica motivul vizitei în Capitală. Pe străzi s'au văzut mai multe patrulare care opreau pe toți cei ce păreau suspecți, cerându-li-se buletinul de identitate. Teroarea a fost simțită în tot Bucureștiul. Ziarele din București nu au publicat nimic despre evenimente din Germania de Est, Bulgaria, Cehoslovacia.

IMPORTUL ȘI EXPORTUL ASIGURĂ FALIMENTUL

Revista "Elet es Iradalom" descriind relațiile comerciale dintre Ungaria și România afirmă: România importă ciocolată maghiară, margarină Rama și conserve de cea mai bună calitate. Aceste articole intră în circuitul închis de distribuție al bufetelor de partid sau în magazinele care vând contra valză forte. De asemenea, în 1989, 50.000 de porci au fost importați din Ungaria, tăiați în abatoarele din jurul granițelor, înima, ficatul și plămânii rămânând în țară, pentru hrana populației, restul ia drumul Rusiei. RSR plătește Ungariei în mașini Dacia, și primește dela Ruși energie și materii prime ca să producă mașini Dacia.

UN NOU PRODUS ALIMENTAR

Acum vreo zece ani bucureșteanul se plângea că numai carnea de pui se poate cumpăra fără coadă. Apoi puil au devenit mai mici și se vindeau câte doi într-o pungă. Apoi câte trei. Între timp a apărut pe piață "tacumul": aripi, gât, măruntaie, capete și picioare. Iar oamenii se plângeau că găsesc în aceași pungă câte cinci capete și opt picioare de pui, dar îl cumpărau pentru pisici. Când au dispărut puil de pe piață, tacumul a început să fie căutat pentru consum uman. Dar, cu timpul, din tacum au dispărut aripile și măruntaiele. Acum a dispărut și tacumul, care se spune că este foarte apreciat în URSS, de către vulpile din crescătoriile de blană, dar nu este exclus să ajungă și acolo pentru consum uman. În cadrul "socialismului victorios".

ÎN BUCUREȘTI NU MAI SUNT CARTELE

Ca o urmă a "Imbunătățirii" aprovizionării Capitalei s'au deslințat cartelele! Carnea și mezelurile, se obțin maximum 200 de grame și trebuie să prezinti buletinul de identitate. Rația la ouă: cinci pe lună. Carnea, mezelurile, ouăle sunt fără cartelă dar, coincidentă, alimentarele n'au carne, mezeluri și ouă! Odată cu "Imbunătățirile", s'a imbunătățit și coada: e mai lungă, și mai solidă.

VANDALISME TOLERATE DE MILITIE

Favorizați de întinerul de pe străzi și de indiferența miliției, hoții și vagabonzii operează în stil mare. Dacă în iernile trecute se mulțumeau numai cu căciulile de astrahan ale trecătorilor mai vârstnici (la un asemenea hoț s'au găsit nu mai puțin de treizeci de căciuli!), acum actele de violență, furturile și crimele sunt foarte frecvente.

O categorie nouă de derbedei, apărută în acest an, sunt "spargătorii de cozi". De exemplu, pentru cozile la carne, care durează până a doua zi, lumea vine pregătită cu scăunele și merinde, precum și cu speranța că va apuca un pachet de carne. Dacă nu a venit carnea nici a doua zi, nu și pierde locul, ci se schimbă cu cineva din familie sau îl vinde cu o sută-două de lei.

În ultimul timp, însă, bande de țigani cu neveste și cu copii apar când apare camionul cu carne și sparg coada cât mai în față, fără ca nimeni să se poată împotrivi.

TOVARĂȘUL SE TĂVĂLEȘTE

Ziarele au o singură preocupare: Să-l întindă pe tovil Nicolae pe toate paginile și să spună cititorilor când Seful vine, pleacă sau se culcă.

"România Liberă" -- 9.10-- înserază pe prima pagină, patru articole și toate încep cu... "Tovarășul Nicolae Ceaușescu"... a vizitat, a strănutat, a declarat și s'a pupat.

ÎȘI REFUZĂ "FRAȚII ÎNTRU HRISTOS"

O delegație a Consiliului Național al Bisericii din Statele Unite a vizitat, timp de două săptămâni, Polonia și Ungaria. Se plănuia și o vizită în România dar, spune părintele Leonid Kiskovskii-care va relua la 1 Ianuarie 1990 postul de Președinte al Consiliului--"Biserica Ortodoxă Română nu este pregătită să primească delegația din Statele Unite" precizând că situația din România este "difilă, încordată și represivă" iar refuzul Patriarhiei din București confirmă această situație.

2 ȘOBOLANI, 6 PICIOARE

Între șobolanii cu 2 și 4 picioare se dă o luptă crâcnă.

Mărețele blocuri ce împodobesc Bulevardul Victoriei, destinate de a locui acolo șobolani (cu 2 picioare, N.R.) au fost inundate de șobolanii cu 4 picioare.

Proportia a ajuns alarmantă, s'a sunat goarna și s'a prinit la marea bătălie de "deratizare" a noilor blocuri din jurul Palatului Președințial, care-se de oameni goluțe și de șobolani plinuțe.

Acțiunea de deratizare, ridicată la rangul de mare bătălie de care atarnă victoria socialismului: "Nu este facultativă, ci constituie o obligație civică, conform legii 10 1982" ne informează chiar "Informația Bucureștiului".

BUCUREȘTIUL DE ASTĂ DATĂ

Sub titlul "Când spiritul gospodăresc lipsește pe unele santiere de construcții" ziarul "Rom Lib" (3.9.89), constată că "urbanizarea" Bucureștiului schiopătă, că se lucrează la mbrambura: "...la vâlmășagul de rame de oțel-

beton, la depozitarea necorespunzătoare a plangeelor, la existența a zeci de parapeti de balcoane, neprevăzuți în proiectul noilor blocuri, demonstra că situația pe care o întâlnim nu era accidentală".

O sursă suplimentară de cheltuieli și monopoli: depozitarea necorespunzătoare a fapadelor finisate în "fabricile de case"

Dincelo de panourile ce îngrădesc șantierul se întinesc, la tot pasul, ovesti privind lipsa spiritului gospodăresc

Cele două reactoare CANDU care trebuiau să fie puse în funcțiune în 1987, așteaptă și acum să fie puse în funcțiune. Întârzierea se datorează slabei calități a lucrărilor de construcție și lipsei de valută. Accidentul dela Cernobil a silit pe constructori să și modifice planurile întocmite după sfaturile Marelui Arhitect.

Ceausescu și-a relnceput vizitele prin complexele agro-alimentare. Aceleași scene ca acum câțiva ani: rafturile pline, oamenii zămbind și Ceausescu pipând pătlăgele...dar odată cu plecarea Sefului pleacă și alimentele.

Nu poți cumpăra, dela tutungerie, mai mult decât o cutie de chibrituri.

"Primum doar 300 grame de pâine pe zi și 500 grame de carne pe lună" a declarat un German din Sibiu cotidianului finlandez "Helsingin Sanomat".

În cadrul "Alimentației științifice" s'a "descoperit" că uleiul de rapiță e mai "sănătos" decât cel de soia, iar melasa e mai dulce și mai atrăgătoare decât zahărul rafinat.

Buteliile de gaz care-ți asigură prepararea hranei și încălzitul mâinilor, se vând la negru cu 4000 lei.

Suntem la începutul iernii: au dispărut aproape siropul de tuse și pastilele care calmează bronhiile.

Mierea de albina, care acum 3 ani costa 36 lei kg. a ajuns acum 100 lei.

Alături de conservele românești (Majoritatea cu dată expirată, N.R.) au apărut conserve din Coreea cu felii de raci.

O bicicletă, Pegas, costă 800-1500 lei. O bicicletă de cursă dela 1500-2500 Unele's importate, altele fabricate la Zărnești.

"În Cotroceni--scrie Emil Munteanu în "Rom. Lib" 7.10--am zăsit, însă, ceea ce n'am întâlnit în nici o piață: (din București) pătrunjel verde, proaspăt? O Capitală, o piață și un pătrunjel!

În București mai sunt trei licee: Nicolae Bălcescu, Gheorghe Sava și Gheorghe Lazăr unde se predă "cultura veche", ne informează un vizitator; restul sunt școli cu profil industrial.

Parcul Babeș dela Cluj în curând va fi o amintire. O bună parte a fost distrus iar din ce-a rămas, nu se știe cât va mai rămâne.

Aglomerarea din trenuri, autobuze, tramvaie a dat naștere unei generații de "oameni noi": hoți de buzunare, de bagaje, de tot ce ai. Bandede sunt bine organizate și inventive.

Pe două coloane, în chenar, "Informația Bucureștiului" (7 Oct.) dă senzațională știre: "Încăputarea cizmelor (punerea de noi căptușeli în locul celei uzate) pe care o oferă "Arta încălțămîntei" din București. De asemenea se va putea vulcaniza încălțămîntea de cauciuc. În trecut, am notat, despre cărpitul mînușelor.

Budapesta a acordat 19.000 de permise de ședere cetățenilor români care s'au refugiat în Ungaria. Printre ei se numără 800 de cetățeni de origine germană și 2500 etnici români, restul fiind etnici maghiari.

În Capitală numărul taxiurilor în circulație, este sub 400. Sunt rare dar în schimb deteriorate.

Când pleci în vizită poți lua cadouri până la 500 lei. Când pleci definitiv ai voie la un bagaj în valoare maximă de 15.000 lei și în greutate 75 de kg.

RSR-ul și-a câștigat un alt titlu de faimă ceașgistă: este țara cu cei mai mulți "auto-stopiști". Lipa de transport în comun silește pe cetățeni să apeleze la cei norocoși care au mașină.

Cele două Someșuri, cel Mare și cel Mic, au apele poluate, care dau un miros insuportabil. O consecință a scursurilor industriale de pe malurile râurilor.

Un raport al Departamentului de Stat American care se ocupă cu situația agricolă din Europa de Răsărit:

RSR afirmă că recolta de cereale în 1988 a fost de 32.6 milioane tone când în realitate a fost de 21.61 milioane tone. În 1987 RSR a spus că a produs 18 milioane tone de porumb, când, în realitate s'au produs circa 10 milioane tone. (Statisticile RSR-ului conțin două treimi adevăr! N.R.)

Sport

După 12 etape, Dinamo continuă să conducă în clasamentul Diviziei "A" de fotbal, dar la diferență teoretică de numai un punct, ca urmare a înfrângerii suferite la Craiova, în meciul cu Universitatea. Pe locul doi și trei se află Steaua și U. Craiova, cu câte un meci mai puțin. Craiovenii și-au consolidat poziția în clasament și se mențin ferm pe poziția a treia. De remarcat "saltul" în clasamentul studenților bucureșteni care au avansat de pe locul 16 pe locul 10. Poli Timișoara a cedat lanterna roșie echipei F.C. Argeș, care manifestă în continuare o formă slabă, profilându-se încă de pe acum ca o candidată sigură la retrogradare.

REZULTATE TEHNICE

ETAPA A IX-A

Victoria	- Dinamo	1-4 (0-2)
Corvinul	- Steaua	0-4 (0-1)
Jul	- F.C. Inter	3-0 (1-0)
S.C. Bacău	- F.C. Argeș	2-1 (0-1)
Poli Timișoara	- Petrolul	1-1 (0-1)
Univ. Craiova	- Flacăra	2-0 (0-0)
F.C.M. Brașov	- U. Cluj-Napoca	4-0 (3-0)
F.C. Bihor	- F.C. Farul	3-2 (2-0)
Sp. Studențesc	- F.C. Olt	3-2 (1-1)

ETAPA A X-A

Dinamo	- F.C.M. Brașov	4-0 (1-0)
F.C. Argeș	- Victoria	0-1 (0-0)
F.C. Inter	- S.C. Bacău	3-0 (2-0)
Petrolul	- Corvinul	4-0 (4-0)
F.C. Farul	- „Poli” Tim.	3-2 (2-0)
Flacăra	- Sp. Studențesc	0-1 (0-1)
U. Cluj-Napoca	- Univ. Craiova	1-1 (0-0)
F.C. Olt	- F.C. Bihor	2-1 (2-0)
Meciul Steaua	- Jul	5-0 (0-0)

ETAPA A XI-A

Jul	- Petrolul	4-0 (1-0)
S.C. Bacău	- Steaua	0-1 (0-1)
Victoria	- F.C. Inter	5-0 (1-0)
Corvinul	- „Poli” Timișoara	3-1 (2-0)
Univ. Craiova	- Dinamo	1-0 (1-0)
F.C.M. Brașov	- F.C. Argeș	1-0 (0-0)
F.C. Olt	- F.C. Farul	1-1 (1-1)
F.C. Bihor	- Flacăra	2-0 (0-0)
Sp. Studențesc	- „U” Cluj-Napoca	1-0 (0-0)

ETAPA A XII-A

Dinamo	- Sportul Stud.	3-2 (2-1)
F.C. Inter	- F.C.M. Brașov	4-1 (3-0)
Petrolul	- S.C. Bacău	3-0 (1-0)
Flacăra	- F.C. Olt	2-0 (1-0)
„Poli” Timișoara	- Jul	4-0 (2-0)
F.C. Farul	- Corvinul	2-0 (1-0)
U. Cluj-Napoca	- F.C. Bihor	2-1 (0-0)

Meciuri restante:

Univ. Craiova	- F.C. Bihor	4-1 (2-1)
Sportul Stud.	- F.C. Farul	0-0

Timofte sutează și înscrie în poarta Sportului Stud. (Față din meciul Dinamo-Sportul Studențesc, 3-2)

CLASAMENTUL

1. DINAMO	12	11	0	1	40-6	22
2. Steaua	11	9	1	1	25-4	19
3. Univ. Craiova	11	7	3	1	20-7	17
4. F.C. Bihor	12	7	0	5	30-20	14
5. Victoria	11	6	2	3	17-10	14
6. Petrolul	12	6	2	4	21-15	14
7. F.C. Inter	12	6	1	5	22-27	13
8. F.C.M. Brașov	12	5	2	5	13-25	12
9. F.C. Farul	12	4	4	4	17-15	12
10. Sp. Studențesc	12	5	1	6	15-13	11
11. F.C. Olt	12	3	4	5	14-16	10
12. Flacăra	12	4	1	7	13-17	9
13. Jul	12	4	1	7	12-22	9
14. Corvinul	12	4	1	7	10-27	9
15. S.C. Bacău	12	3	2	7	13-28	8
16. U. Cluj-Nap.	12	2	4	6	10-23	8
17. „Poli” Tim.	12	2	3	7	18-22	7
18. F.C. Argeș	11	2	0	9	7-18	4

*Dăm mai jos lista celor 24 de echipe calificate pentru Campionatul Mondial de Fotbal din Italia, ediția 1990:

EUROPA: ROMANIA, Suedia, Anglia, U.R.S.S., Austria, Olanda, R.F. Germania, Iugoslavia, Scoția, Spania, Irlanda, Belgia, Cehoslovacia și Italia (jari organizatoare, calificată direct).
ASIA: Coreea de Sud și Emiratele Arabe.
AMERICA DE SUD: Brazilia, Uruguay, Columbia și Argentina (definitoare titlului, calificată direct).
AFRICA: Egipt și Camerun.
CONCACAF (zona Americii de Nord, Centrale și Caraibi): Costa Rica și S.U.A.

*În cele trei serii ale Diviziei "B" de fotbal s-au disputat 14 etape. În seria 1-a, Progresul Brăila și-a mărit la 3 puncte avansul față de rivala Oțelul Galați. Politehnica Iași a pierdut contactul cu plutonul fruntaș și va fi foarte greu să revină în lupta pentru șefia clasamentului. În seria a 2-a Rapidul se menține în frunte cu un avantaj de 2 puncte, dar, după părerea noastră, fără o rivală serioasă în lupta pentru promovare în Divizia "A". Seria a 3-a are un nou lider, pe Gloria Bistrița, care se dovedește a fi o echipă cu un atac foarte eficient și apărare bună.

CLASAMENTUL SERIA I

1. PROGR. BR.	14	10	1	3	32-6	21
2. Oțelul	14	9	0	5	25-11	18
3. Gl. Buzău	14	8	2	4	27-14	18
4. C.S.M. Sv.	14	7	2	5	17-13	16
5. Foresta	14	6	0	8	17-32	16
6. Olimpia	14	5	5	4	17-14	15
7. C.S. Botosani	14	5	4	5	16-16	14
8. Steaua Mizil	14	4	2	8	16-17	14
9. Unirea Fes.	14	4	2	8	13-14	14
10. Politehnica	14	4	2	8	15-22	14
11. Siretul	14	3	3	8	10-16	13
12. Vitorul	14	3	2	9	21-24	13
13. C.F.R. Pașc.	14	6	0	8	13-18	12
14. Arpile	14	5	2	7	13-16	12
15. Unirea Sl.	14	3	3	8	20-23	11
16. Ceahlău	14	3	6	11	11-17	11
17. Polina	14	4	3	7	9-22	11
18. Prahova	14	3	3	8	11-24	9

CLASAMENTUL SERIA A II-A

1. RAPID	13	10	1	2	27-9	21
2. Pandurii	14	7	5	2	20-12	19
3. A.S. Drobeta	14	8	3	3	24-15	19
4. Unirea A.I.	14	7	2	5	26-22	18
5. Mec. Fina	14	6	3	5	21-12	15
6. I.C.I.M. Bv.	14	6	2	6	16-13	14
7. FCM Caracal	13	6	2	6	14-16	14
8. I.M.A.S.A.	14	6	2	6	21-25	14
9. Autobuzul	14	5	4	5	19-22	14
10. Chimia	14	5	3	6	19-18	13
11. Tractorul	14	6	1	7	21-20	13
12. C.S. Tirgoviste	14	4	4	6	17-22	12
13. Met. Mija	14	5	2	7	17-23	12
14. Sp. „M. Dec.”	14	6	1	7	11-17	12
15. Construcții	10	3	6	1	16-28	12
16. Min. Motru	14	6	0	8	9-20	12
17. Metalurgistul	14	4	1	9	15-27	9
18. Gaz Metan	14	4	1	9	15-17	9

CLASAMENTUL SERIA A III-A

1. GLORIA B-TA.	14	7	0	1	33-13	20
2. Olimpia S.M.	14	6	3	5	18-19	17
3. C.S.M. Reșița	14	7	3	4	19-14	17
4. F.C. Maranureș	14	6	4	4	19-8	16
5. C.F.R. Tim.	14	7	2	5	15-17	16
6. A.S.A. Progr.	14	6	1	7	23-24	15
7. U.T.A.	14	6	3	5	19-22	15
8. Armătura	14	6	3	5	16-19	14
9. Strungul	14	5	4	5	15-13	14
10. Chimica	14	6	2	6	16-19	14
11. Vagonul	14	5	3	6	22-20	13
12. Met. Bocșa	14	5	2	7	15-17	12
13. Steaua C.F.R.	14	3	6	5	10-14	12
14. A.S.A. Tg. M.	14	5	3	6	20-17	11
15. Electromureș	14	3	5	6	17-29	11
16. Mureșul	14	4	2	8	14-17	10
17. Gl. Reșița	14	4	2	8	17-23	10
18. Someșul	14	4	2	8	17-23	10

*) Echipă penalizată cu 2 puncte

CUPELE EUROPENE LA FOTBAL

P.S.V.EINDHOVEN - STEAUA BUC. 5-1 (1-1)

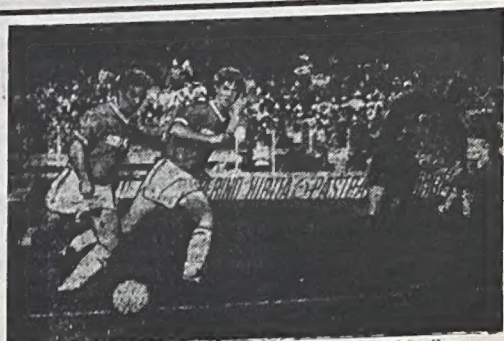
*Steaua București a fost eliminată din CCE la fotbal de PSV Eindhoven (Olanda) care a câștigat la scorul de 5-1 meciul retur disputat la Eindhoven. Steaua a deschis scorul prin M. Lăcătuș (min.17) care reuși să caple în poarta centrarea lui Hagi. Olandezii egalează dintr-o lovitură liberă executată de Ellerman (min.28) și prima repriză se termină la egalitate. În repriza a doua Olandezii domină jocul, profită de greșelile apărării echipei Steaua și înscriu încă patru goluri prin Romario (min.47, min.49 și min.86) și Ellerman (min.65). În tur, Steaua a câștigat cu 1-0.

DINAMO BUC. - PANATHINAIKOS 6-1 (3-1)

*Dinamo București a câștigat la scor partida retur cu echipa greacă Panathinaikos, ca urmare a unui joc spectaculos de atac la care au contribuit toți jucătorii echipei. Golurile au fost marcate de Rednic (min.21), Mateuș (min.31), Samaras (min.34) (Panathinaikos), O. Sabău (min.40) din acțiune personală, Mateuș (min.48) și din nou Ovidiu Sabău (min.50), iar Klein (min.89) stabilește scorul final de 6-1, care califică echipa bucureșteană în etapa următoare a Cupei Cupelor care se va continua în primăvara anului viitor.

Formațiile echipelor: DINAMO: Stelea - Mihăescu (min.68 Meszaros), REDNIC, Andone, KLEIN - SABAU, TIMOFTE, MATEUT, LUPU - Vaiscovic (min.74 C. Zamfir), RADUCIOIU.

PANATHINAIKOS: Sarganis - Hagiatanaslou, Kalidzakis, mavridis, Kalazis - ANDONIU, Giorgamils, Kolev (min.46 Polak), Georgakopoulos (min.46 Vlajos) - Dimopoulos, SAMARAS.

Rednic deschide scorul în partida cu Panathinaikos.

PRELIMINARIILE C.M. DE FOTBAL

ROMANIA - DANEMARCA 3-1 (2-1)

*La 15 Noembrie a.c., s'a disputat la București meciul retur de fotbal dintre echipele României și Danemarcei, meci decisiv în stabilirea echipei participante la Campionatul Mondial din Italia, ediția 1990. Danezii aveau și variația meciului egal, iar Români numai pe cea a victoriei. Partida urmărită cu "sufletul la gură" de iubitorii fotbalului din România a debutat cu un gol al Danezilor, înscris în min.6 de Povlsen. Meritul echipei române este că nu s'a descurajat, a atacat dezlănțuit și a reușit să egaleze prin Balint (min.25) care reuși în poartă o pasă a lui Lăcătuș. În min.38 Sabău ridică scorul la 2-0, iar Balint (min.61)

stabilește scorul final de 3-0. Hagi este eliminat de pe teren (min.62) pentru un fault de joc. Spre sfârșit Danezii atacă periculos, iar Români întăresc apărarea prin două schimbări inspirate. S'a evidențiat întreaga echipă română, cu un plus pentru Ovidiu Sabău, cel mai bun de pe teren, Gică Popescu și Gh.Hagi. Ca urmare a acestei victorii România ocupă primul loc în grupa I-a preliminară cu 9 pte. și s'a calificat pentru Campionatul Mondial, care se va disputa în vara anului 1990 în Italia. Formațiile echipelor:

ROMANIA: Lung, Petrescu, Andone, Iovan, Rotariu, Sabău, Popescu, Lupu, Hagi, Lăcătuș (min.73 - Mateuș), Balint (min.83 - Ungureanu).

DANEMARCA: Schmeichel, Suvebaek (min.73 - Elstrup), Olsen, I. Nielsen, K. Nielsen, Lerby, Jensen, M. Laudrup, Bartram, Povlsen, B. Laudrup.

M. Lăcătuș în luptă cu apărătorii danezi.

STIRI SPORTIVE PE SCURT

*La sfârșitul lunii Octombrie s'a disputat la Stuttgart (RFG) Campionatele Mondiale de Gimnastică la care au participat și echipele de băieți și fete ale României. Echipa României (fete) compusă din Aurelia Dobre, Daniela Silivas, Gabriela Potorac, Lăcrimioara Filip, Eugenia Popa și Cristina Bontas a câștigat medalia de argint la concursul pe echipe. În concursul pe aparate, Daniela Silivas a câștigat trei medalii de aur - paralele, sol și bărnă; Cristina Bontas o medalie de argint la sărituri și o medalie de bronz la sol, iar Gabriela Potorac o medalie de bronz la bărnă.

Daniela Silivas

TRIPLĂ CAMPIONĂ MONDIALĂ LA GIMNASTICĂ

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de D. PĂSTOREL

A CĂZUT ȘI FORTĂREAȚA STALINISTĂ DIN PRAGA

Si în Cehoslovacia, fortăreața stalinistă, a început să fie asediată cu curaj de manifestanți. Astfel, Vineri 17 Noembrie 50.000 de demonstranți adunați în piața centrală din Praga, au cerut alegeri libere și înlăturarea dela putere a lui Milos Jakes liderul Partidului Comunist. Autoritățile au intervenit după cinci ore, cu trupe de parașutisti și câini, maltrădând mulțimea. Au fost utilizate și gaze lacrimogene. Unii manifestanți au fost grav răniți, iar un student a fost bătut mortal. O sută de inși au fost arestați.

A doua zi, 30.000 de demonstranți s'au adunat din nou pentru a protesta împotriva brutalităților comise cu o zi înainte, când au fost maltrădați și corespondenții de presă străini.

Luni 20 Noembrie, o mulțime imensă de 200.000 de manifestanți au umplut piața Wenceslav, cerând libertate și încetarea guvernării cu un singur partid. Manifestații

asemănătoare au avut loc în Bratislava, Brno și Liberec.

Intre timp a fost creat Forul Civic, un grup al căruia nucleu este format din studenți și dizidenți și care a cerut demiterea a șase din membrii Biroului Politic, responsabili pentru invazia Cehoslovaciei din 1968. Au urmat demonstrații zilnice la care au luat parte peste un sfert de milion de oameni, umplând literalmente marea piață Wenceslav din centrul capitalei. Si-a făcut intrarea triumfală în Praga și Alexander Dubcek, părintele "primăverii dela Praga", reformă care a fost zdrobită cu 21 de ani în urmă, la ordinul lui Brejnev, de trupe ale Pactului dela Varșovia. El s'a adresat unei mulțimi entuziaste spunând: "Sunt fericit că mă aflu din nou în mijlocul vostru. Dau noului voastre cauze votul meu".

Vineri 24 Noembrie, în timp ce sutele de mii de manifestanți continuau să

umple centrul capitalei, s'a ținut o sedință maraton a Comitetului Central, care a ținut 16 ore. Cinci membri ai Biroului Politic în frunte cu șeful partidului Milos Jakes și-au dat sau au fost forțați să-și dea demisia. Noul lider al Partidului Comunist fiind ales Karel Urbanek, în vârstă de 48 de ani. El face parte și din noul prezidium de nouă membri.

Vestea schimbării conducerii de partid a fost anunțată în timpul nopții la radio și la televiziune, provocând un entuziasm de nedescris în rândurile demonstranților masați în piața Wenceslav. Imbrățișări și șampanie ca la Berlin...

"Nimeni nu ne-a dat acest lucru ca pe un dar de Crăciun. A trebuit să-l obținem singuri. Acum putem să ne respectăm pe noi înșine, a spus Michael Kofack, unul din cunoscuții dizidenți.

O SPĂRTURĂ DECISIVĂ ÎN CORTINA DE FIER

Când nimeni nu se aștepta, Joi 9 Noembrie la ora 12 noaptea, s'a produs o spărtură decisivă în "Cortina de Fier". Zidul dela Berlin ridicat cu 28 de ani înainte și care simboliza atât de bine această cortină, a încetat să mai fie bariera unei închisori lângă care și-au pierdut viața mai mult de 200 de Est-Germani care au încercat să-l exaladeze pentru a trece în lumea liberă.

Care au fost evenimentele care au dus la această neașteptată schimbare? Luni 6 Noembrie, sute de mii de demonstranți au continuat să manifeste în opt orașe cerând alegeri libere și înlăturarea restricțiilor de călătorie. Marți 7 Noembrie guvernul condus de Willi Stoph își da dimisia. Miercuri 8 Noembrie, Krenz cere Biroului Politic să demisioneze și formează unul nou compus numai din 11 membri față de 21 cât avea cel vechi. Cu această ocazie sunt înlăturați 10 din componenții cu vederi rigide printre care și Honecker. Hans Modrow, șeful partidului din Dresda, este numit prim-ministru al noului guvern.

Joi 9 Noembrie Gunter Schabowski șeful partidului din Berlin și membru marcant al Biroului Politic, a anunțat în mod neașteptat că începând cu miezul nopții Est-Germanii vor fi liberi să treacă frontiera în orice punct inclusiv punctele de trecere ale zidului din Berlin.

La ora 12 noaptea mii de Est-Berlinezi au început trecerea dincolo de zid, prin punctele de trecere oficiale sau chiar escaladând zidul ajutați și imbrățișați de Vest-Berlinezi. A fost o noapte de neuitat care a avut probabil ceva din entuziasmul căderii Bastiliei. Sute de oameni, cântau și dansau lângă zid sau chiar pe zid. Lacrimi de bucurie, imbrățișări, sticle de șampanie.

Ceea ce a urmat a fost iar de nedescris. Berlinul occidental a fost pur și simplu invadat de Berlinezii din Est. În primele 48 de ore au trecut dincolo aproape 2 milioane de cetățeni ai R.D.G.-ului. S'au format șiruri de mașini de kilometri încât circulația mașinilor era aproape blocată. Autorităților vestice le-a fost teamă că nu vor putea face față acestei masive avalanșe acum la început de iarnă.

Dar temerile nu au fost justificate. Factorul psihologic pe care s'a bazat Krenz când a jucat totul pe o carte, a avut câștig de cauză. Berlinezii din Est, au inundat magazinele și localurile, au vizitat diferite locuri, apoi s'au întors acasă. Astfel din 8 00.000 de Est-Germani care au vizitat Berlinul Occidental pe data de 12 Noembrie, numai 200 au cerut să rămână. Marea majoritate a celor interogați au spus că au fost curioși ca să vadă Vestul și să poată face acest lucru, dar țara lor este Germania

de Est. 100.000 din cei plecați ilegal în ultimele săptămâni, au cerut să se întoarcă acasă acum când restricțiile de călătorie au fost ridicate.

Intre timp mergând pe calea reformelor, Krenz a acordat 11 posturi în noul guvern, partidelor minoritare (Liberal-Democrații 4, Creștin-Democrații 3, Național-Democrații și Tărăniștii câte 2). De asemenea au fost demisi din Parlament Honecker și soția sa Margot, ca și fostul șef al Poliției, Erich Mielke. Primul-ministru Modrow a promis drepturi civile mai mari.

Kremlinul a fost întrutotul de acord cu deschiderea Zidului. Astfel purtătorul de cuvânt al Ministerului de Externe sovietic Gherasimov, a calificat evenimentul ca pozitiv și înțelept.

Marile demonstrații din Germania nu s'au terminat ca cele din China printr-o baie de sânge. Trebuie însă amintit că după cum a declarat Manfred Gerlach, lider al partidului Liberal Democrat, Honecker a dat ordin scris ca să se tragă în manifestații dela Leipzig luna trecută. Egon Krenz care atunci era șeful Securității, a refuzat executarea ordinului. De asemenea se poate remarca, că noile liberalizări pe calea reformei au avut loc după vizita pe care noul lider al Germaniei de Est a făcut-o la Moscova.

VIZITA PRIMULUI MINISTRU BRIAN MULRONEY ÎN URSS

Primul-ministru al Canadei, Brian Mulroney a făcut o vizită în Uniunea Sovietică, în a treia decadă a lunii Noembrie.

După o convorbire de patru ore cu Mihail Gorbaciov a fost semnată o declarație comună. După semnare, liderul sovietic a spus ziariștilor: "Lumea se schimbă, atât în Est cât și în Vest", adăugând că în Est pasul reformelor este rapid fiindcă țările comuniste trebuie să recupereze timpul pierdut. "Avem mari lipsuri în țara noastră. Marea problemă este lipsa de timp".

Premierul canadian a declarat că este incredincă să încercarea domnului Gorbaciov de a face societatea sovietică mai democratică va avea succes.

El a semnat mai multe acorduri comerciale cu URSS.

După o ședere de trei zile în Moscova, vizita a continuat cu un popas la Kiev și unul la Leningrad. Cu ocazia vizitării capitalei Ucrainei, s'a hotărât deschiderea unui consulat canadian în Kiev pentru a facilita celor aproximativ un milion de Canadieni de origine ucrainiană, legăturile lor cu familiile din Uniunea Sovietică. A fost discutată cu autoritățile sovietice și problema Bisericii Catolice Ucrainiene cu rezultate incurajatoare.

S'A TREZIT ȘI BULGARIA

În mod neașteptat, vântul de libertate și democrație care a zguduit celelalte țări comuniste din lagărul socialist, s'a abătut și asupra Bulgariei. Todor Jivkov, care a condus destinele țării timp de 35 de ani, a fost înlăturat dela putere în urma ședinței Comitetului Central al partidului din 10 Noembrie. El a fost înlocuit cu Petar Mladenov care a deținut până atunci funcția de ministru de externe. Noul lider a fost felicitat de Mihail Gorbaciov care și-a exprimat încrederea că

poporul muncitor și comunistii bulgari își vor îndeplini sarcina de reinnoire radicală și consistentă a societății.

Prima măsură a noului lider a fost înlocuirea a 10 membri ai Comitetului Central printre care și Vladimir Jivkov, fiul fostului lider, care deținea ministerul Culturii.

În ziua următoare Marea Adunare Națională l-a ales pe Mladenov și în funcția de Președinte al țării. Acesta, adresându-se deputaților a declarat că de acum înainte Adunarea

Națională și nu Partidul Comunist pe care el în conduce, va lua deciziile importante într-un stat democratic constituțional, iar țara va fi guvernată prin lege, nu prin indivizi. Noul lider a mai declarat că el este în favoarea alegerilor libere.

A doua zi 50.000 de manifestanți care au circulat în centrul capitalei și apoi s'au adunat în fața Catedralei Vasil Nevski, au cerut alegeri libere și judecarea lui Jivkov pentru corupție.

Cronica internațională

DELA YALTA LA MALTA

—George AUGUSTIN—

Evenimentele din Germania au atras atât de puternic atenția întregii lumi, încât demisia sau înalturarea din funcții a lui Teodor Jivcov din Bulgaria, a trecut aproape neobservată. Schimbările din Bulgaria nu au mare pondere în balanța politică mondială, dar pentru Români ele sunt un indiciu că și cel mai supus stat comunist față de Rusia Sovietică, a trecut la primenire, în schimb ce la București stăpânește înghețul nopții polare ceaușiste.

Să revenim însă la evenimentele din Germania!

Succesiunea rapidă a acestor evenimente, dela începutul lunii Noiembrie, a surprins pe toată lumea. În mai puțin de două săptămâni dela defilarea - într-o aliniere perfectă, a trupelor Germaniei de Răsărit prin fața rigidului Honecker, până la cucerirea zidului Berlinului, de tinerii germani care s'au căjărat pe toată întinderea lui, a fost străbătută o cale care apăsă ca o distanță de ani lungă. Ceea ce era de necrezut de 28 de ani încoace s'a realizat ca o vraje condusă de o baghetă magică, nevăzută.

După patruzeci și cinci de ani de înfrângeri, suferință și umiliri la care a fost supus poporul german, acestea au fost primele lui zile de bucurie. Să fie de bun augur și durerosul trecut să nu se mai repete niciodată.

Zidul Berlinului a fost spart și milioane de Germani din Răsărit și din Apus, pot trece liberi și nestăviriți la frații lor de partea cealaltă, pentru care până mai ieri, o propagandă perversă îl învrăjbea la lupte fratricide. Berlinzii de Răsărit și-au lăsat orașul pustiu pentru a merge în cealaltă parte a orașului. Au fost uimiți de ce-au văzut acolo, unde au fost primii cu flori și dragoste, au tărguit și până la urmă s'au întors la casele și rostul lor, știind că această trecere poate fi făcută oricând, fără piedici. Totul a fost atât de simplu și măreț și lumea se întreba: de ce a fost nevoie de atâția morți și de acest zid chinăzesc, rușinea veacului nostru?

Răspunsul la această întrebare nu vine acum, dar îl putem deduce. Esențialul este că o primă și puternică breșă s'a realizat în structura regimului comunist din zona sovietică a Germaniei și după ea vor urma altele. Totuși, în această situație, optimismul exagerat poate fi dăunător. Libera circulație a Ger-

manilor pe teritoriul întregii Germanii nu înseamnă că Germanii s'au unificat sau că în Germania, comunistii au depus armele. În Germania de Răsărit există trupe sovietice cu mari baze de armament de toate tipurile, partidul comunist conduce încă treburile țării sub Egon Krenz, omul fidel al lui Honecker și fostul șef al securității statului. DDR se află încă în CAER și este membru de bază în pactul militar comunist al Tratatului dela Varșovia. Inaceste condiții apare firească întrebarea dacă schimbările produse în Germania sunt rezultatul presiunii maselor ieșite pe stradă sau a politicii comuniste dirijată de Gorbaciov?

Pentru toți cei care am trăit sub comunisti, este limpede că într'un stat polițienesc de genul celor de după Cortina de fier, orice încercare de organizare sau manifestație, este depistată din timp de rețeaua de informatori ai securității întinsă ca o pânză de păianjen peste tot.

Admițând totuși că masele au simțit spontan să iasă pe stradă la aceeași oră, în aceeași zi și în același loc, brutalitatea comunistă trece peste cadavre și nu admite opoziție. Exemplele din Berlin 1953, Ungaria 1956, Cehoslovacia 1968, Brașov 1987, sunt doar o parte din arsenalul de represalii comuniste. La toate aceste crime de genocid, Apusul nu a reacționat decât cel mult cu niște sancțiuni economice din care n'au avut de suferit decât tot cei care ieșiseră pe stradă cerând libertate.

De câțiva timp însă, evenimentele au alt curs. Polonia, Ungaria, Germania de Răsărit, mai modest Bulgaria și Cehoslovacia, au trecut la reforme. Chiar în lumea liberă, în Italia, partidul comunist, văzând în ce hal s'a compromis comunismul, și-a schimbat numele. Trecuse la China la reforme dar a făcut repede marche-arriere și statuia Libertății ridicată de studenți în Piața Tien An Min, a sfârșit scrâșnind sub genilele tancurilor.

După felul cum au sfârșit NEP-ul leninist și mandatarul din resere, nici o întoarcere la stânga'm-prejur a politicii perestroiciei nu ne surprinde. Responsabilitatea ar cădea însă în primul rând pe factorii politici de decizie din lumea liberă, de felul cum acționează ei la manevrele din lagărul comunist și cât de mult pot fi înșelați de cântecul de sirena venit din Kremlin.

Președintele Bush, vădit bucuros de turnura

evenimentelor din Germania, fiind întrebat dacă va retrage forțe militare din Europa, a fost foarte clar când a răspuns că Occidentul trebuie să rămână puternic și pe viitor.

Prudentă și realistă a fost și reacția conducătorilor și oamenilor politici Vest-Germani. Ei au calificat evenimentele din Berlin și din Germania de Răsărit, drept un pas înainte în politica Răsăritului de "destalinizare".

Limbaajul diplomatic își are subtilitățile lui și Germanii s'au ferit să se aventureze în vorbărie sterilă. Reunificarea Germaniei le este prea scumpă pentru a risca niste declarații prea timpurii.

Privind în urmă desfășurarea evenimentelor din Germania, anumite lucruri capătă un oarecare contur. Egon Krenz - fidel Rușilor ca și Honecker - n'a pornit la nici o schimbare dela numirea sa în locul lui Honecker, decât după ce s'a întors dela Moscova. Rigiditatea stalinistă a lui Honecker ca și a lui Ceaușescu - era o sfidare față de cursul politicii comuniste imprimat de Gorbaciov. În plus, Gorbaciov avea încă proaspete în minte discuțiile purtate în vara aceasta în cele două Germanii ca și primirea deosebită de care s'a bucurat în Germania Federală. Ovațiile primite atunci au anticipat poziția lui de acum. Reformele lui Krenz dacă nu sunt inspirate direct de Ruși, pornit în tot cazul sigiliul totalei aprobări a Kremlinului. Iar Rușii nu fac niciodată daruri gratuite, chiar dacă au învățat dela Danai povestea calului troian.

Perseverența Rușilor în politică tințește departe și în timp lung.

Pentru a nu exista nici un dubiu asupra "reformelor rusești", în Pravda din 12 Noiembrie, în plină căldură a mișcărilor din Berlin, a apărut un articol în care se specifică: "Nu există alte forțe publice în această țară în afară de partidul comunist". Pravda spune clar că la Kremlin nu există nici o intenție de a merge în direcția în care au pornit Polonia și Ungaria.

Nici Gorbaciov n'a făcut nici o aluzie că are de gând să schimbe paragraful din Constituția sovietică în care se garantează partidului comunist monopolul puterii pe care îl definește de șapte decade.

Sub zodia glasnostului și a perestroiciei, evenimentele din Basarabia au dezvăluit șubrezenia liniei gorbacioviste. Înlocuirea lui

Grosu din funcția de lider suprem, este mai mult o răfuială cu un brejnevist decât dorința de a da libertate basarabenilor. La Chișinău au fost încăierări între trupele militare și ale kgb-ului, cu populația locală, soldate cu răniri și arestări. Pe străzile Chișinăului au apărut tancuri la defilare. Că basarabienii nu le-au lăsat să înainteze este o dovadă că în Moldova lui Stefan cel Mare dintre Prut și Nistru, plășii și feciorii Vrancei și-au lăsat urmași de nădejde.

În timp ce în Europa șandramau comunistă troznește din toate încheieturile (a spus-o clar Valesa) în America, virusul roșu a început să atace. Lăsată liniștită și protejată de stanga din Congresul american, Nicaragua și-a întărit bazele militare și a înarmat până peste cap pe comunistii din El Salvador. Un atac fără precedent a fost pornit cu ținta directă, reședința principală a Președintelui Alfredo Cristiani. Sute de morți și răniți, mai ales din rândul populației civile, au plătit cu sânge nevinovat, nebunia teroriștilor comunisti.

Pe de altă parte, fostul președinte Carter, a convocat pe foștii lui subalterni, circa 2000 și în fața lor a criticat atât politica externă a Președintelui Reagan cât și cea actuală a Președintelui Bush "că nu vrea să iasă îndeajuns în întâmpinarea politicii lui Gorbaciov".

Presiunea lui Carter nu este un act izolat oarecare. Ea vine înainte de întâlnirea Președintelui Bush cu Gorbaciov, în Mediterana, la Malta. Ea se coroborează și cu afirmația unui suspect republican, Kissinger, care nu mai departe decât anul acesta recomanda o nouă Yaltă, după ce a pricopsit Europa cu o super-Yaltă, la Helsinki, după ce a pus pe tavă Vietnamul, Sovieticii, pe timpul când o gravă fatalitate l-a adus pe postul de secretar de Stat.

Toate acestea se desfășoară pe imensul plan politic mondial, dar pe noi ne interesează mai mult ce se întâmplă în România. Maverick-ul răsfățat al Apusului, ca un model de independență față de Ruși, și-a arătat toată hidosenia. Nu s'a ars însă nici caleașca reginei Angliei ca un mare act de curățenie, nici n'au fost anulate pitalamalele cu diplome și decorații, date de serenissimile autorități occidentale. Avem singura satisfacție că n'am fost nici proști nici de vânzare.

Efemeride

Despre principiul economic în care se spune că moneda proastă alungă moneda bună de pe piață, am mai scris la această rubrică. Ne-am reamintit de el aplicat la activitatea Românilor din exil, cu ocazia unei manifestații care a avut loc la New York, în care a fost ilustrată valabilitatea acestui principiu în arena politică a exilului românesc.

Drama actuală a neamului românesc - fără precedent în îndelungata sa istorie - a urcat suferința întregii populații, pe culmile disperării. Singura preocupare a Românilor de astăzi, cum ne relatea un nou sosit din țară, este goana după existență, alergarea după o coajă de pâine uscată, necoaptă, veche sau nouă doar să astâmpere foamea, obsedanta foame din fosta "țară a vinului și a pâinii".

Era normal ca Români din lumea liberă - atâți cât se mai consideră Români și simt românește - să fie pătrunși de tragedia din țară și prin toate posibilitățile - mai mari sau mai reduse - să caute calea cea mai potrivită pentru a veni în ajutor în curmarea ei. Așa au făcut celelalte emigrații și au putut să precipite evenimentele în favoarea lor.

Sunt Români care de când au plecat din țară au luptat permanent pentru eliberarea țării. Ce se întâmplă însă în majoritatea comunităților românești din lumea liberă?

O crasă infantilitate politică, sectarism condamnabil, incompetență și totalitarism disimulat în zornăitoare fraze democratice domină manifestările falșilor democrați, rămași cu capul scutit spre politicianismul dintre cele două războaie, când au moștenit o Românie Mare și au ciopărit-o prin orbirea lor politică. Pretenții democratice urască democrația, se tem de voința liber exprimată și folosesc și acum aceleași metode aduse din arsenalul agendurilor electorale din trecut sau altele mai noi împrumutate dela comunisti.

Români din New York și împrejurimi au fost înștiințați că în seara zilei de 15 Noiembrie să se adune în fața localului misiunii resere la ONU. Convocatorul anonim! Scopul adunării nemărturisit sau la insistențe, ambiguu. Au zărnăit telefoanele ca niciodată, oamenii întrebau cine organizează și în cazul cel mai fericit li se răspundea "Comunitatea românească".

Cum în satul fără câini intră cine vrea, s'a întâmplat ca un flueră vânt oarecare, a tras la xerox o foită manifest în care anunța că la locul cu pricina, pe stradă, va avea loc o "conferință de presă". Reclama de circ mai anunța prezența de "Stații de radio și televiziune și ziare" (multe stații, multe) iar pentruca gogoșă să fie și mai umflată se anunța că redactorul a primit din țară mesaje printre care unul în care se spune că "official ai Bisericii Ortodoxe (tin'te bine Plămădeală) și ai celorlalte culte religioase din România, s'au pronunțat că Bisericile vor fi alături de poporul român, ajutându-l să-și obțină libertatea".

Ora de începere 7 P.M. și într'adevăr întrunirea a avut loc, remarcându-se două fapte deosebite. Prima, prezența într'un număr destul de însemnat a Românilor încrezători la chemarea primită, care denotă că Românii sunt oricând gata să participe la acte de ajutorare a fraților lor din țară și al doilea fapt, în contrast cu participarea afectivă, prezentarea sub orice critică a unor vorbitori incompetenți, o declamare a unei demagogii sterpe, reminiscență a vechiului politicianism, stropit cu zeamă patriotardă alterată, care mărea și mai dureros drama unui neam oropsit la el acasă.

Meetingul - conferință de presă - manifestație de protest și multe alte denumiri, s'a deschis cu imnul american imprimat pe casetă, urmat de "imnul republicii socialiste România". Un teolog grec care și-a făcut studiile în România, a declarat că "Patriarhul României a vorbit la Paris împotriva regimului comunist" (Bietul Teocist dacă l-ar auzi).

Un alt vorbitor a insultat națiunea română că nu face nimic, uitând sau ignorând cu toată seninătatea, cea mai lungă perioadă a luptelor de guerilla dusă în munți de către Români, din tot lagărul European de Răsărit comuniste, ștergând cu buretele numărul morților dela Canal, minele de plumb, mlaștinile Dunării și dela Deltei, închisorile Aiud, Gherla, Jilava, Sighet și încă multe, multe altele.

Nici un post de radio și televiziune n'a catadicsit să piardă nici timpul care îl acordă pentru arestarea unui traficant de droguri sau menu-ul pentru câini și pisici. În schimb postul de radio Europa Liberă a imprimat toată manifestația și nu știm dacă a transmis în întregime tot ce s'a vorbit, fiindcă unele mesaje scormonesc și mai adănc rana sângerândă a celor din țară.

La doi ani dela curajoasă ieșire a muncitorilor dela Brașov, soldată în final cu dispariții fără urmă și morți în urma radierii în camerele de anchetă ale securității, din New York s'a transmis mesajul "rușine poporului român" că nu se revoltă.

La al doisprezecelea ceas, somnul pretenșilor lideri ai exilului românesc este încă foarte greu, de aceea nu ne mai surprinde nimic. Sub festul de astăzi însă, se coace pâinea de mâine a Românilor și numai el, cel de acolo, are dreptul să rupă din ea.

Pentru orice schimbare de adresă, anunțați redacția ziarului cu cel puțin 4 săptămâni înainte.

CRONICA VREMII

NEDUMERIRI ȘI CERTITUDINI

— Ion BOIERU —

Total s'a întâmplat în Europa estică, ca într'un cataclism, pe care nimeni nu l-a prevăzut și nici un aparat de interceptare "tehnologică" al științelor politice nu l-a putut înregistra. De fapt, încă nici azi nu știm prea bine ce se întâmplă în zona aceea geografică și politică. Totul a venit fulgerător, calculele de matematică politică, chiar ale marxștilor, au fost expuse ridicolului și zorile unei "strălucite" ere noi a comunismului s'au înfundat de tot. Peste tot, în blocul țărilor satelite, iobăgite Moscovei, domnește un val de furtuni uragănice, de "nebulă" care nu are, deocamdată, nici un fel de leac. Toate castelele marxștilor se dărâmă unul după altul; nimeni nu știe despre ce e vorba, și controversele apar ca ciupercile. Teoreticienii marxștilor au înmărmurit, iar "liderii" dictatorilor, care păreau fără sfârșit, cad unul după altul de pe tronul aroganței și puterii lor politice, care a fost, în realitate, ilegală.

Marx a murit, iar Lenin este în agonie, și Rusia Sovietică se găsește într'o stare de confuzie somnambulică. Nu mai vorbim de Occident, care a aflat abia acum despre popoarele care cer libertate în Răsăritul Europei. Până acum, în cartotecile politice ale multor ziariști și oameni de știință politică, țărilor satelite de acolo erau înregistrate ca făcând parte din Imperiul sovietic. Mai mult încă, acești viteji vizionari ai Occidentului se temeau de orice fel de agitație a popoarelor subjugate Moscovei, căci aceste agitații putea crea o stare de "instabilitate" internațională, pe care ei nu ar mai putea-o controla; cu un cuvânt, popoarele din Europa estică nu aveau dreptul să ceară libertate și să revendice cele mai firești drepturi ale condiției lor umane.

OPOZIȚIA

Nici opoziția din țările comuniste din aceeași parte estică a Europei nu este dumită. Ea știe ce face și cum se răstoarnă prin mișcările ei

stările de lucruri, dar nu are încă o imagine clară a situației, pentru că au intervenit factorii "imponderabili" ai istoriei, elementele tari care reasează apele în albiile lor. Opoziția a visat tot ceea ce se întâmplă azi, acolo, de parte. Ea dorește să dărâme castelele false care l-au încurcat și amărit viața. Opoziția este reprezentată de chiagul unitar, nevăzut, al etnicității, de popoarele a căror viață a fost strivită de sloganele marxștilor și de cizma muscalilor invadatori. Aceste popoare își cer dreptul la viață liberă și suverană, fără imbutiuni din afară de sfera lor de existență națională.

Popoarele din imperiul moscovit cunosc temerile ridicării lor și pricep bine de tot sfârșecurile din acest imperiu. Prin instinct, prin vedere interioară și prinștiința citirii semnelor vremii, ceea ce Occidentalii nu cunosc, nici nu pot cunoaște, căci aparatele lor de tehnologie modernă nu au acces la misterele vieților naționale, nu știu ce înseamnă suflul național; s'au pierdut, acești Occidentalii în noianul bunurilor de consum și s'au luat la întrecere cu materialismul dialectic al marxștilor.

România se găsește chiar în mijlocul țărilor care sunt tulburate de transformările care se produc aproape zilnic. Ea este înconjurată deo lume complet schimbată la față, cu care nu mai are nici un fel de asemănare, așa cum pretindea că ar fi avut până de curând... Si, România nu dă semne de mișcări convulsive sau centrifugale, chiar dacă ar fi să fie numai aparente. De fapt, este vorba de simple iluzii, căci poporul român este în fierbere interioară, psihologică și morală, iar partidul comunistare el însuși conflicte și asperiții în cadrele de conducere.

Intreg sistemul de conducere guvernamentală este într'o defecțiune de funcționare; nu mai lucrează normal; nici în relațiile internaționale, nici în comunicațiile interregionale, economice, diplomatice sau de natură

personală. Totul este stăpânit de o paralizare lentă, dominat de instabilitatea și de înfrigurate așteptări ale unor explozii care să aducă ceva nou.

Securitatea comunistă este în alarmă permanentă și conducerea comunistă frăiește nopți îngrozitoare de cosmar. Congresul recent al partidului a fost o farsă, care s'a înscenat cu măiestrie, dar, în loc de potolire a spiritelor în opinia publică, a creat condițiile unor izbucniri viitoare și mai puternice. Poporul a înțeles că nu există nici un fel de bunăvoință din partea partidului pentru a lua măsuri de adaptare la noile condiții create în Europa de Răsărit, în interiorul țărilor satelite. Iar lozincile și directivele formulate cu ocazia acestui congres sunt dovezte cu un procentaj maxim de ridicol și suprealism donquijotesco.

Toate fundamentele regiunilor din blocul sateliților Moscovei de altă dată s'au sfărâmat, s'au prăbușit. Nici o țară din acest bloc dominat de Moscova nu s'a putut susține reformelor care au respins sau sunt pe cale de a respinge total formulele marxștilor, care a fost importat dela Moscova. Toate realizările făcute în numele marxștilor, au fost aruncate la coșul de gunoi al istoriei.

Cum poate în această situație să reziste guvernul și partidul comunist român, în izolarea sa, și să păstreze încă anacronicele principii ale ideologiei marxștiste? Nu va putea rezista, sub nici o formă decât o scurtă perioadă de timp. În realitate, nu există nici un fel de șansă de a păstra marxștul, care s'a epuizat, l-au secat izvoarele de atracție și proiectare a unui viitor mai bun în viața societăților.

Comuniștii români nu se vor putea păstra imuni în fața valurilor ucigătoare ale transformărilor care bântuie în blocul țărilor satelite ale Moscovei.

Nu mai un joc batjocoritor al istoriei poate să încredințeze partidului comunist rō-

mân misiunea de a purta mai departe steagul ideologiei marxștiste. După atâtea acte ilegite ale comuniștilor români, acum au ajuns să revendice pentru ei paternitatea unui comunism înăpăstuit și învingător, tocmai când însăși Rusia Sovietică recunoaște falimentul total al comunismului pe care l-a promovat.

Toate celelalte țări comuniste au capitulat în fața istoriei, numai comuniștii români se cramponează de o putere guvernamentală, pe care au obținut-o cu cizma și armata sovietică, care azi însă nu le va mai veni în ajutor, în fața ridicării populare care se anunță la orizont, cu semne de eliberare națională.

Atitudinea de refuz a partidului comunist român, ca să deschidă calea reformelor dorite de poporul român nu este numai o atitudine absurdă, dar ea frizează o paranoia incurabilă. Asta oferă un motiv în plus pentru plecarea definitivă a comuniștilor. Tăra are nevoie de minți luminate și de libertate, nu de comunism. Rigiditatea și restricțiile impuse de guvernul dela București, poate da loc la izbucniri violente, pe care nici o securitate din lume nu le va putea stăvili.

Comuniștii români nu și-au pregătit nici o supapă de siguranță, și se găsesc astăzi închiși în propria lor capcană.

EXILUL ROMANESC continuă să-și mențină poziția lui de legitimitate națională, bazată pe certitudinile credinței în dreptatea cauzei naționale pe care a apărut-o și a servit-o dela începutul existenței sale, pe certitudinea că neamul românesc își va câștiga din nou libertatea, independența și suveranitatea, cu care a fost investit din chiar momentul apariției sale în istorie; pe certitudinea că principiile de ordine morală ale lumii nu pot fi puse sub obroc al aroganței; pe certitudinea că aspirațiile și idealurile naționale nu pot fi înăbușite de puteri lumești, ele sunt sacre și invincibile.

NOTE SI COMENTARII

ÎN DURERILE FACERII, TRECE DUNĂREA ÎNNOT

Mai toate ziarele din lumea liberă au publicat, cu lux de amănunte, odiseea unei Românce care s'a încumetat să înfrunte valurile Dunării, gravidă fiind în luna a noua, pentru a da naștere pruncului ei în libertate. Disperată și voind să scape de represiunile comuniste, învățătoarea, doamna Camelia Sorina Popescu, temerara Româncă trece Dunărea înnot, dând a doua zi naștere unei fetei, Natașa, într'un spital din Lugoslavia.

Săptămânalul american "National Enquirer" și-a trimis corespondenta sa, Dancu Gregory, pentru a-i lua un interviu, din care desprindem cele de mai jos:

"Voiam să trec fluviul încă din luna Aprilie, dar am așteptat ca apele să se încălzească puțin, altcum eram amenințată să-mi găsesc moartea în apele reci. Când priveam de-a latul fluviului în acea noapte de 2 August, n'am văzut malul de dincolo și-mi puneam întrebarea dacă greșesc punând viața pruncului din pântec în pericol. Dar îmi făcusem deja gândul. În România nu se mai putea trăi, viața ce-l aștepta pe cel nenăscut, numai viață nu era - iar soțul meu, Alexandru, mă aștepta într'un lagăr de refugiați din Austria. Trebuia deci să plec".

Cu ajutorul unui tub de cauciuc ce trebuia s'o țină deasupra apei, încet, pentru a nu fi auzită de grăniceri, intră în apele Dunării. Socul cu apele reci, îi dă primele dureri ale facerii. Apele fluviului încep să se învârtă. Abia poate respira. Iar durerile ce-i spintecau pântecul, devin din ce în ce mai acute. "Acesta o să-mi fie sfârșitul. O să mor înecat și copilul odată cu mine", gândea Camelia. "Ajută-mi Doamne. Nu lăsa copilul să se nască în aceste ape reci" - se ruga ea fierbinte.

Si Dumnezeu a fost de partea ei, ajutând-o să scape din marea și perfida închisoare care este astăzi România și să învingă până la urmă apele Dunării, ajungând pe malul celălalt, în Lugoslavia.

După o scurtă vizită la poliție, aceștia văzând starea în care s'a aflat, o duc de urgență la spitalul local, unde a doua zi vede lumina zilei fetei ei, Natașa.

În aceste zile când, șandramaua comunistă tremură din toate încheieturile, când zidul rușinii rusești este dărâmat în Berlin cu târnăcoapele, când zeci de mii de oameni fug din imperiul secerei și ciocanului ca de ucigă-l toaca, nădejdea noastră este că bunul Dumnezeu își va aduce aminte și de neamul nostru atât de greu încercat, scăpându-l din ghiarele nebulului dictator, Nicolae Ceaușescu.

Nu se poate să fie altfel. Nu se poate ca Dumnezeu să-și fi întors fața și să nu vadă suferințele neamului nostru. Nu se poate ca, după Polonia, Ungaria, Germania de Est, ba chiar și Bulgaria, iar acum și Cehoslovacia, să nu se întâmple nimic și în România.

Când scriem aceste rânduri, posturile de televiziune americane, ne aduc știrea că în Basarabia au avut loc ciocniri sângeroase între cei dornici de libertate și trupele rusești de ocupație.

E doar începutul sfârșitului, pe care numai un nebul nu-l poate vedea.

Dorința doamnei Camelia Sorina Popescu e să ajungă în cele din urmă în Canada, unde să înceapă o nouă viață. Poate că, Dumnezeu o va ajuta ca să se întoarcă în România liberă. Ceea ce ar fi o mare bucurie, atât pentru ea și soțul ei Alexandru, cât și pentru noi.

Nicolae NOVAC

CUVANTUL ROMANESC

THE ROMANIAN VOICE

ISSN 0798-8366

Redacția și administrația:

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L8
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

CUPON DE ABONAMENT

(COMPLETAȚI CU LITERE DE TIPAR)

☐ NOU ☐ RĂNOIRE

NUMELE DE FAMILIE

PRENUMELE

STRADA/Nr.

ORAȘUL STATUL/PROVINCIA.....

COD POȘTAL ȚARA

PREȚUL UNUI ABONAMENT PE AN ESTE:

\$ 35 ÎN SUS - ABONAMENT DE SPRIJIN.

\$ 30 PENTRU INSTITUȚII

\$ 25 TOATE ȚĂRILE